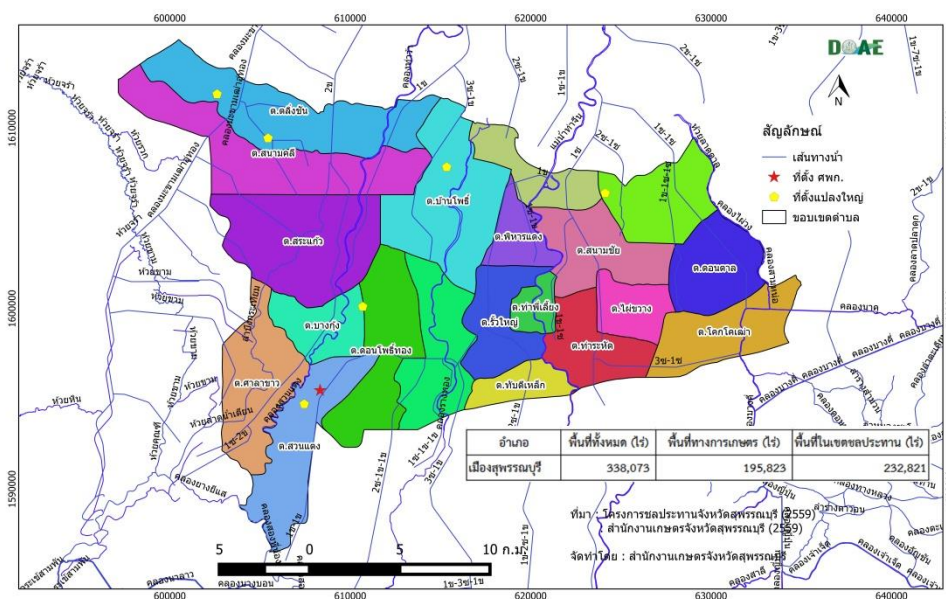

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี
กรมส่งเสริมการเกษตร
พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕
ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาการเกษตรของอำเภอ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๔) โดยการนำนโยบายของรัฐบาล กรมส่งเสริมการเกษตรและยุทธศาสตร์จังหวัดสุพรรณบุรี มาสู่ภาคปฏิบัติ สามารถใช้เป็นแนวทางในการทำงานโครงการสำคัญต่าง ๆ เช่น จัดระบบการผลิตให้สอดคล้องตามศักยภาพของพื้นที่ และความต้องการของตลาด ใช้เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม การส่งเสริมแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ การทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โครงการส่งเสริมการผลิตพืช สัตว์ ประมง และดิน โครงการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกร ฯลฯ

ภายในเล่มประกอบไปด้วยข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตร สถานการณ์ของชุมชน ปัญหาศักยภาพวิสัยทัศน์ของชุมชน โดยแสดงถึงการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล แนวทางการพัฒนาการเกษตร รวมทั้งโครงการและกิจกรรมที่เกิดจากความต้องการของเกษตรกร

ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ จัดทำขึ้นโดยยึดหลักการจัดทำแผนพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของเกษตรกร โดยมุ่งหวังให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการพัฒนาความเป็นอยู่ของเกษตรกร เสริมสร้างรายได้ พัฒนาอาชีพ สร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาของส่วนราชการ เอกชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งนี้ขอขอบคุณเกษตรกร ผู้นำกลุ่มอาชีพผู้นำชุมชน คณะกรรมการศูนย์ฯ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ ที่ให้ข้อมูลและแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรในครั้งนี้ล่วงหน้าอย่างดียิ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรจะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ในการพัฒนาด้านการเกษตรให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

สิงหาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	ค-ง
สารบัญตาราง	จ-ช
บทที่ ๑	ข้อมูลสภาพทั่วไป
	๑
๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๒
๑.๓ สภาพภูมิอากาศ	๑๖
๑.๔ เส้นทางคมนาคม	๒๐
๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๒๑
๑.๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๒๒
๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๓๙
บทที่ ๒	การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล
	๕๐
๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๕๐
๒.๒ การจัดทำ TOWS Matrix	๘๗
บทที่ ๓	ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
	๘๙
๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช ปศุสัตว์ ประมง)	๘๙
๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๘๙
๓.๓ พัฒนาพื้นที่ และทรัพยากรการเกษตร	๘๙
ภาคผนวก	
โครงการ	๙๓

สารบัญภาพ

ภาพที่ ๑	ภาพแผนที่แสดงขอบเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑
ภาพที่ ๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓
ภาพที่ ๓	แผนที่แสดงลักษณะทิศทาง ความลาดชัน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓
ภาพที่ ๔	แสดงแผนที่กลุ่มชุดดิน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๔
ภาพที่ ๕	แผนที่ชุดดิน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๕
ภาพที่ ๖	แสดงอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ต่ำสุด-สูงสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒	๑๙
ภาพที่ ๗	แสดงแผนที่เส้นทางคมนาคม อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๒๐
ภาพที่ ๘	แสดงพื้นที่ชลประทาน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๒๒
ภาพที่ ๙	แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๐
ภาพที่ ๑๐	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๑
ภาพที่ ๑๑	แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๒
ภาพที่ ๑๒	แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๒
ภาพที่ ๑๓	แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย) อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๙
ภาพที่ ๑๔	แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๖๑
ภาพที่ ๑๕	แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๖๓
ภาพที่ ๑๖	แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๖๓
ภาพที่ ๑๗	แสดงพื้นที่เหมาะสมต่อการปลูกข้าว จังหวัดสุพรรณบุรี	๖๕
ภาพที่ ๑๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกจริงซ้อนทับเขตความเหมาะสมการปลูกข้าวอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๖๕
ภาพที่ ๑๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๖๗
ภาพที่ ๒๐	แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๖๘

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ ๒๑	แสดงโรงสีข้าว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๖๙
ภาพที่ ๒๒	แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๗๐
ภาพที่ ๒๓	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกไม้ผล (มะม่วง) อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๗๒
ภาพที่ ๒๔	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๗๒
ภาพที่ ๒๕	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๗๓
ภาพที่ ๒๖	แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๗๕
ภาพที่ ๒๗	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๗๕
ภาพที่ ๒๘	แสดงวิธีการตลาดมะม่วง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๗๗
ภาพที่ ๒๙	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกพืชผัก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๗๙
ภาพที่ ๓๐	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับพืชผัก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๗๙
ภาพที่ ๓๑	แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๘๒
ภาพที่ ๓๒	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกพืชผัก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๘๒
ภาพที่ ๓๓	แสดงราคาพืชผักที่เกษตรกรขายได้	๘๔
ภาพที่ ๓๔	แสดงวิธีการตลาดพืชผักของ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๘๔

สารบัญตาราง

ตารางที่ ๑	แสดงข้อมูลความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช	๑๕
ตารางที่ ๒	ตารางแสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๒ อำเภอเมือง สุพรรณบุรี	๑๗
ตารางที่ ๓	แสดงข้อมูลอุณหภูมิสูงสุด - ต่ำสุด รายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๒ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๘
ตารางที่ ๔	แสดงข้อมูลความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๒ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๘
ตารางที่ ๕	แสดงพื้นที่ส่งน้ำโครงการส่งน้ำ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๒๑
ตารางที่ ๖	แสดงข้อมูลประชากรของอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๓๒
ตารางที่ ๗	แสดงข้อมูลจำนวนเกษตรกรเทียบกับจำนวนประชากรของอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๓๓
ตารางที่ ๘	แสดงระดับการศึกษา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๓๔
ตารางที่ ๙	แสดงศาสนสถาน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๓๕
ตารางที่ ๑๐	รายชื่อกลุ่ม ๓ก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี ๒๕๖๒	๓๗
ตารางที่ ๑๑	รายชื่อวิสาหกิจชุมชน ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๘
ตารางที่ ๑๒	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๙
ตารางที่ ๑๓	แสดงข้อมูลพื้นที่ และครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัด สุพรรณบุรี	๔๐
ตารางที่ ๑๔	แสดงข้อมูลพื้นที่ และครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกพืชไร่ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัด สุพรรณบุรี	๔๑
ตารางที่ ๑๕	แสดงข้อมูลพื้นที่ และครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกไม้ยืนต้น อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัด สุพรรณบุรี	๔๒
ตารางที่ ๑๖	แสดงข้อมูลพื้นที่ และครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัด สุพรรณบุรี	๔๓
ตารางที่ ๑๗	แสดงข้อมูลพื้นที่ และครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัด สุพรรณบุรี (ต่อ)	๔๔
ตารางที่ ๑๘	แสดงข้อมูลพื้นที่ และครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกพืชผัก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัด สุพรรณบุรี	๔๕
ตารางที่ ๑๙	แสดงข้อมูลพื้นที่ และครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกพืชผัก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัด สุพรรณบุรี (ต่อ)	๔๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ ๒๐	แสดงข้อมูลพื้นที่ และครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกพืชผัก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ต่อ)	๔๗
ตารางที่ ๒๑	แสดงข้อมูลพื้นที่ และครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกไม้ดอก-ไม้ประดับ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๘
ตารางที่ ๒๒	แสดงข้อมูลพื้นที่ และครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกไม้ดอก-ไม้ประดับ และสมุนไพร (อายุยาว) อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๙
ตารางที่ ๒๓	แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอ เมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๐
ตารางที่ ๒๔	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๑
ตารางที่ ๒๕	แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๑
ตารางที่ ๒๖	แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๒
ตารางที่ ๒๗	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๓
ตารางที่ ๒๘	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๔
ตารางที่ ๒๙	แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๕
ตารางที่ ๓๐	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๖
ตารางที่ ๓๑	ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๘
ตารางที่ ๓๒	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ (ข้าว) อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๖๐
ตารางที่ ๓๓	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ (มะม่วง) อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๖๑
ตารางที่ ๓๔	แสดงทรัพยากรดินอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๖๑
ตารางที่ ๓๕	แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๖๒
ตารางที่ ๓๖	แสดงพื้นที่เหมาะสม ไม่เหมาะสม การปลูกข้าว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๖๔
ตารางที่ ๓๗	แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๖๖
ตารางที่ ๓๘	แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๒ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๖๘
ตารางที่ ๓๙	แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๗๑
ตารางที่ ๔๐	แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๗๔

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ ๔๑	แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วงต่อไร่ ปี ๒๕๖๒ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๗๖
-------------	--	----

ตารางที่ ๔๒	แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๗๘
ตารางที่ ๔๓	แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๘๐
ตารางที่ ๔๔	แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก (๔ ลำดับแรก) อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๘๑
ตารางที่ ๔๕	แสดงต้นทุนการผลิตพืชผักต่อไร่ ปี ๒๕๖๒ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๘๓
ตารางที่ ๔๖	แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๘๕
ตารางที่ ๔๗	แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๘๖
ตารางที่ ๔๘	การจัดทำ TOWS Matrix	๘๗
ตารางที่ ๔๙	ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ	๙๐

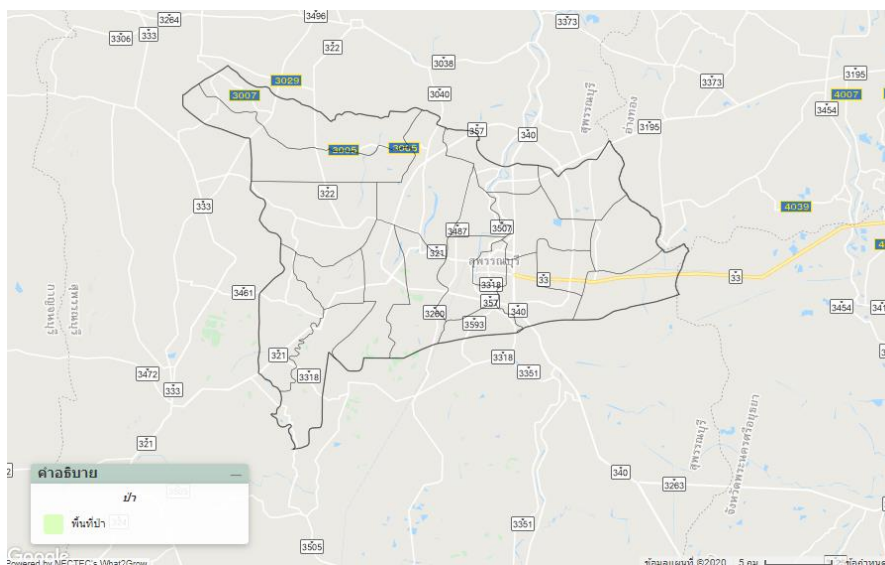
- เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าพี่เลี้ยงทั้งตำบล บางส่วนของตำบลรั้วใหญ่ และบางส่วนของตำบลท่าระหัด
- เทศบาลตำบลท่าเสด็จ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลสระแก้วทั้งตำบล
- เทศบาลตำบลโพธิ์พระยา ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลโพธิ์พระยา
- เทศบาลตำบลสวนแตง ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลศาลาขาวและบางส่วนของตำบลสวนแตง
- เทศบาลตำบลบางกุ้ง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางกุ้งทั้งตำบล
- เทศบาลตำบลท่าระหัด ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าระหัด (นอกเขตเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี)
- เทศบาลตำบลห้วยวังทอง^[๓] ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโพธิ์พระยา (นอกเขตเทศบาลตำบลโพธิ์พระยา)
- เทศบาลตำบลบ้านโพธิ์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านโพธิ์ทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลรั้วใหญ่ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลรั้วใหญ่ (นอกเขตเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี)
- องค์การบริหารส่วนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมืองสุพรรณบุรีทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวาง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลไผ่ขวางทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลโคกโคเฒ่า ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโคกโคเฒ่าทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลดอนตาล ครอบคลุมพื้นที่ตำบลดอนตาลทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลดอนมะสังข์ทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมืองสุพรรณบุรีทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลดอนก่ายาน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลดอนก่ายานทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลดอนโพธิ์ทอง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลดอนโพธิ์ทองทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลดิ่งชัน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลดิ่งชันทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาขาว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลศาลาขาว (นอกเขตเทศบาลตำบลสวนแตง)
- องค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลสวนแตง (นอกเขตเทศบาลตำบลสวนแตง)
- องค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลสนามชัยทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลสนามคลี ครอบคลุมพื้นที่ตำบลสนามคลีทั้งตำบล

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำ ลำคลองและหนองบึงโดยทั่วไป พื้นที่ทางด้าน ตะวันตก ตะวันตกเฉียงเหนือและบางส่วนของด้านเหนือส่วนใหญ่มีสภาพเป็นป่าไม้และภูเขา มีแม่น้ำท่าจีน ไหลผ่านตลอดแนวจากเหนือจรดใต้ และบริเวณสองฝั่งของแม่น้ำเป็นที่ราบลุ่ม เหมาะสำหรับการทำนาและ เพาะปลูก

✧ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ไม่มีพื้นที่ปลูกป่าเป็นผืนใหญ่ มีพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มทั้งหมด ๒๙๗,๒๓๙ ไร่ และเป็นพื้นที่แหล่งน้ำ ๖,๗๔๑ ไร่

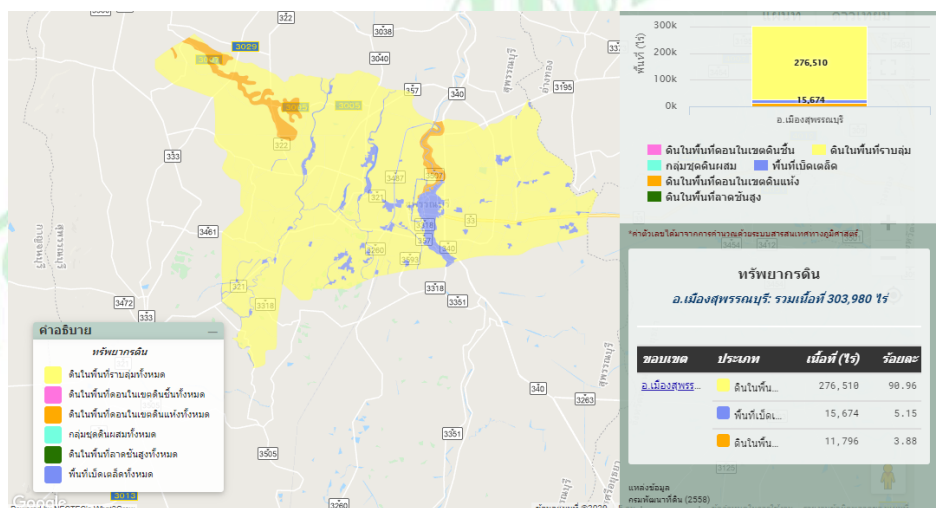

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่มา: Agri-Map Online.moac.go.th

★ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน

อำเภอเมืองสุพรรณบุรีไม่มีพื้นที่ลาดชัน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มและแหล่งน้ำ

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงลักษณะทิศทาง ความลาดชัน

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่มา: Agri-Map Online.moac.go.th

[illegible]

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเล แล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อยพบในบริเวณที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ บริเวณชายฝั่งทะเลหรือห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝนเป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินอาจแตกกระแหว่งเป็นร่องลึกในฤดูแล้ง และมีรอยอุ้มน้ำในดิน ดินบนมีสีดำ ส่วนดินล่างมีสีเทาหรือน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาล ตลอดชั้นดิน บางบริเวณอาจพบจุดประสีแดงปะปนหรืออาจพบผลึกยิปซัมบ้าง ที่ความลึกประมาณ ๑.๐-๑.๕ เมตร จะพบชั้นตะกอนทะเลสีเขียวมะกอก และพบเปลือกหอยปน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงต่างปานกลาง

การใช้ประโยชน์

ใช้ทำนา หรือยกร่องปลูกพืชผักและผลไม้ ซึ่งไม่ค่อยมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ปัญหา

โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหว่ง ทำให้ไถพรวนยาก บริเวณที่มีอิทธิพลของน้ำทะเลขึ้นลงอยู่ในรอบปี อาจพบชั้นดินเลนที่มีเกลือสะสมอยู่ในดินล่าง แต่ถ้าเป็นที่ลุ่มมากๆ จะมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมขังในฤดูฝนทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมไถกลบตอซังปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร หรือถึงชั้นดินเลน ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วมหรือมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิตใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๔ จำนวน ๑๔๙,๒๑๗.๕๘ ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำที่มีอายุน้อย ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเลวความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า พบในบริเวณที่ราบตะกอนลำนํ้าพามีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินอาจแตกกระแหงเป็นร่องในฤดูแล้ง และอาจมีรอยถูไถในดิน ดินบนมีสีดำหรือเทาเข้ม ดินล่างมีสีเทานํ้าตาล น้ำตาลอ่อนหรือเทาปนเขียวมะกอก มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีเหลือง สีน้ำตาลแก่หรือสีแดง อาจพบก้อนปูน หรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในชั้นดินล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย แต่ถ้าดินมีก้อนปูนปะปนจะมีปฏิกริยาเป็นกลางหรือด่างปานกลาง

การใช้ประโยชน์

ใช้ทำนา บางแห่งยกร่อง เพื่อปลูกพืชผักหรือผลไม้ ซึ่งมักจะให้ผลผลิตค่อนข้างสูง

ปัญหา

โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูกพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๗ จำนวน ๓๐,๑๕๖.๓๙ ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า พบในบริเวณที่ราบตะกอนลำนํ้าพามีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียวสีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลอ่อน สีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงด่างปานกลาง

การใช้ประโยชน์

ใช้ทำนา ถ้าหากมีการชลประทานและการจัดการที่ดี สามารถทำนาได้ ๒ ครั้ง ให้ผลผลิตค่อนข้างสูง ในช่วงฤดูแล้ง บริเวณที่มีแหล่งน้ำ ใช้ปลูกพืชล้มลุก พืชไร่ พืชผัก หรือยาสูบ

ปัญหา

โครงสร้างแน่นทึบ ดินแข็ง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมไถกลบตอซังปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าวโดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๑๑ จำนวน ๑๔,๑๐๐.๖๗ ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลางที่เกิดจากตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเล แล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย พบในบริเวณที่ราบลุ่มที่ห่างจากทะเลไม่มากนัก โดยเฉพาะที่ราบลุ่มภาคกลาง มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัดหน้าดินอาจแตกกระแหว่งเป็นร่องลึกในฤดูแล้ง และมีรอยอุ้กละในดิน ดินบนมีสีดำหรือสีเทาแก่ ดินล่างมีสีเทาและมีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือ สีแดง ปะปนอยู่เป็นจำนวนมากในช่วงดินล่างตอนบน และพบจุดปะสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซด์ภายในระดับความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. มีปฏิกิริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดจัดมาก

การใช้ประโยชน์

ใช้ทำนา ถ้าดินเหล่านี้ได้รับการปรับปรุงบำรุงดิน ใช้ปุ๋ย และปูนในอัตราที่เหมาะสม และมีการควบคุมน้ำ หรือจัดระบบชลประทานที่มีประสิทธิภาพ ข้าวที่ปลูกจะได้ผลผลิตดีขึ้น

ปัญหา

ดินเป็นกรดจัดมากหรือเป็นดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลางในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดินเกิดการตรึงของธาตุอาหารและมีสารที่เป็นพิษต่อพืชที่ปลูก มีโครงสร้างดินแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหว่งทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดรุนแรงมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่โดยหว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไ้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไ้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อป้องกันน้ำท่วมก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำ หว่านวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน ๖ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เมื่อดินเกิดการด่างเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก เพื่อใช้ล้างความเป็นกรดของดิน และควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น

กลุ่มชุดดินที่ ๑๘ จำนวน ๗,๒๔๒.๕๘ ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินเค็มเกิดจากตะกอนลำนํ้า มีคราบเกลือลอยหน้าหรือมีชั้นดานแข็งที่สะสมเกลือภายในความลึก ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า หรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของวัสดุเนื้อหยาบ ที่มีชั้นหินเกลือรองรับอยู่หรืออาจได้รับอิทธิพลจากการแพร่กระจายของเกลือทางผิวดิน พบในบริเวณที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงดีปานกลาง เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทราย ส่วนดินล่างเป็นชั้นดินแน่นทึบที่มีการสะสมเกลือโซเดียม มีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย หรือดินร่วนปนดินเหนียวมีสีน้ำตาลอ่อนถึงสีเทา พบจุดประพุกสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปน หรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในดินชั้นล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ดินชั้นบนโดยมากจะมีปฏิกริยาเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง ส่วนดินชั้นล่างมักมีปฏิกริยาเป็นด่างเล็กน้อยถึงเป็นด่างจัดแต่ถ้ามีก้อนปูนปะปน จะมีปฏิกริยาเป็นกลางถึงด่างจัด ตามปกติในฤดูแล้งจะมีคราบเกลือเกิดขึ้นทั่วไปบนผิวดิน

การใช้ประโยชน์

ใช้ทำนา บริเวณที่เค็มจัดจะปรากฏคราบเกลือบนผิวดิน ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรไม่ได้ มีป่าละเมาะและไม้พุ่มหนามขึ้นกระจัดกระจายเป็นหย่อมๆ บางแห่งเป็นแหล่งทำเกลือสินเธาว์

ปัญหา

ดินเค็ม มักพบชั้นดานแข็งที่มีการสะสมเกลือ มีปริมาณธาตุโซเดียมสูงจนเป็นพิษต่อพืช เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย โครงสร้างของดินไม่ดี ค่อนข้างแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในพื้นที่ดินเค็มจัด มีคราบเกลือมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

เลือกพันธุ์ข้าวที่ทนเค็มมาปลูก ปล่อยให้มึ่น้ำขังและล้างเกลือออกไปจากดินไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ใช้กล้าข้าวที่มีอายุ ๓๐-๓๕ วัน จำนวน ๕-๘ ต้น/จับ ระยะปักดำ ๒๐x๒๐ ซม. ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

ควรเลือกพื้นที่ที่มีคราบเกลือไม่มากนักและมีแหล่งน้ำชลประทาน เลือกพืชที่ทนเค็มมาปลูก ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ทำคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม.

ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ใช้สารยับยั้งคลุกเคล้ากับดินและใช้น้ำล้าง มีวัสดุคลุมดินเพื่อป้องกันไม่ให้เกลือขึ้นมาอยู่ที่ผิวดินในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิตใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูกพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๓๖ จำนวน ๖,๖๐๐.๒๕ ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินร่วนหยาบลึกมากที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ มีปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลางการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่มีวัตถุต้นกำเนิดดินเป็นพวกตะกอนลำน้ำ ที่มีลักษณะการทับถมเป็นชั้นๆของตะกอนลำน้ำในแต่ละช่วงเวลา พบบนสันดินริมน้ำหรือที่ราบตะกอนน้ำพา เป็นพื้นที่ดอน ที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ เป็นดินลึกมีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนหรือดินร่วนหยาบ สีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน อาจพบจุดประสีเทาและสีน้ำตาลในชั้นดินล่าง ในบางบริเวณมีแร่ไมกาหรือก้อนปูนปะปนอยู่ด้วย ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง

การใช้ประโยชน์

ใช้เป็นที่อยู่อาศัย ปลูกผัก และสวนไม้ผลและยาสูบ

ปัญหา

ในช่วงฤดูฝนน้ำในลำน้ำอาจเอ่อล้นฝั่ง ทำความเสียหายให้แก่พืชผลได้

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

เลือกพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงต่อการท่วมขังของน้ำ ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้นในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก จัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก

จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดินทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น มีการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง จัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

แหล่งน้ำ จำนวน ๔๗๐๓.๖๐ ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๑ จำนวน ๘,๙๐๔.๙๖ ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินเหนียวสีดำนี้อาจมีรอยแตกกระแหงกว้างและลึก ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่างเล็กน้อยการระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า ในบริเวณเทือกเขาหินปูนหรือหินภูเขาไฟ สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มมีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวจัด หน้าดินแตกกระแหงเป็นร่องลึกในฤดูแล้ง และมีรอยอุกในดิน สีดินส่วนมากเป็นสีดำหรือสีเทาแก่ตลอด มีจุดประสีน้ำตาลสีเหลือง และอาจพบจุดประสีแดงบ้าง ปะปนตลอดชั้นดินส่วนดินชั้นล่างมักมีก้อนปูนปะปน ปฏิกริยาดินส่วนใหญ่เป็นกรดจัดถึงเป็นด่างเล็กน้อย

การใช้ประโยชน์

ส่วนใหญ่ใช้ทำนาออกฤดูทำนาบางแห่งใช้ปลูกพืชไร่ เช่น ฝ้ายและถั่วต่างๆ

ปัญหา

ดินเหนียวจัด โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็ง แตกกระแหงกว้างและลึก ดินเปียกเหนียวมาก ทำให้การไถพรวนยาก ต้องไถพรวนในช่วงระยะเวลาที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม บางพื้นที่อาจขาดแคลนน้ำเมื่อฝนทิ้งชวง นานกว่าปกติและอาจมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไถพรวนเมื่อดินมีความชื้นเหมาะสมไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าวไถกลบตอซังและทำร่องแบบเตี้ยปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม.ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๒ จำนวน ๕๗,๔๓๑.๗๗ ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินเหนียวลึกมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก อาจพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถันลึกกว่า ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน การระบายน้ำเลวความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเล แล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย พบบริเวณที่ราบชายฝั่งทะเลหรือที่ราบลุ่มภาคกลาง ดินมีการระบายน้ำเลว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินอาจแตกกระแหวเป็นร่องลึกในฤดูแล้ง และมีรอยถูไถในดิน สีดินเป็นสีเทาหรือสีเทาแกตตลอด มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน อาจพบผลึกยิปซัมบ้างเล็กน้อย และพบชั้นดินเหนียวสีเทาที่มีจุดประสีเหลืองของสารจาโรไซต์ในระดับความลึกประมาณ ๑๐๐ ถึง ๑๕๐ ซม. ทับอยู่บนชั้นดินเลนตะกอนน้ำทะเลที่มีสีเทาปนเขียว ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง

การใช้ประโยชน์

ใช้ทำนา บางแห่งยกร่องปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผลบางชนิด นอกฤดูทำนาบางบริเวณอาจใช้ปลูกพืชไร่ พืชตระกูลถั่วต่างๆ บางพื้นที่ถูกปล่อยทิ้งไว้เป็นทุ่งหญ้า

ปัญหา

ดินเป็นกรดจัดมาก และมีศักยภาพก่อให้เกิดความเป็นกรดของดินเพิ่มขึ้นในดินล่าง ทำให้เกิดการตรึงธาตุอาหารและปลดปล่อยสารที่เป็นพิษต่อพืช โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหว ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดจัดมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่าน โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว ไถกลบตอซังและทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำ หว่านวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ บนสันร่องและร่องคูน้ำ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน ๕

กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับ ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ไว้ใช้ในช่วงที่ พืชขาดน้ำ ล้างและควบคุมไม่ให้ดินเกิดกรดเพิ่มขึ้น เมื่อดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น หวานด้วยวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๓๘ จำนวน ๕,๑๘๙.๙๒ ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินร่วนหยาบลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็น กรดจัดหรือเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือ จากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของพวกวัสดุเนื้อหยาบ เป็นพื้นที่ดอน ที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูก คลื่นจนถึงเนินเขา หรือเป็นพื้นที่ภูเขา เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนหยาบ ดินมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือแดง และอาจพบจุดประสีต่างๆในชั้นดินล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง

การใช้ประโยชน์

ใช้ปลูกพืชได้ต่างๆ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย ปอ ข้าวโพด และถั่ว บางแห่งมีสภาพเป็นป่าละเมาะหรือ ทุ่งหญ้าธรรมชาติ

ปัญหา

เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย พืชที่ปลูกมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำได้ง่าย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ ต่ำและมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดินโดยเฉพาะบริเวณที่มีความลาดชันสูง

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำคันบันได คันดิน ปลูกพืชคลุมดิน

ปลูกพืชแซม

วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้นในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บ ผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก

เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบ

ระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลุกพืชหมุนเวียนหรือ ปลุกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

บ่อขุด/บ่อลูกรัง	จำนวน ๖๓๑.๓๒	ไร่
พื้นที่ชุมชน	จำนวน ๘,๐๒๙.๗๕	ไร่
ที่ดินดัดแปลง/พื้นที่ถม	จำนวน ๒๐๒.๓๓	ไร่
พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	จำนวน ๒,๙๖๙.๙๒	ไร่

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีลักษณะส่วนใหญ่ที่เหมาะสมกับการเกษตรกรรม ประกอบด้วย ชุด/กลุ่มดิน ประมาณ ๓ ชุด /กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๓ , ๗ และ ๒ , ๑ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กลุ่มชุดดินที่ ๓ กลุ่มชุดดินนี้มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีดำ ส่วนดินล่างมีสีเทาหรือน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาลหรือสีแดง พบบริเวณที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ เป็นดินลึกมีการระบายน้ำ เลวถึงค่อนข้างเลว ถ้าพบบริเวณชายฝั่งทะเลมักมีเปลือกหอยอยู่ในดินชั้นล่าง โดยปกติดินกลุ่มนี้จะมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติระดับปานกลาง มีปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕ – ๖.๕ ส่วนดินชั้นล่างหากมีเปลือกหอยปะปนจะมีปฏิกริยาเป็นด่างอ่อนหรือมีความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๗.๕ – ๘.๐

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือยกร่องปลูกพืชผักผลไม้ ซึ่งไม่ค่อยจะมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน แต่ถ้าเป็นที่ลุ่มมาก ๆ จะมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมในฤดูฝน

ชุดดินที่อยู่กลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินสมุทรปราการ บางกอก ฉะเชิงเทรา พินาย บางแพ สิงห์บุรีการใช้ประโยชน์กลุ่มชุดดินที่ ๓ ที่เหมาะสมน่าจะเป็นการใช้ที่ดินแบบไร่นาสวนผสม การใช้ที่ดินทั้งการปลูกข้าว หรือทำนา ปลูกไม้ผล ทำสวนผัก และมีการเลี้ยงสัตว์ ควบคู่กันไป เกษตรกรผู้ถือครองที่ดินจะเลือกทำกิจกรรมใดบ้าง ขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่ถือครองและสภาวะทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะราคาพืชผล และความต้องการของตลาด สำหรับผลิตผลที่จะผลิตออกสู่ตลาดที่คาดว่าจะให้ผลตอบแทนสูงและกิจกรรมในไร่นาสวนผสมนั้น จะต้องเอื้อประโยชน์ต่อกันจึงจะช่วยให้ลดต้นทุนการผลิต

กลุ่มดินชุดที่ ๗ กลุ่มดินชุดนี้มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน กลุ่มดินนี้เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวกดินตะกอนลำนํ้าเป็นดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเลว พบบริเวณที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาเป็นกรดเล็กน้อยถึงปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ ๖.๐ – ๗.๐

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าว ส่วนใหญ่ใช้ทำนา ถ้าหากมีการชลประทานและการจัดการที่ดีสามารถทำได้ ๒ ครั้ง ให้ผลผลิตค่อนข้างสูง

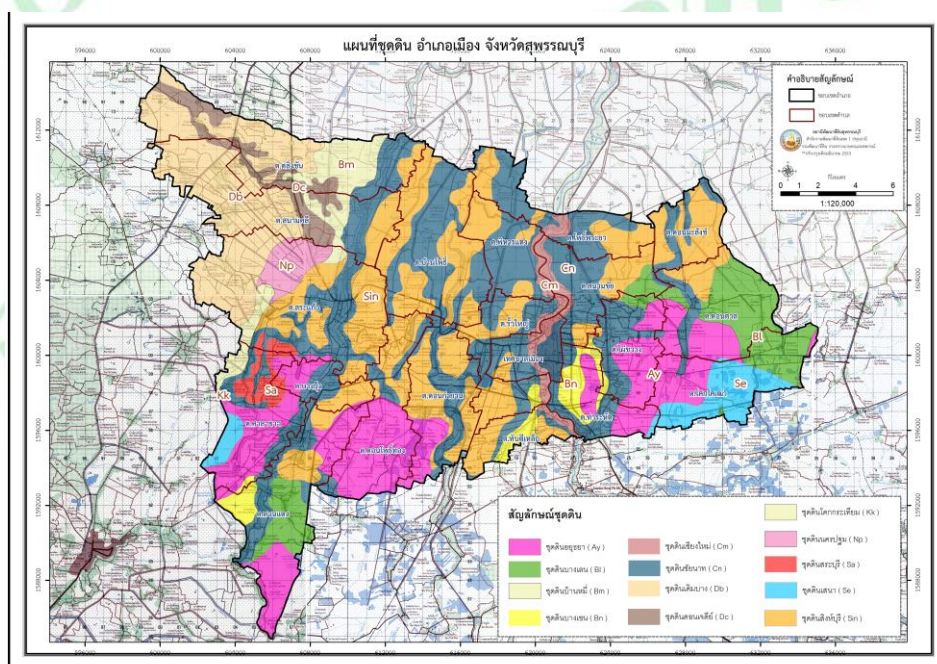
ชุดดินที่อยู่กลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินนครปฐม ฝักกาด อุดรดิตถ์ ท่าตูม เดิมบาง สุโขทัย พิจิตรกลุ่มดินชุดที่ ๒๑ ลักษณะเนื้อดินเป็นดินร่วน หรือร่วนปานทรายแป้ง หรือดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลปนเทา หรือสีน้ำตาลอ่อน พบจุดประสีเทา สีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลเหลืองตลอดหน้าตัดชั้นดิน ส่วนใหญ่จะพบเกลือดีไม่ร่าปะปนอยู่กับเนื้อดิน ดินเป็นกรดถึงปานกลาง ค่าความเป็นกรดเป็นด่างอยู่ระหว่าง ๕.๕ – ๗.๐ มีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช

ชื่อชุดดิน	การจัดความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช			
	นาข้าว	พืชไร่	ไม้ยืนต้น	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์
เดิมบาง	มม.	มย.	มป.	มม.
ดอนเจดีย์	มม.	มย.	มม.	มย.
หางดง	มย.	มย.	มม.	มม.
มโนรมย์	มป.	มม.	มม.	มม.
นครปฐม	มม.	มย.	มป.	มม.
พิมาย	มย.	มม.	มม.	มม.
ปากท่อ	มย.	มม.	มม.	มม.
สระบุรี	มย.	มม.	มม.	มม.
สระบุรี บนที่สูง	มย.	มม.	มม.	มม.

หมายเหตุ : มย. คือ มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง
มน. คือ มีความเหมาะสมน้อย

มป. คือ มีความเหมาะสมปานกลาง
มม. คือ ไม่มีความเหมาะสม

ภาพที่ ๕ แสดงข้อมูลชุดดินอำเภอเมืองสุพรรณบุรี
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

๑.๓ สภาพภูมิอากาศ

อำเภอเมืองสุพรรณบุรีอยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุม ๒ ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพัดจากทิศ ตะวันออกเฉียงเหนือปกคลุมในช่วงฤดูหนาว ทำให้จังหวัดสุพรรณบุรีประสบกับสภาวะหนาวเย็นและแห้งกับ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดปกคลุมในช่วงฤดูฝน ทำให้มีฝนและอากาศชุ่มชื้น

ฤดูกาล

พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งฤดูกาลของจังหวัดสุพรรณบุรีออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่มีคุณสมบัติเย็นและแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากจังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ในภาคกลางอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลง มาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะช้ากว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีอากาศหนาวเย็นช้ากว่า สองภาคดังกล่าว โดยเริ่มมีอากาศหนาวประมาณกลางเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป

ฤดูร้อน เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลงคือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดในเดือนเมษายน

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพัดผ่านบริเวณภาคกลางและภาคเหนือเป็นลำดับในระยะนี้ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกมากที่สุดในรอบปีและเป็นช่วงที่มีความชื้นสูงเช่นเดียวกับเดือนตุลาคม

อุณหภูมิจึงเนื่องจากอำเภอเมืองสุพรรณบุรีมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำ ลำคลองและหนองบึงโดยทั่วไป โดยมีภูเขาเตี้ย ๆ อยู่ข้างเป็นบางส่วนทางตอนเหนือ จึงมีอุณหภูมิค่อนข้างสูงและมีอากาศร้อนอบอ้าวในฤดูร้อน ส่วนในฤดูหนาวไม่หนาวมากนัก

ฝน อำเภอเมืองสุพรรณบุรีมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำลำคลองและหนองบึงอยู่ทั่วไป ทำให้ปริมาณ ฝนไม่แตกต่างกันมากนัก โดยมีปริมาณฝนรวมตลอดปีอยู่ในช่วง ๙๐๐-๑๒๐๐ มิลลิเมตร เว้นแต่บริเวณบางพื้นที่ สำหรับฝนที่ตกในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี นี้เป็นฝนที่เกิดในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในช่วงฤดูฝนเป็นส่วนใหญ่และบางปีในช่วงฤดูฝนนี้อาจมีพายุ ดีเปรสชันผ่านเข้ามาในบริเวณอำเภอเมืองสุพรรณบุรีหรือใกล้เคียง ทำให้ปริมาณและการกระจายของฝนเพิ่มขึ้น การกระจายตัวของฝนที่ตกในอำเภอเมืองสุพรรณบุรีจะมีฝนตกในช่วงเดือนกันยายน – ตุลาคม ทั้งนี้จะมีฝนตกเฉลี่ยตลอดปี ๑,๐๙๐.๙๐ มม. และจะมีจำนวนฝนตกต่อปีเท่ากับ ๙๕ วัน และเดือนที่มีฝนตกมากที่สุด คือ เดือนกรกฎาคม จำนวน ๒๑ วัน ระยะเวลาที่ฝนตกในท้องที่เป็นตัวกำหนดเพื่อใช้ประกอบในการปลูกพืชที่เหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนที่ต่ำในแต่ละปี (ตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๒ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๒
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี เดือน	ปริมาณน้ำฝนที่ตก (มม.)				
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)	๘๐.๐๕	๙๐.๙๑	๘๖.๗๓	๗๕.๒	๕๒.๘
๑. มกราคม	๑๑.๕	๔๘.๗	๑๔.๐	๐.๔	๐.๘
๒. กุมภาพันธ์	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๕.๓	๐.๐
๓. มีนาคม	๕๙.๔	๔๐.๒	๙๖.๙	๔๕.๐	๐.๐
๔. เมษายน	๑๐๐.๗	๐.๐	๑๙.๗	๑๐๕.๕	๕๐.๕
๕. พฤษภาคม	๘.๕	๑๑๕.๒	๒๕๔.๑	๑๓๗.๗	๑๐๗.๗
๖. มิถุนายน	๖๖.๑	๑๘๔.๙	๔๒.๔	๖๗.๙	๖๒.๖
๗. กรกฎาคม	๑๐๓.๓	๑๕๗.๐	๑๙๒.๒	๕๒.๔	๒๘.๑
๘. สิงหาคม	๑๐๙.๐	๑๐๐.๒	๓๒๐.๒	๘๒.๘	๖๒.๘
๙. กันยายน	๓๒๐.๔	๑๐๙.๙	๕๕.๙	๑๘๔.๓	๑๒๓.๐
๑๐. ตุลาคม	๑๑๐.๐	๒๔๕.๘	๓๐๔.๕	๑๘๖.๒	๗๑.๙
๑๑. พฤศจิกายน	๗๑.๗	๘๘.๔	๔๓.๘	๑๖.๓	๕.๘
๑๒. ธันวาคม	๐.๐	๐.๖	๓๑.๙	๑๘.๑	๐.๐

ที่มา : สถานีตรวจอากาศจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ปี ๒๕๖๓

☆ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อากาศหนาวช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคมอุณหภูมิประมาณ ๑๗ - ๓๖ °C อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๕.๓๑ °C อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๑๘.๕๙ °C อากาศร้อนช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิประมาณ ๒๐ - ๔๑ °C อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๙.๑๗ °C อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๑.๕๒ °C นอกจากนั้นจะเป็นช่วงฤดูฝนคือเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๗.๑๖ °C อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๓.๕๐ °C ในส่วนของความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย (%) ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ อยู่ที่ ๗๓.๕๑ % ซึ่งสูงสุดในเดือนตุลาคม ๗๙.๖๘ % และต่ำสุดในเดือนเมษายน ๖๙.๐๖ % และถ้าดูเป็นปีจะพบว่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดในปี ๒๕๖๒ อยู่ที่ ๗๗.๒๕ % และความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดในปี ๒๕๖๐ อยู่ที่ ๙๗.๘๓ %

ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลอุณหภูมิสูงสุด – ต่ำสุด รายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๒
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

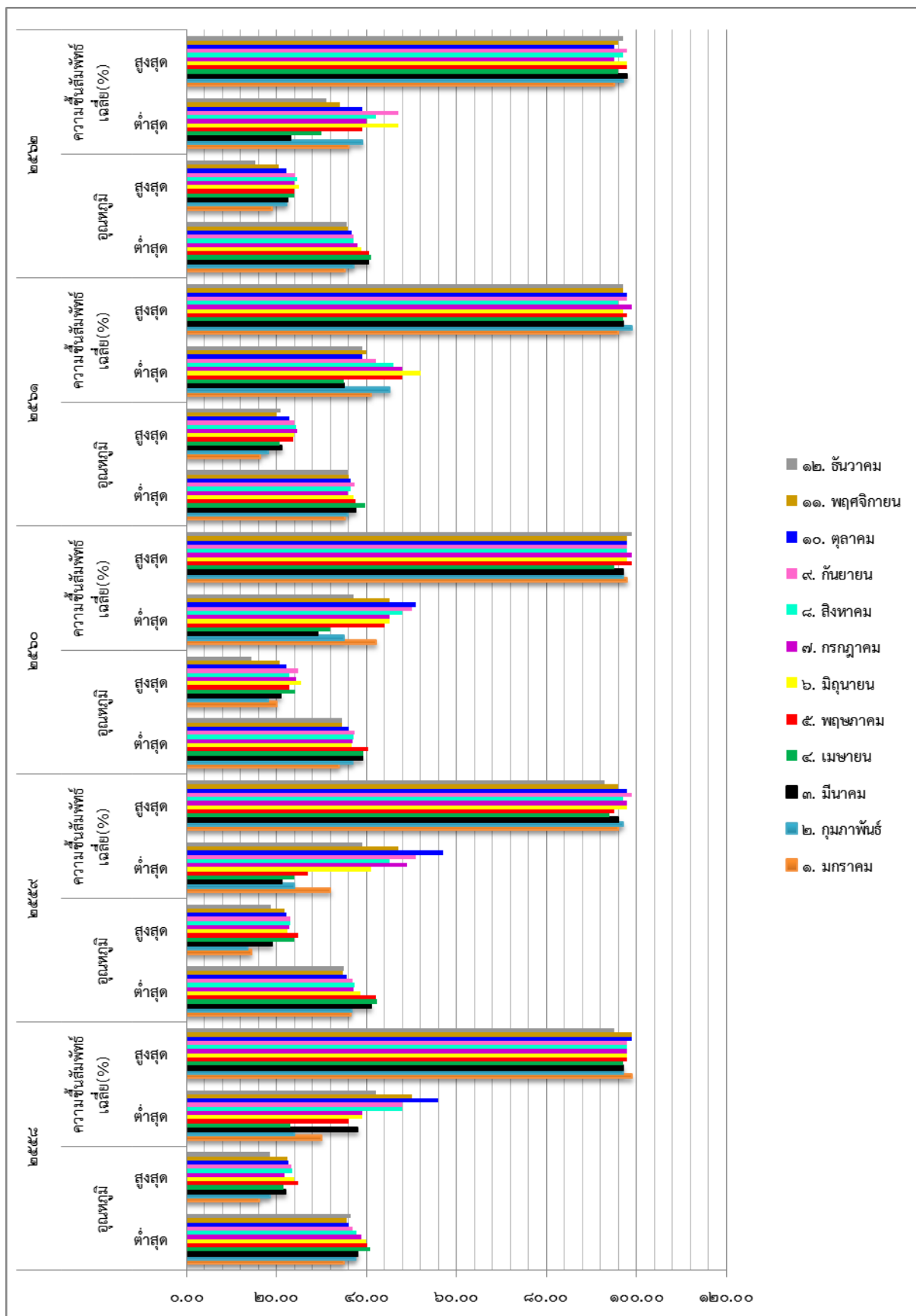
ปี เดือน	อุณหภูมิ (°C)															เฉลี่ย (°C)
	๒๕๕๘			๒๕๕๙			๒๕๖๐			๒๕๖๑			๒๕๖๒			
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	
อุณหภูมิเฉลี่ย (°C)	๓๗.๗๓	๒๑.๖๑	๒๙.๐๑	๓๗.๗๘	๒๐.๘๑	๒๙.๑๙	๓๖.๘๕	๒๑.๗๑	๒๘.๗๓	๓๖.๗	๒๑.๗	๒๘.๗๒	๓๗.๗	๒๒.๓	๒๙.๓๕	๒๙.๔๙
๑. มกราคม	๓๕	๑๖.๒	๒๕.๖๕	๓๖.๔	๑๔.๓	๒๖.๕๗	๓๓.๘	๒๐	๒๖.๖๘	๓๕.๑	๑๖.๔	๒๖.๙	๓๕.๑	๑๘.๙	๒๗.๐๖	๒๖.๑๒
๒. กุมภาพันธ์	๓๗.๕	๑๘.๖	๒๗.๗๔	๓๖.๗	๑๓.๕	๒๗.๒๗	๓๖.๙	๑๘	๒๗.๕๕	๓๕.๙	๑๘	๒๗.๒	๓๗.๑	๒๒.๒	๒๙.๒๒	๒๗.๔๔
๓. มีนาคม	๓๘	๒๒	๒๙.๖๔	๔๑	๑๙	๓๐.๑๑	๓๙	๒๐.๘	๓๐.๐๖	๓๗.๕	๒๑.๒	๒๙.๕	๔๐.๔	๒๒.๕	๓๐.๕๑	๓๐.๑๔
๔. เมษายน	๔๐.๗	๒๑.๖	๓๐.๔๗	๔๒.๒	๒๔	๓๒.๕	๓๙.๒	๒๔.๒	๓๐.๘๑	๓๙.๖	๒๐.๖	๒๙.๖	๔๑	๒๔	๓๒.๑๗	๓๑.๗๑
๕. พฤษภาคม	๔๐.๑	๒๔.๘	๓๑.๗๑	๔๒	๒๔.๘	๓๒.๑๔	๔๐.๓	๒๒.๙	๓๐.๒๖	๓๗.๖	๒๓.๖	๓๐	๔๐.๖	๒๔	๓๑.๒๐	๓๒.๐๗
๖. มิถุนายน	๓๙.๙	๒๓.๙	๓๐.๔๓	๓๘.๖	๒๒.๕	๓๐.๐๙	๓๖.๖	๒๕.๔	๓๐.๐๗	๓๗.๒	๒๔	๒๙.๗	๓๘.๘	๒๕	๓๐.๑๗	๓๑.๑๙
๗. กรกฎาคม	๓๘.๘	๒๑.๘	๓๐.๐๕	๓๗.๒	๒๒.๙	๒๙.๒๔	๓๖.๘	๒๔.๔	๒๘.๗๑	๓๕.๗	๒๔.๕	๒๙	๓๗.๙	๒๔	๒๙.๙๕	๓๐.๔๐
๘. สิงหาคม	๓๗.๗	๒๓.๔	๒๙.๒๙	๓๗.๓	๒๓	๒๙.๗๙	๓๗.๒	๒๒.๙	๒๙.๒๙	๓๖.๕	๒๔.๓	๒๘.๕	๓๗	๒๔.๕	๒๘.๙๕	๓๐.๓๘
๙. กันยายน	๓๖.๙	๒๒.๒	๒๙.๐๕	๓๖.๘	๒๒.๑	๒๘.๘๕	๓๗.๓	๒๔.๘	๒๙.๗	๓๗.๓	๒๓.๙	๒๙.๒	๓๗	๒๔.๑	๒๙.๐๘	๓๐.๔๔
๑๐. ตุลาคม	๓๖	๒๒.๗	๒๘.๗๗	๓๕.๕	๒๒.๑	๒๘.๘๘	๓๖	๒๒.๑	๒๘.๖	๓๖.๔	๒๒.๙	๒๙.๑	๓๖.๖	๒๒.๒	๒๙.๗๕	๒๙.๒๕
๑๑. พฤศจิกายน	๓๕.๖	๒๒.๕	๒๘.๘๘	๓๔.๗	๒๑.๗	๒๘.๒๘	๓๔.๕	๒๐.๖	๒๗.๕๓	๓๖.๑	๒๐	๒๘.๔	๓๕.๘	๒๐.๔	๒๘.๐๖	๒๘.๑๙
๑๒. ธันวาคม	๓๖.๕	๑๘.๖	๒๗.๕๔	๓๕	๑๘.๘	๒๖.๕๘	๓๔.๖	๑๔.๔	๒๕.๕๑	๓๕.๙	๒๐.๘	๒๗.๗	๓๕.๖	๑๕.๓	๒๖.๑๓	๒๖.๕๕

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี ณ ปี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๒
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี เดือน	ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย (%)															ความชื้น สัมพัทธ์เฉลี่ย (%)
	๒๕๕๘			๒๕๕๙			๒๕๖๐			๒๕๖๑			๒๕๖๒			
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	
ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย (%)	๓๙.๔๒	๙๗.๗๕	๗๔.๑๙	๓๘.๐๘	๙๖.๔๒	๗๑.๘๒	๔๑.๙๒	๙๗.๘๓	๗๕.๕๐	๔๒.๕๐	๙๗.๔๒	๗๔.๖๒	๓๗.๒๕	๙๖.๖๗	๗๑.๔๒	๗๓.๕๑
๑. มกราคม	๓๐	๙๙	๖๙.๘๓	๓๒	๙๖	๖๘.๘๑	๔๒	๙๘	๗๕.๘๘	๔๑	๙๖	๗๒.๕๔	๓๖	๙๕	๖๘.๙๔	๗๑
๒. กุมภาพันธ์	๒๔	๙๗	๖๘.๒๕	๒๔	๙๗	๖๒.๕๕	๓๕	๙๗	๖๘.๓๖	๔๕	๙๙	๗๓.๑๗	๓๙	๙๗	๗๔.๗๖	๖๙.๔๑๘
๓. มีนาคม	๓๘	๙๗	๗๔.๘๘	๒๑	๙๖	๖๗.๓๓	๒๙	๙๗	๖๙.๘๒	๓๕	๙๗	๗๓	๒๓	๙๘	๗๐.๓๒	๗๑.๐๗
๔. เมษายน	๒๓	๙๗	๗๑.๗	๒๔	๙๔	๖๔.๗๑	๓๒	๙๕	๖๙.๔๔	๓๕	๙๗	๗๒.๑๕	๓๐	๙๖	๖๗.๓๒	๖๙.๐๖๔
๕. พฤษภาคม	๓๖	๙๘	๗๑.๓	๒๗	๙๕	๖๕.๙๒	๔๔	๙๙	๗๘.๖๔	๔๘	๙๘	๗๖.๙๕	๓๙	๙๘	๗๑.๔๑	๗๒.๘๔๔
๖. มิถุนายน	๓๙	๙๘	๗๔.๔	๔๑	๙๘	๗๓.๘๓	๔๕	๙๘	๗๕.๙๕	๕๒	๙๗	๗๖.๐๕	๔๗	๙๘	๗๕.๘๙	๗๕.๒๒๔
๗. กรกฎาคม	๓๙	๙๘	๗๑.๕๕	๔๙	๙๘	๗๙.๗๗	๔๕	๙๙	๘๐.๘	๔๘	๙๙	๗๔.๘๙	๔๐	๙๕	๗๐.๐๙	๗๕.๔๑๘
๘. สิงหาคม	๔๘	๙๘	๗๖.๐๓	๔๕	๙๗	๗๓.๘๓	๔๘	๙๘	๗๖.๗๘	๔๖	๙๖	๗๕.๑๑	๔๒	๙๗	๗๗	๗๕.๗๕
๙. กันยายน	๔๘	๙๘	๘๑.๓	๕๑	๙๙	๗๙.๓๓	๕๐	๙๘	๗๘.๒๑	๔๒	๙๘	๗๗.๒๘	๔๗	๙๘	๗๖.๗๘	๗๘.๕๘
๑๐. ตุลาคม	๕๖	๙๙	๘๒.๘๔	๕๗	๙๘	๘๒.๒๑	๕๑	๙๘	๘๒.๑๙	๓๙	๙๘	๗๗.๙๓	๓๙	๙๕	๗๓.๒๓	๗๙.๖๘
๑๑. พฤศจิกายน	๕๐	๙๙	๗๗.๑๗	๔๗	๙๖	๗๕.๕๒	๔๕	๙๘	๗๘.๓๖	๔๐	๙๗	๗๕.๑๕	๓๔	๙๖	๖๗.๖	๗๕.๗๖
๑๒. ธันวาคม	๔๒	๙๕	๗๑.๐๘	๓๙	๙๓	๖๗.๙๘	๓๗	๙๙	๗๒.๕๙	๓๙	๙๗	๗๑.๒๒	๓๑	๙๗	๖๓.๗๒	๖๙.๓๑๘

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี ณ ปี ๒๕๖๓

ภาพที่ ๖ แสดงอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ต่ำสุด-สูงสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี ณ ปี ๒๕๖๓

๑.๔ เส้นทางคมนาคม

ระยะทางที่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มีถนนลาดยางและคอนกรีตครบทุกตำบล ทำให้การคมนาคมสะดวก มีการติดต่อสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว และมีเส้นทางคมนาคมตามระยะทางจากกรุงเทพฯ เข้าอำเภอเมืองสุพรรณบุรีได้ ๖ เส้นทาง ดังนี้

- กรุงเทพฯ- นนทบุรี-บางบัวทอง-สุพรรณบุรี ระยะทาง ๑๐๗ กิโลเมตร
- กรุงเทพฯ-ปทุมธานี-ลาดหลุมแก้ว-สุพรรณบุรี ระยะทาง ๑๑๕ กิโลเมตร
- กรุงเทพฯ-อยุธยา-สุพรรณบุรี ระยะทาง ๑๓๒ กิโลเมตร
- กรุงเทพฯ-สิงห์บุรี-เดิมบางนางบวช-สุพรรณบุรี ระยะทาง ๒๒๘ กิโลเมตร
- กรุงเทพฯ-อ่างทอง-สุพรรณบุรี ระยะทาง ๑๕๐ กิโลเมตร
- กรุงเทพฯ-นครปฐม-กำแพงแสน-สุพรรณบุรี ระยะทาง ๑๖๔ กิโลเมตร

เส้นทางหลวงหมายเลขที่สำคัญอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

๓๕๗ ถ.วงแหวนรอบเมืองสุพรรณบุรี ไป จ.กาญจนบุรี, จ.นครปฐม

๓๕๗ ถ.วงแหวนรอบเมืองสุพรรณบุรี ไป อ.ป่าโมก

๓๔๓๑ ถ.หมื่นหาญ เข้าเมืองสุพรรณบุรี

๓๓ ทล.๓๓ ไป อ.ป่าโมก

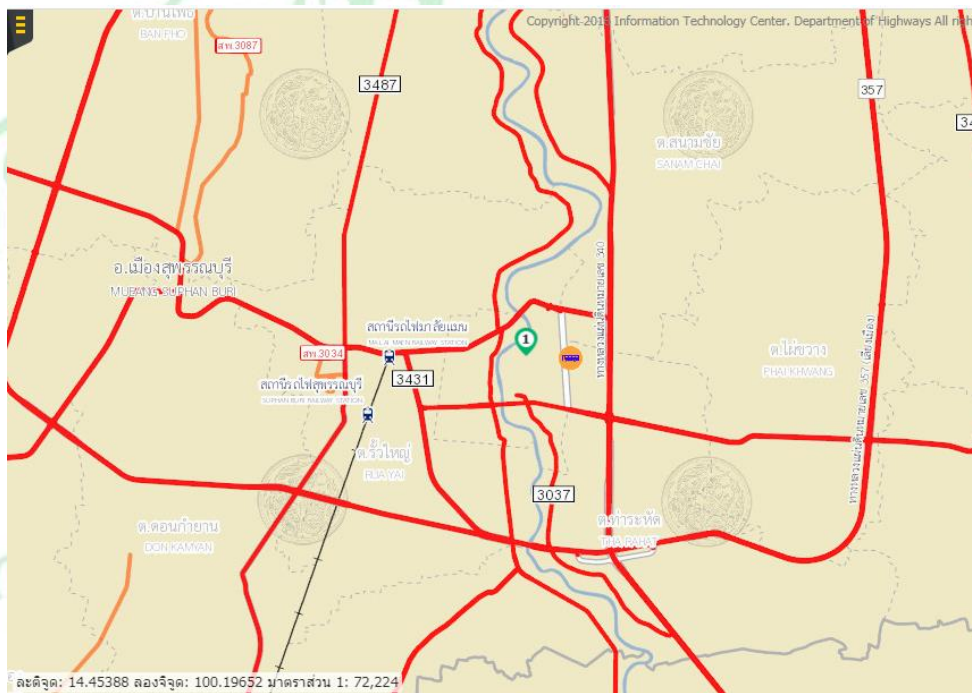
๓๒๑ ทล.๓๒๑ ไป เข้าเมืองสุพรรณบุรี, อ.อยู่ทองไม่มีแยกโพธิ์พระยา

๓๑๙๕ ถ.โพธิ์พระยา-ท่าเรือ ไป บ.โพธิ์พระยา

๓๑๙๕ ถ.โพธิ์พระยา-ท่าเรือ ไป จ.อ่างทอง

๓๕๗ ถ.วงแหวนรอบเมืองสุพรรณบุรี ไป อ.อู่ทอง, จ.กาญจนบุรี, จ.นครปฐม

๓๕๗ ถ.วงแหวนรอบเมืองสุพรรณบุรี ไป จ.อ่างทอง

ภาพที่ ๗ แสดงแผนที่เส้นทางคมนาคม อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
ที่มา : กรมทางหลวง

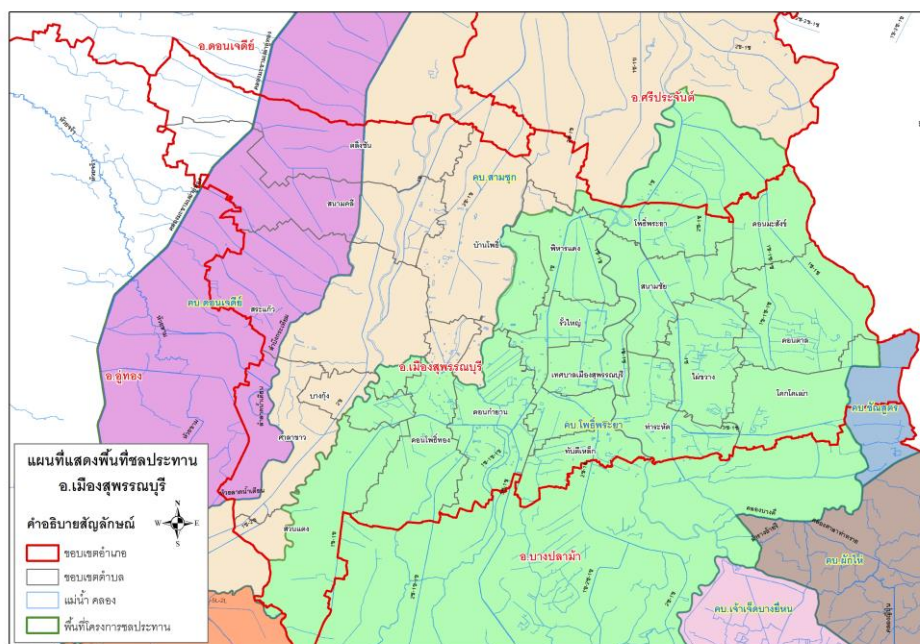
๑.๕ แหล่งน้ำ และระบบชลประทาน

๑. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดอนเจดีย์
๒. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา
๓. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชันสูตร
๔. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสามชุก
๕. แหล่งน้ำธรรมชาติ ๔ สาย

ตารางที่ ๕ แสดงพื้นที่ส่งน้ำโครงการส่งน้ำ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

ตำบล	โครงการชลประทาน	คลองส่งน้ำ
รั้วใหญ่	โพธิ์พระยา	๑ขวา-๑ซ้าย /๒ซ้าย-๑ขวา/๑ขวา
ทับตีเหล็ก	โพธิ์พระยา	๒ซ้าย-๑ขวา
ท่าระหัด	โพธิ์พระยา	๑ ซ้าย/๓ ซ้าย - ๑ ซ้าย
ไผ่ขวาง	โพธิ์พระยา	๑ ซ้าย
โคกโคเฒ่า	โพธิ์พระยา/ชันสูตร	๓ ซ้าย - ๑ ซ้าย/สุพรรณ ๓/คลองธรรมชาติสามหนองนาคู
ดอนตาล	โพธิ์พระยา	๑ซ้าย-๑ซ้าย/๑ขวา-๑ซ้าย-๑ซ้าย
ดอนมะสังข์	สามชุก	๑ ซ้าย-๑ซ้าย/๑ขวา-๑ซ้าย-๑ซ้าย/บึงลาดตาล
พิหารแดง	โพธิ์พระยา	๑ซ้าย-๑ขวา/๑ ขวา
ดอนก่ายาน	โพธิ์พระยา	๑ขวา/๑ซ้าย-๑ขวา-๑ขวา
ดอนโพธิ์ทอง	โพธิ์พระยา/สามชุก	๑ขวา-๑ขวา/๑ซ้าย-๑ขวา-๑ขวา/บึงไผ่แขก
บ้านโพธิ์	โพธิ์พระยา/สามชุก	๑ ขวา/๓ ซ้าย- ๑ ขวา/บึงบ้านโพธิ์/บึงไผ่แขก
สระแก้ว	โพธิ์พระยา/สามชุก/ดอนเจดีย์	๑ ขวา/๒ ขวา/ท่าว่า/หักโพธิ์/มอ.๑๙/มอ.๒๐
ตลิ่งชัน	สามชุก/ดอนเจดีย์	๑ขวา/๒ขวา/มอ. ๑๘ ซ้าย
บางกุ้ง	โพธิ์พระยา/สามชุก	๑ขวา/๒ขวา
ศาลาขาว	สามชุก/ดอนเจดีย์	คลองสามชุก๒/ม.อ. ๒๓/คลองระบาย๑
สวนแตง	โพธิ์พระยา/สามชุก	๑ ขวา-๑ ขวา/๑ ซ้าย-๒ ขวา
สนามชัย	โพธิ์พระยา	๑ ขวา ๑ ซ้าย/ร ๑ ซ้าย/๑ ซ้าย/ร๑ ขวา/ร๔ ขวา
โพธิ์พระยา	โพธิ์พระยา/สามชุก	แม่น้ำท่าจีนขวา/แม่น้ำท่าจีนซ้าย/๑ ขวา/๑ ซ้าย/๒ ซ้าย-๑ ซ้าย
สนามคลี	สามชุก/ดอนเจดีย์	๑ ขวา/๒ ขวา/ม.อ. ๑๘ ซ้าย/ม.อ. ๑๙ ซ้าย

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๘ แสดงพื้นที่ชลประทาน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

ที่มา : กรมชลประทาน

การประปา

จำนวนผู้ใช้น้ำประปาอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

ประเภท	จำนวน	หน่วย
จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด	๒๕,๘๓๐	ราย
กำลังผลิตที่ใช้งาน	๓๔,๕๖๐	ลบ.ม./วัน
ปริมาณน้ำผลิต	๗๖๔,๐๓๗	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำผลิตจ่าย	๗๒๓,๖๘๘	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำจำหน่าย	๕๕๔,๙๐๘	ลบ.ม./เดือน

๑.๖ สภาพเศรษฐกิจ และสังคม

- โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

- ขนาดการถือครองที่ดิน

เกษตรกรส่วนใหญ่ของอำเภอเมืองสุพรรณบุรีจะมีที่ดินทำกินเฉลี่ยครัวเรือนละ ๑๕ – ๒๐ ไร่

- สิทธิในที่ดินทำกิน

เกษตรกรในอำเภอเมืองสุพรรณบุรีมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองและเช่า โดยเช่าจากผู้ให้เช่าที่อยู่ในพื้นที่และนอกพื้นที่

- จำนวนแรงงาน

เกษตรกรส่วนใหญ่จะมีการประกอบอาชีพด้านการเกษตรทั้งทำนา พืชผัก ไม้ผล การใช้แรงงานในการประกอบอาชีพจะใช้แรงงานในครอบครัวและแรงงานจ้าง ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นกลุ่มอาชีพหลักที่สำคัญ ดังนี้

๑. กลุ่มอาชีพทำนา จะมีการใช้แรงงานในการประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำนา โดยเริ่มตั้งแต่ การเตรียมดิน การหว่าน การดูแลรักษา การเกี่ยว และการขนส่ง โดยค่าแรงประมาณ ๔๐๐ – ๕๐๐ บาท/วัน

๒. กลุ่มอาชีพปลูกไม้ผล เกษตรกรจะมีการใช้แรงงานในการประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปลูกไม้ผล โดยเริ่มตั้งแต่ การเตรียมดิน การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว การขนส่ง โดยค่าแรงประมาณ ๑,๕๐๐ – ๒,๐๐๐ บาท/ไร่

๓. กลุ่มอาชีพการปลูกพืชผัก เกษตรกรจะมีการใช้แรงงานในการประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปลูกไม้ผล โดยเริ่มตั้งแต่ การเตรียมดิน การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว การขนส่ง โดยค่าแรงประมาณ ๒,๐๐๐ – ๒,๕๐๐ บาท/ไร่

● การตลาด

ตลาดส่วนใหญ่ เมื่อใกล้ระยะเก็บเกี่ยวผลผลิต

กรณีข้าว: ส่วนหนึ่งนำไปจำหน่ายให้กับโรงสีโดยตรง บางส่วน เก็บไว้เป็นพันธุ์ข้าวในการปลูกข้าวในฤดูต่อไป บางส่วนเก็บไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน และหากเหลือเพียงพอที่จะแปรรูปจำหน่ายต่อไป

กรณีไม้ผลและพืชผัก: จะมีพ่อค้าคนกลางมาที่หน้าสวนเพื่อตกลงราคาซื้อขาย หากเกษตรกรไม่ขายส่วนใหญ่ก็จะนำไปขายแหล่งรับซื้อโดยตรง เช่น ตลาดไท นอกจากนี้เกษตรกรบางรายปลูกจำนวนไม่มากเมื่อมีผลผลิตก็จะนำมาขายหน้าบ้าน และหากผลผลิตล้นตลาดก็จะทำการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าและขายให้กับคนในชุมชนและนอกชุมชน

● การจำหน่ายหรือจตุรับซื้อ

กรณีข้าว: โรงสีข้าว และจตุรับซื้อผลผลิตใกล้เคียงพื้นที่ในตำบล

กรณีไม้ผลและพืชผัก: จำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง จำหน่ายหน้าบ้าน ตลาดไท และคนในชุมชนและนอกชุมชน

● อื่นๆ (โรค/ศัตรูพืช/ภัยธรรมชาติ)

ข้าว โรคพืชที่สำคัญ ได้แก่

๑. ใบจุดสีน้ำตาล (Brown Spot Disease) สาเหตุ เชื้อรา *Bipolaris oryzae*

อาการ แผลที่ใบข้าว พบมากในระยะแตกกอมีลักษณะเป็นจุดสีน้ำตาล รูปกลมหรือรูปไข่ ขอบนอกสุดของแผลมีสีเหลือง มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๐.๕-๑ มิลลิเมตร แผลที่มีการพัฒนาเต็มที่ขนาดประมาณ ๑-๒ x ๔-๑๐ มิลลิเมตร บางครั้งพบแผลไม่เป็นวงกลมหรือรูปไข่ แต่จะเป็นรอยเปื้อนคล้ายสนิมกระจายทั่วไปบนใบข้าว แผลยังสามารถเกิดบนเมล็ดข้าวเปลือก(โรคเมล็ดดำ) บางแผลมีขนาดเล็ก บางแผลอาจใหญ่คลุมเมล็ดข้าวเปลือก ทำให้เมล็ดข้าวเปลือกสกปรก เสื่อมคุณภาพ เมื่อนำไปสีข้าวสารจะหักง่าย

การแพร่ระบาด เกิดจากสปอร์ของเชื้อราปลิวไปตามลม และติดไปกับเมล็ด “การปลูกข้าวแบบต่อเนื่อง ไม่พักดินและขาดการปรับปรุงบำรุงดิน เพิ่มการระบาดของโรคอาการใบจุดสีน้ำตาลที่ใบ

การป้องกันกำจัด

- ใช้พันธุ์ต้านทานที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และโดยเฉพาะพันธุ์ที่มีคุณสมบัติต้านทานโรคใบสีส้ม เช่น ภาคกลางใช้พันธุ์ปทุมธานี ๑ ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้พันธุ์เหนียวสันป่าตอง และหางยี ๗๑
- ปรับปรุงดินโดยการไถกลบฟาง หรือเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ดินโดยการปลูกพืชปุ๋ยสด หรือปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อช่วยลดความรุนแรงของโรค
- คลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น แมนโคเซ็บ หรือคาร์เบนดาซิม+แมนโคเซ็บอัตรา ๓ กรัม / เมล็ด ๑ กิโลกรัม
- ใส่ปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (๐-๐-๖๐) อัตรา ๕-๑๐ กิโลกรัม / ไร่ ช่วยลดความรุนแรงของโรค
- กำจัดวัชพืชในนา ดูแลแปลงให้สะอาด และใส่ปุ๋ยในอัตราที่เหมาะสม
- ถ้าพบอาการของโรคใบจุดสีน้ำตาลรุนแรงทั่วไป ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ใบในระยะข้าวแตกกอ หรือในระยะที่ต้นข้าวตั้งท้องใกล้ออกรวง เมื่อพบอาการใบจุดสีน้ำตาลที่ใบธงในสภาพฝนตกต่อเนื่อง อาจทำให้เกิดโรคเมล็ดต่าง ควรพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น คาร์เบนดาซิม แมนโคเซ็บ โพรพิโคนาโซล ทีบูโคนาโซล ครีโซซิม-เมทิล หรือ คาร์เบนดาซิม+แมนโคเซ็บ ตามอัตราที่ระบุ

๒. โรคเมล็ดต่าง (Dirty Panicle Disease) สาเหตุ เชื้อรา สาเหตุหลัก ๖ ชนิดได้แก่

Curvularia lunata (Wakk) Boed., *Cercospora oryzae* I.Miyake., *Bipolaris oryzae* Breda de Haan., *Fusarium semitectum* Berk & Rav., *Trichoconis padwickii* Ganguly., *Sarocladium oryzae* Sawada.

อาการ ในระยะออกรวง พบแผลสีต่างๆ เช่นเป็นจุดสีน้ำตาลหรือดำหรือมีลายสีน้ำตาลดำหรือสีเทาปนชมพูที่เมล็ดบนรวงข้าว ทั้งนี้เพราะมีเชื้อราหลายชนิดที่สามารถเข้าทำลายและทำให้เกิดอาการต่างกันไป การเข้าทำลายของเชื้อรามักจะเกิดในช่วงดอกข้าวเริ่มโผล่จากกาบหุ้มรวงจนถึงระยะเมล็ดข้าวเริ่มเป็นน้านม และอาการเมล็ดต่าง จะปรากฏเด่นชัดในระยะใกล้เก็บเกี่ยว

การแพร่ระบาด เชื้อราสามารถแพร่กระจายไปกับลม ติดไปกับเมล็ด และสามารถแพร่กระจายในยุ่งฉางได้ เชื้อสาเหตุบางชนิดสามารถสร้างสารพิษ (toxin) ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพได้

การป้องกันกำจัด

- เมล็ดพันธุ์ที่ใช้ปลูก ควรคัดเลือกจากแปลงที่ไม่เป็นโรค
- คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น แมนโคเซ็บ ในอัตรา ๓ กรัม / เมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม
- ถ้าพบการระบาดของโรคใบจุดสีน้ำตาล และใบขีดสีน้ำตาล ในระยะต้นข้าวตั้งท้องใกล้ออกรวง ให้ฉีดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น โพรพิโคนาโซล โพรพิโคนาโซล+ไดฟิโนโคนาโซล หรือ โพรพิโคนาโซล+โพรคลอราซ หรือ ฟุซิทราซอล หรือ ทีบูโคนาโซล หรือ แมนโคเซ็บ

๓. โรคขอบใบแห้ง (Bacterial Leaf Blight Disease or Bacterial Blight Disease)

สาเหตุ เชื้อแบคทีเรีย *Xanthomonas oryzae* pv. *oryzae* (ex Ishiyama) Swings et al.

อาการ โรคนี้เป็นได้ตั้งแต่ระยะกล้า แตกกอ จนถึง ออกรวง ต้นกล้าก่อนนำไปปักดำจะมีจุดเล็กๆ ลักษณะซ้ำที่ขอบใบของใบล่าง ต่อมาประมาณ ๗-๑๐ วัน จุดซ้ำนี้จะขยายกลายเป็นทางสีเหลืองยาวตามใบข้าว ใบที่เป็นโรคจะแห้งเร็ว และสีเขียวจะจางลงเป็นสีเทาๆ อาการในระยะปักดำจะแสดงหลังปักดำแล้วหนึ่งเดือนถึงเดือนครึ่ง ใบที่เป็นโรคขอบใบมีรอยขีดซ้ำ ต่อมาจะเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ที่แผลมีหยดน้ำสีครีมคล้ายยางสนกลม ๆ ขนาดเล็กเท่าหัวเข็มหมุด ต่อมาจะกลายเป็นสีน้ำตาลและหลุดไปตาม น้ำหรือฝน ซึ่งจะทำให้โรคสามารถระบาดต่อไปได้ แผลจะขยายไปตามความยาวของใบ บางครั้งขยายเข้าไปข้างในตามความกว้างของใบ ขอบแผลมีลักษณะเป็นขอบลายหยัก แผลนี้เมื่อนานไปจะเปลี่ยนเป็นสีเทา ใบที่เป็นโรค ขอบใบจะแห้งและม้วนตามความยาว ในกรณีที่ดินข้าวมีความอ่อนแอต่อโรคและเชื้อโรคมีปริมาณมาก จะทำให้ท่อน้ำท่ออาหารอุดตัน ต้นข้าวจะเหี่ยวเฉาและแห้งตายทั้งต้นอย่างรวดเร็ว เรียกอาการของโรคนี้ว่า ครีเสก (kresek)

การแพร่ระบาด เชื้อสาเหตุโรคสามารถแพร่ไปกับน้ำ ในสภาพแวดล้อมที่มีความชื้นสูง และสภาพที่มีฝนตก ลมพัดแรง จะช่วยให้โรคแพร่ระบาดอย่างกว้างขวางรวดเร็ว

การป้องกันกำจัด

- ใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทาน เช่น พันธุ์สุพรรณบุรี ๖๐ สุพรรณบุรี ๙๐ สุพรรณบุรี ๑ สุพรรณบุรี ๒ กข๗ และ กข๒๓
- ในดินที่อุดมสมบูรณ์ไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนมาก
- ไม่ควรระบายน้ำจากแปลงที่เป็นโรคไปสู่แปลงอื่น
- ควรเฝ้าระวังการเกิดโรคถ้าปลูกข้าวพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคนี้ เช่น พันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ กข๖ เหนียวสันป่าตอง พิษณุโลก ๒ ชัยนาท ๑ เมื่อเริ่มพบอาการของโรคบนใบข้าว ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไอโซโพรไทโอเลน คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ เซตริฟโตมัยซินซัลเฟต+ออกซีเตตราไซคลิน ไฮโดรคลอไรด์ ไตรเบซิคคอปเปอร์ซัลเฟต

ไม่ผล โรคพืชที่สำคัญ ได้แก่

๑. โรคแอนแทรคโนส สาเหตุของโรคเกิดจากเชื้อรา *Colletotrichum gloeosporioides* Penz.

อาการ ในระยะกล้า จะพบอาการของโรคได้ทั้งที่ใบและลำต้น ซึ่งทำความเสียหายให้กับการผลิตมะม่วงทั้งทางใบและการค้ามาก เพราะต้นกล้าที่เป็นโรคจะอ่อนแอหรือตายไปไม่สามารถจะใช้ทำเป็นต้นต่อได้ อาการบนใบเริ่มแรกจะเป็นจุดเล็ก ๆ บนใบอ่อน มองดูสีกว่าเนื้อใบรอบ ๆ จุดนี้ จะขยายออกเป็นวงขนาดต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับความชื้นและความแก่อ่อนของใบ โดยจะเห็นขอบแผลชัดเจนเป็นสีน้ำตาลเข้ม ในสภาพความชื้นสูง แผลที่เกิดบนใบอ่อนมาก ๆ จะมีขนาดใหญ่ ขยายออกได้รวดเร็ว และมีจำนวนแผลมากติดต่อกันทั้งผืนใบ ทำให้ใบแห้งทั้งใบ หรือใบบิดเบี้ยวเมื่อแก่ขึ้น เพราะเนื้อที่ใบบางส่วนถูกทำลายด้วยโรคในสภาพที่อุณหภูมิและความชื้นไม่เหมาะสม และบนใบจะมีลักษณะเป็นจุดขนาดเล็ก กระจุกกระจายทั่วไป บริเวณกลางแผลซึ่งมีสีน้ำตาลอ่อนกว่าขอบแผล และมีลักษณะบางกว่าเนื้อใบ อาจจะมีฉีกขาดและหลุดออก เมื่อถูกน้ำทำให้แผลมีลักษณะเป็นรู คล้ายถูกยิงด้วยกระสุนปืน ส่วนอาการที่ลำต้นอ่อนจะเป็นแผลสีค่อนข้างดำ ลักษณะแผลเป็นรูปไข่ ยาวไปตามความยาวของลำต้น หากอาการโรครุนแรงและต้นกล้าอ่อนมาก ๆ แผลจะขยายอย่างรวดเร็วจนกระทั่งรอบลำต้น ทำให้ต้นแห้งตาย แต่ถ้าต้นกล้าเป็นโรคเมื่อน้ำเริ่มแก่แล้ว แผลก็อาจจะลุกลามไปได้

ไม่มากนัก จะเป็นจุดแผลมีลักษณะเป็นวงรี สีดำ ยุบตัวลงไปเล็กน้อยบริเวณกลางแผลจะเห็นเม็ดสีดำ ๆ หรือสีส้มปนบ้างเรียงเป็นวง ๆ อยู่ภายในแผล ซึ่งเป็นส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อราสาเหตุต้นกล้าที่เป็นโรคจะอ่อนแอ เจริญเติบโตได้ไม่เต็มที่ หรืออาจตายไปในที่สุด ถ้าโรคนี้เกิดกับยอดอ่อนก็จะทำให้ยอดแห้งเป็นสีน้ำตาลดำ และอาจตายทั้งต้นได้เช่นเดียวกัน

ในระยะต้นโต เชื้อโรคจะเข้าทำลายได้รับใบอ่อน ยอดอ่อน หรือช่อดอก โดยจะทำให้เกิดลักษณะอาการคล้าย ๆ กับที่ร่วงหล่น ผลที่มีขนาดโตขึ้นแต่ยังไม่แก่ก็เป็นโรคได้เช่นเดียวกัน หากสภาพแวดล้อมเหมาะสม กล่าวคือมีความชื้นสูง และอุณหภูมิพอเหมาะ (๒๔-๓๒ องศาเซลเซียส) ลักษณะอาการบนผลจะเป็นจุดสีดำ รูปร่างกลม หรือรี ขนาดอาจจะพบรอยแตก และมีเม็ดเล็ก ๆ สีดำเรียงรายเป็นวงภายในแผล ซึ่งอาการจุดบนผลนี้ ชาวสวนมะม่วงแถบบางคล้าเรียกว่าโรค “โอเตี้ยม” ซึ่งหมายถึงจุดสีดำเมื่อมะม่วงเริ่มแก่ ในระหว่างการบ่มหรือการขนส่ง จุดแผลเหล่านี้จะขยายใหญ่ขึ้น และลูกลามออกไปทำให้ผลเน่าทั้งผลได้ อาการจุดเน่าดำบนผลนี้พบทำความเสียหายกับมะม่วงเกือบทุกพันธุ์ หากมีสภาพความชื้นและอุณหภูมิที่เหมาะสม โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง สำหรับภาคกลางเช่นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา มักจะมีฝนตกนอกฤดูในราวเดือนกุมภาพันธ์ หรือมีนาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มะม่วงใกล้แก่ หากเกษตรกรไม่ได้พ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืชทันทั่วถึง ก็จะทำให้ผลผลิตมะม่วงได้รับความเสียหายจากโรค ผลเน่าที่เกิดจากเชื้อราโรคแอนแทรคโนสอย่างรุนแรง นอกจากนี้ เชื้อราโรคแอนแทรคโนส ยังสามารถติดอยู่กับผลได้โดยไม่ทำให้เกิดลักษณะอาการหากสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม และจะไปแสดงอาการเมื่อมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เช่น ผลสุก หรือมีความชื้นสูงในระหว่างการเก็บรักษาหรือในหีบห่อที่บรรจุเพื่อการขนส่ง เป็นต้น ซึ่งก็ทำความเสียหายเป็นอย่างมากได้เช่นเดียวกัน

การป้องกันกำจัด

ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืชหลายชนิด ซึ่งการใช้สารเคมีเป็นวิธีการเดียวที่จะลดความเสียหายจากโรคนี้ได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์ ถึงแม้ว่ามะม่วงแต่ละพันธุ์จะมีปฏิกิริยาต่อการเกิดโรคแอนแทรคโนสแตกต่างกันออกไปบ้างก็ตาม แต่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแล้ว เชื้อราสามารถเข้าทำลายทำความเสียหายต่อใบ ดอก และผลของมะม่วงที่ปลูกเป็นการค้าได้ทุกพันธุ์ และการใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืชนั้น จะต้องใช้ให้ถูกกับจังหวะการเข้าทำลายของเชื้อโรค ทั้งนี้ เพื่อลดความสิ้นเปลืองและช่วยให้สารเคมีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น การฉีดพ่นในช่วงที่มะม่วงเริ่มแตกใบอ่อน ในช่วงการออกดอกและติดผล ซึ่งเป็นช่วงที่มะม่วงมีความอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของเชื้อโรคเป็นต้น สารป้องกันกำจัดโรคพืชหลายชนิด สามารถนำไปใช้ในการป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนสได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เบนโนมิล (benomyl), คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) เป็นต้น ซึ่งการเลือกใช้สารชนิดใดนั้น ก็ขึ้นอยู่กับความรุนแรงของโรคที่เกิดในแต่ละสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน สารเคมีประเภทดูดซึม เช่น เบนโนมิล (benomyl) อาจจะใช้ได้ดีกว่าในการฉีดพ่นในช่วงที่มีฝนชุก หรือในช่วงผลใกล้เก็บเกี่ยว เพราะจะมีผลต่อคุณภาพของผลผลิตหลังเก็บเกี่ยวด้วย นอกจากนี้ ช่วงเวลาการฉีดพ่นของสารเคมีประเภทดูดซึม จะนานกว่าการใช้สารเคมีประเภทสัมผัส (contact หรือ conventional) ซึ่งช่วงเวลาการฉีดพ่นสารเคมีโดยทั่วไปจะอยู่ระหว่าง ๑๐-๑๕ วัน

การป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนสสำหรับมะม่วงที่จะผลิตเพื่อการส่งออกนั้น จะต้องกระทำการอย่างสม่ำเสมอโดยในช่วงที่มะม่วงผลิใบอ่อนในฤดูฝน การฉีดสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนสที่ใบสำหรับแหล่งที่มีโรคแอนแทรคโนสระบาดเป็นประจำเพื่อลดความเสียหายจากการเกิดโรคที่ใบ อันจะมีผลต่อความอุดมสมบูรณ์ของใบและจะมีผลต่อการออกดอก ติดผลที่สมบูรณ์ต่อไป นอกจากนั้นยังเป็นการลดปริมาณเชื้อราโรคแอนแทรคโนสในแปลงปลูกได้เป็นอย่างดี การตัดแต่งกิ่งเป็นโรคและกิ่งอ่อนที่เกิดตามโคนกิ่งใหญ่ในทรงพุ่ม ซึ่งเป็นแหล่งสะสมเชื้อโรคเผาทำลายเสีย ก็เป็นการลดปริมาณเชื้อโรคได้อีกวิธีหนึ่ง

ก่อนที่มะม่วงจะเริ่มแทงช่อดอก ควรทำการฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดแมลงและโรคพืชครั้งหนึ่ง เพื่อลดปริมาณแมลงและโรคที่จะมารบกวนช่อดอกใหม่ที่เริ่มผลิ หลังจากนั้นควรทำการฉีดพ่นเป็นระยะ ๆ ทุก ๑๐ - ๑๕ วัน จนกระทั่งมะม่วงติดผลอ่อน ในระหว่างที่ผลมะม่วงกำลังเจริญเติบโตระยะเวลาการฉีดพ่นสารเคมีอาจจะนานขึ้น ซึ่งขึ้นกับแหล่งปลูกที่มีการระบาดของโรคแตกต่างกันออกไปตามสภาพภูมิประเทศและสภาพการปลูกถี่ปลูกห่าง ก่อนเก็บเกี่ยวประมาณ ๑๔-๑๕ วัน ควรฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืชประเภทดูดซึม เช่น เบนโนมิล (benomyl) อีกครั้งหนึ่ง จะช่วยลดความเสียหายจากการเกิดผลเน่าหลังเก็บเกี่ยวได้เป็นอย่างดี

๒. โรคราแป้ง เกิดจากเชื้อรา *Oidium mangiferae* Benth

อาการ อาการเริ่มแรกจะเกิดที่ใบอ่อน จะเห็นบริเวณที่เชื้อราเข้าทำลายจะมีสีผิดปกติไปจากสีของเนื้อใบเล็กน้อย ถ้าสังเกตดูจะเห็นลักษณะผงสีขาวขึ้นบาง ๆ ส่วนใหญ่จะพบใต้ใบ อาการต่อมาบริเวณที่เป็นโรคจะมีสีเหลืองจาง ๆ ถ้าสภาพอากาศเหมาะสมจะเป็นผงสีขาว ๆ ชัดเจนขึ้น หลังจากนั้นแผลจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอ่อนและเข้มขึ้นตามลำดับ ซึ่งใบก็จะเริ่มแก่มีสีเขียวเข้มตัดกับบริเวณเป็นโรคซึ่งมีสีน้ำตาลแก่ ในระยะนี้อาจจะเห็นผงสีขาวใต้ใบหรือบนใบแต่จะไม่ขึ้นฟูเหมือนในระยะใบอ่อน ถ้าเกิดโรครุนแรงใบที่เป็นโรคอาจจะบิดเบี้ยวเสียรูปทรงไป

อาการที่ช่อดอก จะเห็นผงสีขาวขึ้นฟู ตามก้านช่อดอกและก้านช่อดอกย่อย และดอกซึ่งจะทำให้ดอกร่วงไม่ติดผล ส่วนของก้านช่อดอกจะยังคงมีสีขาวปกคลุม ซึ่งต่อมาจะค่อย ๆ เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอ่อน ๆ โรคนี้มักจะพบในช่วงฤดูหนาวเมื่อมะม่วงเริ่มออกดอก ในราวเดือนธันวาคม มกราคม แต่อาจจะพบอาการของโรคได้จนถึงเดือนเมษายน ซึ่งช่อดอกที่เป็นโรคนี้นี้มักจะไม่ได้ติดผลและมักจะพบเป็นกับช่อดอกที่อยู่บริเวณตอนล่างหรือกลาง ๆ ลำต้น หรือช่อดอก ที่อยู่ในพุ่มใบสำหรับในบ้านเราจะพบอาการโรคราแป้งที่เกิดบนใบเฉพาะมะม่วงที่ปลูกในที่สูงมาก ๆ ส่วนในพื้นที่ราบจะพบเพียงแต่ระบาดของทำลายในช่วงออกดอกติดผลอ่อนเท่านั้น

การป้องกันกำจัด

สารเคมีที่ใช้ป้องกันกำจัดโรคราแป้ง ได้แก่ กำมะถันผล, ไดโนแคป(dinocap), เบนโนมิล (benomyl) ไตรอะไดเมฟอน (triadimefon) ฯลฯ การป้องกันกำจัดโรคราแป้งที่ระบาดในระยะมะม่วงออกดอกทำได้โดยการฉีดพ่นสารเคมีในช่วงที่ดอกยังไม่บานครั้งหนึ่ง สำหรับกำมะถันผง ควรจะฉีดพ่นในตอนเช้าขณะที่แดดยังไม่ร้อนจัด หากยังมีโรคระบาดอยู่ ก็ควรฉีดอีกครั้ง ในระยะติดผลอ่อน

๓. โรคราดำ ปกติแล้วราดำมีอยู่ทั่ว ๆ ไปในอากาศแต่ไม่สามารถจะเจริญขึ้นบนใบหรือช่อดอกมะม่วงได้หากไม่มีแมลงพวกปากดูด อันได้แก่ เพลี้ยจักจั่น หรือแมงกะอ้า ซึ่งเป็นตัวสำคัญ เพราะแมลงพวกนี้จะขยายพันธุ์เป็นจำนวนมากในช่วงฤดูหนาวซึ่งเป็นฤดูที่มะม่วงกำลังออกดอก แมลงดังกล่าวนี้จะดูดกินน้ำเลี้ยงของพืช เช่น ตามยอดอ่อนและช่อดอก แล้วจะถ่ายสารซึ่งมีลักษณะคล้ายน้ำหวานออกมาฟุ้งกระจายไปเคลือบตามบริเวณใบและช่อดอก ซึ่งเชื้อราดำในอากาศก็จะสามารถขึ้นได้และทำให้การติดดอกออกผลของมะม่วงลดลงหรือไม่ติดผลเลย

นอกจากแมลงพวกเพลี้ยจักจั่นแล้ว ยังมีแมลงอื่นที่สามารถดูดกินและถ่ายน้ำหวานออกมา เช่น เพลี้ยหอยและเพลี้ยแป้ง

การป้องกันกำจัด

เนื่องจากโรคนี้เกิดจากแมลงเป็นสาเหตุสำคัญ ดังนั้น การป้องกันกำจัด จึงควรป้องกันกำจัดแมลงพวกเพลี้ยจักจั่นหรือแมงกะอ้า ในช่วงที่มะม่วงเริ่มแทงช่อดอกการที่จะสังเกตว่าต้นมะม่วงในสวนมีแมลงพวกเพลี้ยจักจั่นทำลายหรือไม่ อาจจะทำได้โดยการเดินเข้าไปใต้พุ่มมะม่วง หากได้ยินเสียงคล้ายฝนตก ซึ่งคือเสียงที่แมลงพวกนี้ตีตักใจกระโดดไปเกาะยังที่อื่น ก็แสดงว่ามีแมลงพวกนี้อยู่มาก ยาที่ใช้ได้ดีในการป้องกันกำจัด

แมลงพวกนี้ได้แก่ คาร์บาริล (carbaryl) ๘๕% WP ซึ่งควรที่จะทำการป้องกันกำจัดแมลงนี้ในช่วงก่อนที่มะม่วงจะออกดอกครั้งหนึ่งก่อน หากยังมีการทำลายของแมลงพวกเพลี้ยจักจั่นอีก ก็ควรฉีดพ่นอีกครั้งในระยะดอกตูม

๔. โรคใบจุดสนิม สาเหตุของโรคคือสาหร่ายสีเขียวชนิดหนึ่งที่มีชื่อว่า *Cephaleuros virescens*

Kunze ซึ่งสามารถขึ้นได้บนใบและกิ่ง

อาการ เริ่มแรกจะเป็นจุดเล็ก ๆ ลักษณะคล้ายดาวขึ้นบนหน้าใบใบ มีลักษณะสีเขียวปนเทา ซึ่งจะขยายใหญ่ขึ้นและจะเริ่มเปลี่ยนเป็นสีคล้ายสนิม ซึ่งเป็นระยะที่สาหร่ายพวกนี้สร้างอวัยวะขยายพันธุ์ ซึ่งจะแพร่ระบาดไปยังใบอื่นได้ เนื่องจากสาหร่ายเป็นพืชขนาดเล็กที่ต้องการแสงแดดและความชื้นสูง ดังนั้น อาการของโรคจึงมักจะเกิดบนใบหรือกิ่งที่ได้รับแสงแดดเสมอ

โรคนี้ปกติจะไม่ทำความเสียหายให้กับมะม่วงมากนัก นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงการไม่ได้รับการดูแลรักษาอย่างทั่วถึงสำหรับการป้องกันกำจัด หากกระบาดรุนแรงควรฉีดพ่นด้วยสารประกอบพวกทองแดง เช่น คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ (copper oxychloride)

๕. โรคราสีชมพู เกิดจากเชื้อรา *Corticium salmonicolor* Berk et Br. ซึ่งเชื้อราพวกนี้

สามารถทำลายพืชอื่นได้หลายชนิด เช่น ส้ม ทุเรียน ขนุน ยางและกาแฟ

อาการ ส่วนใหญ่จะสังเกตเห็นอาการเมื่อใบเหลือง หรือร่วงแล้ว ถ้าตรวจดูตามกิ่งที่ใบร่วงนั้นจะเห็นเชื้อราสีขาวมีลักษณะเป็นผง ๆ ขึ้นตามกิ่ง เมื่อฉีกใบเปลือกออกบาง ๆ จะเห็นว่าบริเวณเปลือกที่มีราขึ้น ทำลายนั้นจะเป็นสีน้ำตาล ซึ่งถ้าเชื้อราเจริญรอบกิ่งก็จะทำให้กิ่งแห้งตายในที่สุด เชื้อราสีขาวจะค่อย ๆ แยกขึ้นจนเห็นมีลักษณะสีชมพูปนอยู่

การป้องกันกำจัด โดยการตัดกิ่งที่เป็นโรคทิ้งทำลายเสีย การตัดแต่งกิ่งมะม่วงเอากิ่งย่อยที่อยู่ในทรงพุ่มออก ทำให้ทรงพุ่มต้นมะม่วงโปร่ง ปริมาณความชื้นในทรงพุ่มก็จะลดลงเป็นการลดความเสียหายจากการเป็นโรคนี้ อีกวิธีหนึ่ง การตรวจตราต้นมะม่วงอยู่เสมอ ๆ จะช่วยให้สามารถเห็นลักษณะอาการของโรคได้ตั้งแต่ยังเป็นไม่มาก ซึ่งทำให้การบำบัดรักษาทำได้ง่ายโดยการฉีกเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออกให้หมด แล้วทาด้วยยากันราพวกสารประกอบทองแดง เช่น คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ (copper oxychloride) ในบริเวณที่มีโรคระบาดมากอาจจะใช้ยาดังกล่าวทาหรือฉีดพ่นตามกิ่งที่อยู่ใกล้กับกิ่งเป็นโรค

พืชผัก โรคที่สำคัญ ได้แก่

๑. โรคราน้ำค้าง เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Peronosporaparasitica*

อาการ ใบจะเป็นจุดละเอียดสีดำอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ด้านใต้ใบ ตรงจุดเหล่านี้จะมีราสีขาวอมเทาอ่อนคล้ายผงแป้งขึ้นเป็นกลุ่มๆ กระจายทั่วไป ใบที่อยู่ตอนล่างๆ จะมีผลเกิดก่อนแล้วลุกลามขึ้นไปยังใบที่อยู่สูงกว่า ใบที่มีเชื้อราขึ้นเป็นกลุ่มกระจายเต็มใบจะมีลักษณะเหลืองและใบจะร่วงหรือแห้ง ในเวลาที่อากาศไม่ชื้นจะไม่พบผงแป้งและแผลแห้งเป็นสีเทาดำ

การระบาด โรคนี้ระบาดได้ทั้งระยะที่เป็นต้นกล้าจนเจริญเติบโตเต็มที่ ซึ่งจะทำความเสียหายมากเพราะทำให้ใบเสียมากและเจริญเติบโตช้า โรคนี้ไม่ทำให้ต้นตาย แต่ทำให้น้ำหนักลดลง เพราะต้องตัดใบที่เป็นโรคทิ้ง ทำให้ได้น้ำหนักน้อยลง

การป้องกันกำจัด ให้ฉีดพ่นด้วยยาป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไซแน็บ , มาแน็บ , เบนเลท , ไดโฟลาแทน , เบนโนมิล, ดาโคนิล, แคปแทน หรือยาชนิดอื่นๆ ที่มีสารทองแดงเป็นองค์ประกอบ แต่สารประกอบทองแดงไม่ควรใช้ในระยะที่ยังเป็นต้นกล้า เพราะจะเป็นพิษต่อต้นกล้า

๒. โรคใบจุด เกิดจากเชื้อรา *Alternaria brassicae*

อาการ ถ้าเกิดกับต้นกล้าจะพบจุดแผลเล็กๆสีน้ำตาลที่บริเวณใบ โคนต้น ถ้าต้นโตแล้ว ใบมีแผลวงกลมสีน้ำตาลซ้อนกันหลายชั้น เนื้อเยื่อรอบๆ แผลเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ขนาดของแผลมีทั้งเล็กและใหญ่ บนแผลมักจะมีเชื้อราชั้นบางๆ มองเห็นเป็นผงสีดำ ผักบางชนิดและบางพันธุ์มีแผลที่ก้านใบเล็ก เป็นจุดสีน้ำตาล ปนดำ เนื้อเยื่อบุ่มลงไปเล็กน้อย การผลิตเมล็ดพันธุ์ผัก ในที่บางแห่งก็เคยพบว่ามีแผลวงกลมบนฝักอ่อนด้วย ทำให้ฝักอ่อนแห้งเป็นสีน้ำตาล เมล็ดลีบย่น ใบแก่ที่อยู่ตอนล่างมักจะเป็นโรคมากกว่า

การระบาด สปอร์ของเชื้อราสามารถปลิวไปได้ไกลๆโดยไปตามน้ำ ลม แมลง สัตว์ เครื่องมือการเกษตรมนุษย์ และสามารถติดไปกับเมล็ดพันธุ์ ได้หรืออาศัยอยู่กับวัชพืชในแปลง

สภาพที่เหมาะสมต่อการเกิดโรค ความชื้นสูง สภาพอากาศร้อนชื้น โดยเฉพาะในฤดูฝน อุณหภูมิอยู่ระหว่าง ๒๕-๓๐ องศาเซลเซียส

การป้องกันกำจัด

- ทำลายต้นเป็นโรคโดยการขุดถอนไปเผาทิ้ง
- ปลุกพืชหมุนเวียน
- ไม่ควรให้น้ำแบบฉีดพ่นฝอย
- แช่เมล็ดในน้ำร้อน ๕๐ องศาเซลเซียส นาน ๓๐ นาที (ยกเว้นกะหล่ำดอก) คลุกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชก่อนปลูก
- การฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราอยู่เสมอๆ

๓. โรคเหี่ยว เกิดจากเชื้อรา *Fusarium oxysporum*

อาการ เกิดอาการเหี่ยวอย่างช้า ๆ ใบที่อยู่โคนต้นเปลี่ยนเป็นสีเหลือง และร่วง ต่อมาใบจะเหี่ยวทั้งต้น เมื่อผ่าลำต้นบริเวณเหนือระดับดินตามยาวจะพบว่าท่อน้ำท่ออาหารเป็นสีน้ำตาล การผิดปกติของท่อน้ำท่ออาหารนี้จะลงไปถึงส่วนรากด้วย พริกที่เป็นโรคนี้นั้นสุดท้ายจะแห้งตาย

การระบาด การเกิดโรคนี้นี้มักจะเกิดเป็นหย่อม ๆ ถ้าสภาพอากาศมีอุณหภูมิสูง และดินมีความชื้นสูง จะทำให้โรคนี้อาการระบาดได้ดี

การป้องกันกำจัด

- ถ้าพบโรคในแปลงต้องถอนต้นที่เป็นโรคเผาทำลาย
- ก่อนปลูกพริกควรปรับสภาพดินด้วยปูนขาว และปุ๋ยคอก

๔. โรคราสนิมขาวในผัก เกิดจากเชื้อรา *Albugo ipomoea-aquaticae* Sawada

อาการ มีจุดสีเหลืองขีดด้านบนของใบ ด้านใต้ใบตรงกันข้ามจะเป็นตุ่มนูนเล็ก ๆ ขนาด ๑-๒ มิลลิเมตร อาจพบลักษณะปุ่มปม หรือบวมพองโตขึ้นในส่วนของก้านใบและลำต้น

การป้องกันกำจัด

- เมื่อมีโรคระบาดให้ฉีดพ่นใต้ใบด้วย เมตาแล็กซิล (metalaxyl) สลับกับแมนโคเซบ (mancozeb) ตามอัตราที่แนะนำบนฉลาก หากมีฝนตกชุกให้ผสมสารจับใบ
- คลุกเมล็ดก่อนปลูกด้วย เมตาแล็กซิล (metalaxyl) และเลือกใช้เมล็ดจากแหล่งที่ไม่มีโรคระบาดมาก่อน
- ดูแลระบบการให้น้ำในแปลงปลูก อย่าให้ชื้นแฉะจนเกินไป

๕. โรคเน่าคอดิน เกิดจาก เชื้อรา *Pythium* sp. หรือ *Phytophthora* sp.

อาการ เป็นโรคที่เกิดขึ้นเฉพาะในแปลงต้นกล้าเท่านั้น เนื่องจากการหว่านเมล็ดที่แน่นทึบ อับลม และต้นเปี้ยดกันมาก ถ้าในแปลงมีเชื้อโรคแล้วต้นกล้าจะเกิดอาการเป็นแผลซ้ำที่โคนต้นระดับดิน เนื้อเยื่อตรงแผลจะเน่าและแห้งไปอย่างรวดเร็ว ถ้าถูกแสงแดดทำให้ต้นกล้าหักพับ ต้นเหี่ยวแห้งตายในเวลารวดเร็ว

การระบาด เชื้อราติดมากับเมล็ด หรืออยู่ในดินดิน น้ำ ฝน พบโรคได้บ่อยในฤดูฝนหรือปลายฤดูฝนต้นฤดูหนาว

การป้องกันกำจัด

- เตรียมแปลงให้มีการระบายน้ำดี อย่าให้น้ำขังแฉะในแปลง
- ใช้เมล็ดพันธุ์ดีจากแหล่งที่ไม่มีการระบาดของโรค ไม่มีเชื้อจุลินทรีย์ติดมากับเมล็ด และมีความงอกสูง และไม่หว่านเมล็ดแน่นเกินไป
- หมั่นตรวจแปลง พบต้นเป็นโรครีบขุดเอาดินและต้นเป็นโรคทำลายหรือฝังกลบนอกแปลงเปิดหน้าดินตากแดดหลายๆ แดด

มันเทศ โรคและแมลงที่สำคัญได้แก่

๑. ดั้วงวงมันเทศ

อาการ: เป็นแมลงปีกแข็งขนาดเล็ก ปีกน้ำเงินปนดำคอสีน้ำตาลแดง มืดวง ตัวหนอนจะอยู่ในเถาและหัวมันเทศๆ จะชะงักการเจริญเติบโตเมื่อมีหนอนอยู่ในหัวมันเทศ จะมีกลิ่นเหม็น รสขม ทำให้หัวมันเทศเน่าได้

วิธีการป้องกันกำจัด: ๑. ไม่ควรปลูกมันเทศซ้ำที่เดิม หรือถ้าใช้น้ำเข้าขังในร่องแปลงก่อนปลูกนาน ๒๐-๓๐ วัน/ครั้ง จะทำลายไข่ ตัวอ่อน และตัวแก่ของดั้วงวงมันเทศได้โดยไม่ต้องใช้สารเคมี

๒. เลือกปลูกมันเทศที่มีอายุการเก็บเกี่ยวสั้น เช่น มันเทศต่อ ผีอก

๓. ปลูกฤดูแล้งไม่ควรปล่อยให้ดินแตกกระแหงเป็นช่องว่าง ทำให้ดั้วงวงมันเทศเข้าทำลายมันเทศได้ ควรรดน้ำแปลงบ้างไม่ให้ดินแตกกระแหง

๔. หลังจากขุดเก็บเกี่ยวมันเทศแล้ว ควรไถแปลงมันเทศทันที ไม่ควรปล่อยให้เศษของเถาหรือหัวมันเทศอยู่ในแปลง เพราะจะเป็นแหล่งสะสมดั้วงวงมันเทศ

๕. การใช้สารเคมีโดยการใช้สารเคมีคาร์โบซัลแฟน อัตรา ๕๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร จุ่มเถามันเทศ ๕ นาที ก่อนนำไปปลูก หรือมันเทศอายุ ๑๕-๒๐ วัน/ครั้ง

๖. งดการใช้สารเคมีทุกชนิด อย่างน้อย ๓ สัปดาห์ ก่อนการเก็บเกี่ยว

๒. หนอนเจาะเถามันเทศ

อาการ: เป็นหนอนผีเสื้อกลางคืน วางไข่ตามก้านใบและเถามันเทศ เถาที่ถูกหนอนเจาะมีลักษณะบวม ปุ่มปม ใบจะเหี่ยว และตายทั้งเถามีผลทำให้เถามันเทศลงหัวน้อย

วิธีการป้องกันกำจัด: ๑. ใช้สารคาร์โบซัลแฟน อัตรา ๕๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นบริเวณโคนเถาเมื่อมีหนอนระบาด

๓. โรคหัวมันเทศเน่า

อาการ: เกิดจากเชื้อราเข้าทำลายมันเทศทางบาดแผล อาจเกิดจากจอบหรือหนูหรือแมลงในดินทำลาย ผลจะมีสีน้ำตาลอ่อนจนถึงดำ ผิวเมื่อแกะจะแข็งกระด้าง

วิธีการป้องกันกำจัด: ๑. ระมัดระวังอย่าให้เกิดบาดแผลขณะขุดหรือการขนส่ง

๒. เก็บรักษามันเทศในที่ที่มีอากาศถ่ายเทได้ดี ไม่ควรกองสุมกัน ถ้าเป็นโรคควรตัดหัวเน่าทิ้ง

๔. โรคใบจุด

อาการ: ใบมันเทศจะเป็นจุดสีน้ำตาล แลรูปปร่างไม่แน่นอน ใบแก่จะร่วงก่อนกำหนด ลำต้นอ่อนแอ มันเทศลงหัวน้อย

วิธีการป้องกันกำจัด: ๑. ใช้สารเคมี เช่น แมนโคเซบ ตามอัตราคำแนะนำของฉลาก พ่นเป็นครั้งคราว เมื่อพบว่าโรคใบจุดระบาด

๕. โรครากปม

อาการ: ไล่เดือนฝอยเข้าทำลาย ทำให้รากบวมโตเป็นปม มันเทศจะลงหัวน้อยมีลักษณะหัวผิดปกติ

วิธีการป้องกันกำจัด: ๑. ใช้ไนมาเคอร์ (เฟนามิฟอส ๑๐ % จี อัตรา ๖ กิโลกรัม/ไร่)
๒. ปลุกพืชตระกูลถั่วสลับกับปลูกมันเทศ

- ผลิตภัณฑ์มวลรวมของอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

- โครงฟางเสียบดอกไม้สด-แห้ง
- รองเท้าสตรี
- เสื้อผ้าเด็ก
- ข้าว
- ไม้ผล
- พืชผัก

- รายได้ รายจ่ายของครัวเรือน

เกษตรกรส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพด้านการเกษตรหลายชนิด ได้แก่ ทำนา ปลูกไม้ผล พืชผัก การปศุสัตว์ ประมง ซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักของเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยทั้งในและนอกภาคการเกษตรทั้งสิ้น ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี โดยแยกเป็นรายได้ภาคเกษตรเฉลี่ยปีละ ๖๐,๐๐๐ บาท และนอกภาคการเกษตรเฉลี่ยปีละ ๔๐,๐๐๐ บาท

สำหรับรายจ่ายในครัวเรือนจะเป็นค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรซื้อปัจจัยการผลิต เฉลี่ยปีละ ๖๐,๐๐๐ บาท/ปี ค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตรเฉลี่ยปีละ ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี จะเห็นได้ว่าคงเหลือปีละ ๑๐,๐๐๐ บาท/ปี

♦จำนวนประชากร และครัวเรือน

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีประชากรจำนวน ๕๕,๕๖๙ ครัวเรือน โดยเป็นครัวเรือนเกษตรกร
จำนวน ๙,๓๒๙ ครัวเรือน

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลประชากรของอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

ตำบล	ครัวเรือน ทั้งหมด (หลัง)	ช่วงอายุ (ปี)														จำนวน ประชากร ทั้งหมด (ราย)
		แรกเกิด-๑๗ ปี		๑๘-๒๕ ปี		๒๖-๓๕ ปี		๓๖-๔๕ ปี		๔๖-๕๕ ปี		๕๖-๖๕ ปี		๖๕ ปีขึ้นไป		
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
รั้วใหญ่	๘,๑๙๓	๑,๒๙๙	๑,๐๗๕	๗๔๒	๖๗๐	๗๓๗	๗๙๘	๗๐๖	๘๓๐	๘๕๘	๙๓๘	๖๗๓	๘๑๑	๔๘๑	๗๓๓	๑๑,๓๕๑
หับดีเหล็ก	๑,๒๒๔	๓๖๒	๓๓๙	๒๒๔	๔๙๘	๒๕๖	๒๓๙	๒๗๕	๒๘๒	๒๗๓	๒๘๒	๑๙๔	๒๔๗	๑๘๑	๒๘๕	๓,๙๓๗
ท่าระหัด	๖,๑๒๒	๘๐๙	๗๘๙	๖๓๖	๖๖๕	๖๔๘	๗๓๖	๖๓๐	๗๒๑	๖๐๙	๗๕๑	๔๘๙	๖๙๘	๕๖๐	๖๓๙	๙,๒๘๐
ไม้ขวาง	๓,๑๘๕	๘๑๒	๗๐๕	๔๒๖	๔๒๑	๕๗๙	๔๙๓	๕๗๗	๖๖๖	๕๘๓	๖๘๑	๕๖๑	๕๘๙	๓๘๖	๖๑๕	๗,๙๙๔
โคกโคเฒ่า	๑,๓๖๙	๓๑๘	๓๙๒	๒๐๓	๒๐๔	๒๔๐	๒๗๓	๒๙๒	๒๘๐	๒๙๖	๓๒๖	๒๕๓	๒๔๙	๒๒๕	๒๙๗	๓,๘๔๘
ดอนตาล	๑,๑๓๐	๒๗๙	๓๔๔	๑๗๘	๑๗๙	๒๑๑	๒๔๐	๒๕๖	๒๔๖	๒๖๐	๒๘๖	๒๒๒	๒๑๘	๑๙๗	๒๖๑	๓,๓๗๖
ดอนมะ ลั้ง	๑,๐๓๔	๒๗๙	๓๔๒	๑๖๙	๑๗๐	๓๙๓	๒๔๕	๒๖๗	๒๖๑	๒๔๔	๒๗๖	๒๒๐	๒๒๓	๑๙๐	๒๖๓	๓,๕๕๒
พิหารแดง	๑,๖๐๑	๔๗๒	๔๕๘	๒๕๕	๒๔๐	๓๒๔	๓๕๑	๓๕๗	๔๑๑	๓๗๖	๔๒๘	๓๓๔	๓๗๓	๒๙๐	๔๔๒	๕,๑๑๑
ดอน ก้ายาน	๓,๕๓๘	๑,๐๕๘	๘๘๒	๕๓๐	๕๒๕	๗๓๗	๗๔๑	๗๖๗	๗๖๖	๗๑๒	๗๗๖	๕๙๘	๖๘๘	๕๗๑	๘๐๓	๑๐,๑๕๔
ดอนโพธิ์ ทอง	๒,๑๑๙	๖๗๗	๖๐๑	๓๓๕	๓๓๗	๔๖๔	๔๓๙	๕๑๖	๕๒๘	๕๐๑	๕๓๙	๓๔๙	๔๕๓	๔๒๕	๕๕๑	๖,๗๐๕
บ้านโพธิ์	๒,๖๗๐	๘๕๓	๗๖๓	๔๓๗	๔๖๑	๖๐๔	๖๑๐	๖๐๘	๖๗๔	๖๔๙	๗๖๘	๕๐๓	๕๗๖	๔๙๑	๖๘๘	๘,๖๘๕
สระแก้ว	๔,๓๐๑	๑,๑๗๖	๑,๔๕๐	๗๕๑	๗๕๕	๘๘๘	๑,๐๑๐	๑,๐๘๐	๑,๐๓๖	๑,๐๙๕	๑,๒๐๖	๙๓๖	๙๒๑	๘๓๒	๑,๐๙๙	๑๔,๒๓๔
ตลิ่งชัน	๒,๗๐๙	๗๔๗	๙๒๑	๔๗๗	๔๗๙	๕๖๔	๖๔๒	๖๘๖	๖๕๘	๖๙๖	๗๖๖	๕๙๕	๕๘๕	๕๒๙	๖๙๘	๙,๐๔๓
บางกุ้ง	๕๗๓	๒๑๒	๒๖๒	๑๓๖	๑๓๖	๑๖๐	๑๘๒	๑๙๕	๑๘๗	๑๙๘	๒๑๘	๑๖๙	๑๖๖	๑๕๐	๑๙๘	๒,๕๖๙
ศาลาขาว	๒,๓๗๔	๘๙๕	๘๙๘	๔๒๒	๔๑๗	๖๐๕	๖๓๖	๖๗๑	๖๖๐	๕๗๖	๖๓๖	๔๔๕	๕๑๖	๔๑๕	๕๙๐	๘,๓๘๒
สวนแดง	๓,๑๕๘	๑,๐๑๕	๙๖๖	๔๙๖	๔๙๓	๗๕๘	๗๐๔	๗๖๗	๗๕๐	๗๓๘	๘๓๔	๕๓๕	๖๗๗	๕๒๙	๗๙๘	๑๐,๐๖๐
สนามชัย	๕,๐๔๙	๓๑๘	๓๙๒	๒๐๓	๒๐๔	๒๔๐	๒๗๓	๒๙๒	๒๘๐	๒๙๖	๓๒๖	๒๕๓	๒๔๙	๒๒๕	๒๙๗	๓,๘๔๘
โพธิ์พระ ยา	๒,๗๔๖	๖๓๓	๖๘๘	๓๓๓	๓๓๖	๔๑๖	๔๗๘	๔๕๓	๕๒๙	๔๕๔	๕๘๘	๔๐๖	๔๙๙	๓๔๕	๕๕๓	๖,๗๑๑
สนามคลี	๒,๔๗๔	๗๒๙	๖๖๕	๓๘๕	๓๕๒	๕๓๖	๕๒๘	๖๐๖	๕๒๔	๕๘๗	๕๑๔	๔๓๗	๕๓๓	๔๔๙	๖๓๘	๗,๔๘๓
รวม	๕๕,๕๖๙	๑๒,๙๔๔	๑๒,๙๓๒	๗,๓๓๘	๗,๕๔๒	๙,๓๖๐	๙,๖๑๗	๑๐,๐๐๑	๑๐,๒๘๘	๑๐,๐๐๐	๑๑,๑๓๙	๘,๐๗๑	๙,๒๗๒	๗,๓๗๒	๑๐,๔๓๗	๑๓๖,๓๑๓

ที่มา : สำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลจำนวนเกษตรกรเทียบกับจำนวนประชากรของอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ชื่อตำบล	จำนวน ครัวเรือน ทั้งหมด	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนเกษตรกร		
			ชาย	หญิง	รวม	ครัวเรือน	จด ทะเบียน แล้ว	ไม่ได้จด ทะเบียน
รวมทั้งสิ้น		๕๕,๕๖๙	๖๕,๐๘๕	๗๑,๒๒๘	๑๓๖,๓๑๓	๙,๓๒๙	๙,๓๒๙	-
๑	ไร่ใหญ่	๘,๑๙๓	๕,๔๙๖	๕,๘๕๕	๑๑,๓๕๑	๑๓๐	๑๓๐	-
๒	ทับตีเหล็ก	๑,๒๒๔	๑,๗๖๕	๒,๑๗๒	๓,๙๓๗	๒๒๔	๒๒๔	-
๓	ท่าระหัด	๖,๑๒๒	๔,๒๘๑	๔,๙๙๙	๙,๒๘๐	๑๕๗	๑๕๗	-
๔	ไผ่ขวาง	๓,๑๘๕	๓,๘๒๔	๔,๑๗๐	๗,๙๙๔	๓๒๘	๓๒๘	-
๕	โคกโคเต่า	๑,๓๖๙	๑,๘๒๗	๒,๐๒๑	๓,๘๔๘	๓๙๐	๓๙๐	-
๖	ดอนตาล	๑,๑๓๐	๑,๖๐๓	๑,๗๗๓	๓,๓๗๖	๕๒๒	๕๒๒	-
๗	ดอนมะสังข์	๑,๐๓๔	๑,๗๖๒	๑,๗๘๐	๓,๕๔๒	๒๓๒	๒๓๒	-
๘	พิหารแดง	๑,๖๐๑	๒,๔๐๘	๒,๗๐๓	๕,๑๑๑	๒๑๖	๒๑๖	-
๙	ดอนกำยาน	๓,๕๓๘	๔,๙๗๓	๕,๑๘๑	๑๐,๑๕๔	๖๖๕	๖๖๕	-
๑๐	ดอนโพธิ์ทอง	๒,๑๑๙	๓,๒๖๗	๓,๔๓๘	๖,๗๐๕	๖๔๕	๖๔๕	-
๑๑	บ้านโพธิ์	๒,๖๗๐	๔,๑๔๕	๔,๕๔๐	๘,๖๘๕	๖๕๐	๖๕๐	-
๑๒	สระแก้ว	๔,๓๐๑	๖,๗๕๘	๗,๔๗๖	๑๔,๒๓๔	๑,๐๒๗	๑,๐๒๗	-
๑๓	ตลิ่งชัน	๒,๗๐๙	๔,๒๙๔	๔,๗๔๙	๙,๐๔๓	๘๔๓	๘๔๓	-
๑๔	บางกุ้ง	๕๗๓	๑,๒๒๐	๑,๓๔๙	๒,๕๖๙	๑๖๘	๑๖๘	-
๑๕	ศาลาขาว	๒,๓๗๔	๔,๐๒๙	๔,๓๕๓	๘,๓๘๒	๗๗๘	๗๗๘	-
๑๖	สวนแตง	๓,๑๕๘	๔,๘๓๘	๕,๒๒๒	๑๐,๐๖๐	๙๕๗	๙๕๗	-
๑๗	สนามชัย	๕,๐๔๙	๑,๘๒๗	๒,๐๒๑	๓,๘๔๘	๑๗๑	๑๗๑	-
๑๘	โพธิ์พระยา	๒,๗๔๖	๓,๐๔๐	๓,๖๗๑	๖,๗๑๑	๔๒๐	๔๒๐	-
๑๙	สนามคลี	๒,๔๗๔	๓,๗๒๙	๓,๗๕๔	๗,๔๘๓	๘๐๖	๘๐๖	-

ที่มา : สำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ด้านการศึกษา

- ★ สถานศึกษา จำนวน ๘๘ แห่ง แบ่งเป็นโรงเรียน วิทยาลัยต่าง สถาบันการอาชีวศึกษา

ตารางที่ ๘ แสดงระดับการศึกษา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

ตำบล	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)		
	ระดับประถม	ระดับมัธยม	ศูนย์เด็กเล็ก
ไร่ใหญ่	๑	-	๑
ทับตีเหล็ก	๒	-	๒
ท่าระหัด	๕	-	๕
ไผ่ขวาง	๘	-	๘
โคกโคเฒ่า	๖	-	๖
ดอนตาล	๖	-	๖
ดอนมะสังข์	๔	-	๔
พิหารแดง	๖	-	๖
ดอนก่ายาน	๘	-	๘
ดอนโพธิ์ทอง	๑๐	-	๑๐
บ้านโพธิ์	๑๖	-	๑๖
สระแก้ว	๙	-	๙
ตลิ่งชัน	๑๔	-	๑๔
บางกุ้ง	๔	-	๔
ศาลาขาว	๖	-	๖
สวนแตง	๑๔	-	๑๔
สนามชัย	๔	-	๔
โพธิ์พระยา	๑๑	-	๑๑
สนามคลี	๙	-	๙
รวม	๑๔๓	-	๑๔๓

ด้านสาธารณสุข

- ★ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน ๒๕ แห่ง
- ★ อำเภอเมืองสุพรรณบุรีมีโรงพยาบาลศูนย์ ๑ แห่ง
- ★ และโรงพยาบาลเอกชนหลายแห่ง
- ★ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร (๖๐๒ เตียง)
- ★ โรงพยาบาลศุภมิตร (๑๖๔ เตียง)
- ★ โรงพยาบาลพรชัย (๔๕ เตียง)

ด้านประเพณีและวัฒนธรรม

๑. ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีของประชาชนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ได้แก่

- ประเพณีสงกรานต์ ประชากรที่ไปประกอบอาชีพยังต่างถิ่นเมื่อถึงประเพณีสงกรานต์จะกลับมาทำบุญตักบาตร สงฆ์น้ำพระและรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ เพื่อขอพรจากญาติผู้ใหญ่
- ประเพณีสารทลาว ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ ของทุกปี เป็นประเพณีของคนพื้นบ้าน

ที่มีเชื้อสายลาวซึ่งได้อพยพมาจากเวียงจันทน์เป็นเวลาร้อยกว่าปีมาแล้วเป็นประเพณีวัฒนธรรม ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่ม ซึ่งจะมีการกวนกระยาสารทและจัดหาผลไม้ ประกอบพิธีบุญตามประเพณีและยังเป็น ของฝากนำไปไหว้ญาติผู้ใหญ่ที่อยู่ห่างไกล

- ประเพณีไหว้พระแช เป็นประเพณีของชาวไทยเชื้อสายเขมรที่อพยพมาตั้งถิ่นฐาน ซึ่งจะมีการจัดประเพณีไหว้พระแชขึ้นในวันเพ็ญเดือน ๑๒ ของทุกปี เพื่อเสี่ยงทายฟ้าฝนประจำปี ตรวจดู สภาพ ดิน ฟ้า อากาศ และปริมาณน้ำฝนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งเป็นประเพณีที่มีมาแต่บรรพบุรุษ

ด้านศาสนา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งมีศาสนสถานแยกตามตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๙ แสดงศาสนสถาน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

ตำบล	ศาสนสถาน (แห่ง)	
	วัด	โบสถ์
รั้วใหญ่	๗	๑
ทับตีเหล็ก	๕	-
ท่าระหัด	๗	-
ไผ่ขวาง	๓	-
โคกโคเฒ่า	๒	-
ดอนตาล	๓	๑
ดอนมะสังข์	๓	-
พิหารแดง	๗	-
ดอนกำยาน	๖	-
ดอนโพธิ์ทอง	๕	-
บ้านโพธิ์	๘	-
สระแก้ว	๔	-
ตลิ่งชัน	๗	-
บางกุ้ง	๑	-
ศาลาขาว	๕	-
สวนแดง	๗	-
สนามชัย	๖	-
โพธิ์พระยา	๓	-
สนามคลี	๗	-
รวม	๙๖	-

องค์กร/สถาบันต่างๆ

♦ผู้นำตามธรรมชาติ กลุ่มตามธรรมชาติ

เกษตรกรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีการรวมกลุ่มกันประมาณ ๕-๑๐ คน โดยมีหัวหน้ากลุ่ม ๑ คน ออกรับจ้างขนข้าวเปลือกหลังการเก็บเกี่ยว และย้งรวมกลุ่ม ๓-๕ คน ออกรับจ้างฉีดย่นสารเคมีใน นาข้าว โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้รับงาน

♦องค์กรในชุมชน

องค์กรที่สำคัญของอำเภอเมืองสุพรรณบุรีมีองค์กรต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและดูแลสังคม เช่น อสม. อพปร. ,คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ , รวมทั้งผู้นำท้องถิ่น, กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น

◆ กลุ่มสถาบันเกษตรกร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

ตารางที่ ๑๐ รายชื่อกลุ่ม ๓ก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี ๒๕๖๒

รายชื่อกลุ่ม 3ก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี 2562								
(ข้อมูล ณ วันที่ 12 พฤศจิกายน 2561)								
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร			กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร			กลุ่มยุวเกษตรกร		
1	แม่บ้านเกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปตำบลสระแก้ว	สระแก้ว	1	กลุ่มส่งเสริมอาชีพผู้ผลิตข้าวตำบลท่าระหัด	ท่าระหัด	1	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดโคกโคเฒ่า	โคกโคเฒ่า
2	แม่บ้านเกษตรกรไผ่ราชพฤษ์	สวนแตง	2	สหมายปลาสด	บ้านโพธิ์	2	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดสามัคคีธรรม	สระแก้ว
3	แม่บ้านเกษตรกรดอกไม้ประดิษฐ์ตำบลศาลาขาว	ศาลาขาว	3	กลุ่มผู้ปลูกมะม่วงดอนมะสังข์	ดอนมะสังข์	3	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดวังกุ่ม	โพธิ์พระยา
4	แม่บ้านเกษตรกรแก้วนพเก้า	บ้านโพธิ์	4	กลุ่มแปรรูปผลิตทางการเกษตรบ้านรั้วห้วยพรอด	ดอนมะสังข์	4	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาธรรม	ศาลาขาว
5	แม่บ้านเกษตรกรสมุนไพรน้ำลูกยอเพื่อสุขภาพ	พิหารแดง	4	ศูนย์ข้าวชุมชนดอนตาล	ดอนตาล			
6	แม่บ้านเกษตรกรคันทด	ท่าระหัด	5	วสข. ผู้ปลูกผักและผลไม้โคกโคเฒ่า	โคกโคเฒ่า			
7	แม่บ้านเกษตรกรบ้านห้วยหมาก	โพธิ์พระยา	6	วิสาหกิจชุมชนท้ายคลอง 20 ดอนหญ้านาง	สระแก้ว			
8	แม่บ้านเกษตรกรดอนกุ่มไผ่เกาะ	ดอนตาล	7	ไม้ผลบ้านหนองศาลา	ตลิ่งชัน			
9	แม่บ้านเกษตรกรบ้านพันตำลึง	ดอนก่ำยาน	8	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลดอนก่ำยาน	ดอนก่ำยาน			
10	แม่บ้านเกษตรกรขนมไทยไผ่ลูกนก	สวนแตง	9	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านดอนกลาง	ไผ่ขวาง			
11	แม่บ้านเกษตรกรจิปาถะงานฝีมือ	สวนแตง	10	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลสวนแตง	สวนแตง			
			11	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลสวนแตง	สวนแตง			
			12	9101 บ้านโพธิ์พระยา ตำบลโพธิ์พระยา	โพธิ์พระยา			
			13	ศูนย์จัดการพืชชุมชนตำบลสนามคลี	สนามคลี			
			14	ไม้ดอกไม้ประดับบ้านศรีชะเกษ	บ้านโพธิ์			
			15	9101 ตำบลทับตีเหล็ก	ทับตีเหล็ก			
			16	9101 ตำบลสนามชัย	สนามชัย			
			17	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลศาลาขาว	ศาลาขาว			
			18	เกษตรอินทรีย์ตลิ่งชัน	ตลิ่งชัน			

ตารางที่ ๑๑ รายชื่อวิสาหกิจชุมชน ปีงบประมาณ ๒๕๖๒
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายชื่อวิสาหกิจชุมชน ปีงบประมาณ 2562			
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี			
ข้อมูล ณ วันที่ 14 พฤษภาคม 2562			
ที่	รหัสทะเบียน	ชื่อวิสาหกิจชุมชน/เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	ที่ตั้ง
1	2-72-01-01/1-0010	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมาชิกกรวมใจ	14/3 หมู่ ต.ท่าพี่เลี้ยง อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
2	2-72-01-04/1-0002	วิสาหกิจชุมชนปุ๋ยน้ำชีวภาพท่าระหัด	64 หมู่ 4 ต.ท่าระหัด อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
3	2-72-01-04/1-0001	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านคันตด	53 หมู่ 4 ต.ท่าระหัด อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
4	2-72-01-06/1-0002	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกผักและไม้ผลโคกโคเฒ่า	214 หมู่ 1 ต.โคกโคเฒ่า อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
5	2-72-01-06/1-0001	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรทำนาสามหนอง	44/1 หมู่ 3 ต.โคกโคเฒ่า อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
6	2-72-01-07/1-0002	วิสาหกิจชุมชนเงินออมกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดอนกุ่ม	151 หมู่ 4 ต.ดอนตาล อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
7	2-72-01-07/1-0003	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนดอนตาล	19 หมู่ 4 ต.ดอนตาล อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
8	2-72-01-09/1-0001	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรน้ำลูกยอเพื่อสุขภาพ	53 หมู่ 2 ต.พิหารแดง อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
9	2-72-01-10/1-0009	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนบ้านพันด้าย	182 หมู่ 6 ต.ดอนก่ายาน อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
10	2-72-01-11/1-0003	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน	96 หมู่ 3 ต.ดอนโพธิ์ทอง อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
11	2-72-01-12/1-0008	วิสาหกิจชุมชนแก้วพริก	200 หมู่ 2 ต.บ้านโพธิ์ อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
12	2-72-01-12/1-0005	วิสาหกิจชุมชนไม้ดอกไม้ประดับบ้านศรีชะเอม	115/1 หมู่ 9 ต.บ้านโพธิ์ อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
13	2-72-01-12/1-0022	วิสาหกิจชุมชนข้าวสารบรรจุถุง (ตราต้นโพธิ์)	219 หมู่ 1 ต.บ้านโพธิ์ อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
14	2-72-01-12/1-0021	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาแกวของอาหารไทยจังหวัด	137 หมู่ 6 ต.บ้านโพธิ์ อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
15	2-72-01-12/1-0004	วิสาหกิจชุมชนปลาสดแดดเดียว น้ำสมหมาย	79/1 หมู่ 6 ต.บ้านโพธิ์ อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
16	2-72-01-12/1-0023	วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรวมใจพัฒนา ต.บ้านโพธิ์	209 หมู่ 1 ต.บ้านโพธิ์ อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
17	2-72-01-13/1-0001	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปวิสาหกิจชุมชน ต.สระแก้ว	139/6 หมู่ 6 ต.สระแก้ว อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
18	2-72-01-13/1-0003	วิสาหกิจชุมชนบ้านท้ายคลอง 20 ตอนหญ้านาง	5 หมู่ 4 ต.สระแก้ว อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
19	2-72-01-13/1-0018	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรไม้ผลบ้านเขาคิน	93/1 หมู่ 2 ต.สระแก้ว อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
20	2-72-01-14/1-0001	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไม้ผลบ้านหนองศาลา	229/1 หมู่ 3 ต.ดลิ่งชัน อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
21	2-72-01-14/1-0004	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเบญจรงค์บ้านหนองหิน	349/2 หมู่ 5 ต.ดลิ่งชัน อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
22	2-72-01-14/1-0016	วิสาหกิจชุมชนการผลิตเกษตรอินทรีย์ดลิ่งชัน	313 หมู่ 3 ต.ดลิ่งชัน อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
23	2-72-01-14/1-0017	วิสาหกิจชุมชนแอนสับแปรรวมใจพัฒนา	172 หมู่ 7 ต.ดลิ่งชัน อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
24	2-72-01-14/1-0018	วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านหนองบัว	333 หมู่ 7 ต.ดลิ่งชัน อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
25	2-72-01-15/1-0001	วิสาหกิจชุมชนบางกุ้ง บริการฯ	51 หมู่ 3 ต.บางกุ้ง อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
26	2-72-01-16/1-0003	วิสาหกิจชุมชนเย็บปักถักร้อย	299/1 หมู่ 7 ต.ศาลาขาว อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
27	2-72-01-16/1-0006	วิสาหกิจชุมชนดอกไม้ประดิษฐ์บ้านศาลาขาว	21 หมู่ 8 ต.ศาลาขาว อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
28	2-72-01-16/1-0018	วิสาหกิจชุมชนบัวสุพรรณ	70/2 หมู่ 1 ต.ศาลาขาว อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
29	2-72-01-17/1-0003	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน	22/1 หมู่ 4 ต.สวนแตง อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
30	2-72-01-17/1-0007	วิสาหกิจชุมชนขนมไทยไม่ลูกนก	152 หมู่ 6 ต.สวนแตง อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
31	2-72-01-17/1-0001	วิสาหกิจชุมชนไร่ราชพฤกษ์	82/2 หมู่ 2 ต.สวนแตง อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
32	2-72-01-17/1-0029	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มร่วมใจพัฒนาบ้านสวนแตง	239/2 หมู่ 4 ต.สวนแตง อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
33	2-72-01-17/1-0031	วิสาหกิจชุมชนสวนแตงนานาภัณฑ์	46 หมู่ 4 ต.สวนแตง อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
34	2-72-01-17/1-0013	วิสาหกิจชุมชนจิปาถะงานฝีมือ	466/7 หมู่ 4 ต.สวนแตง อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
35	2-72-01-18/1-0010	วิสาหกิจชุมชนสนามชัยรักษ์สุขภาพ	184 หมู่ 5 ต.สนามชัย อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
36	2-72-01-19/1-0003	วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมผลิตข้าวพันธุ์ดี	103 หมู่ 2 ต.โพธิ์พระยา อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
37	2-72-01-20/1-0003	วิสาหกิจชุมชนเกษตรปลอดสารบ้านหนองขาม	40/4 หมู่ 3 ต.สนามคลี อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
38	2-72-01-20/1-0007	วิสาหกิจชุมชนธัญพืชพันธุ์รุ่งเรืองการเกษตร	112 หมู่ 4 ต.สนามคลี อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
39	2-72-01-20/1-0020	วิสาหกิจชุมชนข้าวสาร ตรา ข้าวหอมดี	227 หมู่ 2 ต.สนามคลี อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
40	2-72-01-20/1-0008	วิสาหกิจชุมชนสนามคลีหม่อมวังส่งออก	123 หมู่ 4 ต.สนามคลี อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
41	2-72-01-20/1-0019	วิสาหกิจชุมชนการผลิตเกษตรอินทรีย์ปลอดภัยเพื่อ	112/2 หมู่ 4 ต.สนามคลี อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
42	2-72-01-02/1-0010	วิสาหกิจชุมชนตำบลไร่ใหญ่	91 หมู่ 1 ต.ไร่ใหญ่ อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
43	2-72-01-14/1-0019	วิสาหกิจชุมชน365ฟาร์มสุข	195 หมู่ 2 ต.ดลิ่งชัน อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน			
1	2-72-01-20/2-0010	เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเพชรหิน	288/2 หมู่ 6 ต.สนามคลี อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี

๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

ตารางที่ ๑๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	พื้นที่ ทั้งหมด	พื้นที่ การเกษตร	พื้นที่อยู่ อาศัย	พื้นที่ สาธารณะ	พื้นที่ อื่นๆ
รั้วใหญ่	๑๑,๙๖๕	๖,๕๑๓	๓,๗๘๑	๑,๓๓๔	๓๓๗
ทับตีเหล็ก	๖,๐๔๔	๔,๔๕๔	๑,๓๘๑	๑๘๗	๒๒
ท่าระหัด	๑๒,๒๓๑	๖,๕๗๘	๔,๔๙๒	-	๑,๑๖๐
ไผ่ขวาง	๗,๖๙๘	๕,๑๓๑	๑,๙๙๙	-	๕๖๘
โคกโคเฒ่า	๑๖,๒๕๐	๑๒,๗๑๙	๘๗๓	๑,๔๗๒	๑,๑๘๖
ดอนตาล	๑๓,๖๘๗	๑๒,๔๖๕	๗๘๔	๒๖๔	๑๗๔
ดอนมะสังข์	๑๖,๒๐๖	๔,๔๔๒	๘๐๖	๔๔๔	๓,๑๕๔
พิหารแดง	๖,๗๑๕	๕,๓๗๐	๑,๑๖๑	-	๑๘๔
ดอนก่ายาน	๑๖,๗๘๑	๑๑,๗๙๒	๔,๑๘๙	๖๕๓	๑๔๙
ดอนโพธิ์ทอง	๑๘,๖๕๘	๑๔,๔๓๐	๒,๘๗๗	๖๔	๑,๒๘๗
บ้านโพธิ์	๒๕,๙๖๗	๑๒,๙๘๗	๕,๐๒๒	-	๗,๙๕๘
สระแก้ว	๒๗,๔๗๕	๒๑,๙๐๒	๔,๓๒๓	๙๓๖	๓๑๔
ตลิ่งชัน	๒๖,๕๓๒	๒๒,๐๒๙	๓,๕๓๑	๖๓๙	๓๓๓
บางกุ้ง	๙,๖๖๐	๗,๓๖๘	๑,๘๔๖	๓๔๙	๙๗
ศาลาขาว	๑๘,๓๗๗	๑๓,๙๑๙	๓,๔๔๖	๙๓๗	๗๕
สวนแตง	๑๘,๑๖๖	๑๓,๙๘๔	๒,๗๕๘	๘๒	๑,๓๔๒
สนามชัย	๙,๗๐๐	๕,๓๕๐	๓,๘๓๖	๔๐๙	๑๐๕
โพธิ์พระยา	๑๒,๐๘๒	๘,๖๑๑	๒,๔๙๔	๒๘๐	๖๙๗
สนามคลี	๒๕,๑๖๖	๑๖,๖๘๖	๒,๓๙๒	๒๔๑	๖,๐๘๘
รวม	๒๙๙,๓๖๐	๒๐๖,๗๓๐	๑,๓๘๑	๘,๒๙๑	๒๕,๒๓๐

ที่มา : Agri-Map Online.moac.go.th

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลพื้นที่ และครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	ข้าว			
	นาปี		นาปรัง	
	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)
รั้วใหญ่	๑๓๐.๐๐	๔,๒๕๘.๐๐	๑๓๐.๐๐	๔,๒๕๘.๐๐
ทับตีเหล็ก	๒๒๔.๐๐	๓,๘๒๙.๐๐	๒๒๔.๐๐	๓,๘๒๙.๐๐
ท่าระหัด	๑๕๗.๐๐	๒,๙๕๕.๐๐	๑๕๗.๐๐	๒,๙๕๕.๐๐
ไผ่ขวาง	๓๒๘.๐๐	๕,๑๔๔.๐๐	๓๒๘.๐๐	๕,๑๔๔.๐๐
โคกโคเฒ่า	๓๙๐.๐๐	๑๑,๐๗๗.๐๐	๓๙๐.๐๐	๑๑,๐๗๗.๐๐
ดอนตาล	๕๒๒.๐๐	๑๐,๑๘๐.๐๐	๕๒๒.๐๐	๑๐,๑๘๐.๐๐
ดอนมะสังข์	๒๓๒.๐๐	๓,๔๙๒.๐๐	๒๓๒.๐๐	๓,๔๙๒.๐๐
พินารแดง	๒๑๖.๐๐	๔,๑๓๐.๐๐	๒๑๖.๐๐	๔,๑๓๐.๐๐
ดอนกำยาน	๖๖๕.๐๐	๘,๑๘๕.๐๐	๖๖๕.๐๐	๘,๑๘๕.๐๐
ดอนโพธิ์ทอง	๖๔๕.๐๐	๑๒,๔๖๔.๐๐	๖๔๕.๐๐	๑๒,๔๖๔.๐๐
บ้านโพธิ์	๖๕๐.๐๐	๑๒,๐๙๗.๐๐	๖๕๐.๐๐	๑๒,๐๙๗.๐๐
สระแก้ว	๑,๐๒๗.๐๐	๒๒,๔๕๗.๐๐	๘๙๕.๐๐	๑๘,๗๕๐.๐๐
ตลิ่งชัน	๘๔๓.๐๐	๑๖,๔๔๕.๐๐	๓๘๗.๐๐	๕,๓๘๓.๐๐
บางกุ้ง	๑๖๘.๐๐	๕,๑๓๘.๐๐	๑๖๘.๐๐	๕,๑๓๘.๐๐
ศาลาขาว	๗๗๘.๐๐	๑๐,๘๖๖.๐๐	๗๗๘.๐๐	๑๐,๘๖๖.๐๐
สวนแดง	๙๕๗.๐๐	๑๕,๘๘๕.๐๐	๙๕๗.๐๐	๑๕,๘๘๕.๐๐
สนามชัย	๑๗๑.๐๐	๓,๘๒๓.๐๐	๑๗๑.๐๐	๓,๘๒๓.๐๐
โพธิ์พระยา	๔๒๐.๐๐	๗,๙๒๖.๐๐	๔๒๐.๐๐	๗,๙๒๖.๐๐
สนามคลี	๘๐๖.๐๐	๑๓,๖๐๐.๐๐	๕๗๘.๐๐	๘,๔๐๗.๐๐
รวม	๙,๓๒๙.๐๐	๑๗๓,๙๕๑.๐๐	๘,๕๑๓.๐๐	๑๕๓,๙๘๙.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลพื้นที่ และครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกพืชไร่ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	พืชไร่											
	อ้อยโรงงาน		มันสำปะหลัง		ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์		มันเทศ		แห้ว		อ้อยเคี้ยว	
	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)
รั้วใหญ่												
ทับตีเหล็ก												
ท่าระหัด												
ไผ่ขวาง												
โคกโคเฒ่า												
ดอนตาล												
ดอนมะสังข์												
พิหารแดง									๑๘.๐๐	๘๐.๐๐		
ดอนก่ายาน											๔.๐๐	๓.๒๕
ดอนโพธิ์ทอง							๔.๐๐	๒๐.๐๐				
บ้านโพธิ์	๒.๐๐	๓๐.๕๐					๒.๐๐	๒๐.๐๐				
สระแก้ว	๑๐.๐๐	๑๕๐.๐๐									๓.๐๐	๒.๐๐
ดลิงชั้น	๘.๐๐	๘๑.๐๐	๑๙.๐๐	๑๓๔.๐๐								
บางกุ่ม												
ศาลาขาว												
สวนแดง												
สนามชัย												
โพธิ์พระยา							๑.๐๐	๑๘.๐๐	๑๑.๐๐	๗๒.๐๐		
สนามคลี	๖.๐๐	๑๕๗.๐๐	๒.๐๐	๖.๐๐	๑.๐๐	๙.๐๐						
รวม	๒๖.๐๐	๔๑๘.๕๐	๒๑.๐๐	๑๘๐.๐๐	๑.๐๐	๙.๐๐	๗.๐๐	๔๘.๐๐	๒๙.๐๐	๑๕๒.๐๐	๗.๐๐	๕.๒๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ๒๕๖๓

ตำบล	ไม้ยืนต้น															
	ปาล์มน้ำมัน		ยางพารา		อินทผลัม		มะพร้าวน้ำหอม		สะเดาทวาย		ไผ่ตง		ไผ่ช้างหม่น		ไผ่บงหวาน	
	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)
รั้วใหญ่																
ทับตีเหล็ก							๒.๐๐	๔.๐๐								
ท่าระหัด																
ไผ่ขวาง																
โคกโคเฒ่า							๕.๐๐	๒๐.๐๐								
ดอนตาล							๖.๐๐	๒๕.๐๐								
ดอนมะสังข์																
พิหารแดง							๑.๐๐	๑๔.๐๐								
ดอนกำยาน			๑.๐๐	๕.๐๐			๔.๐๐	๒.๕๐								
ดอนโพธิ์ทอง																
บ้านโพธิ์	๒.๐๐	๒๒.๐๐					๓.๐๐	๑๒.๐๐								
สระแก้ว					๑.๐๐	๕.๐๐							๑.๐๐	๗.๐๐	๑.๐๐	๗.๐๐
ตลิ่งชัน											๔.๐๐	๕.๐๐				
บางกุ้ง							๒.๐๐	๒๔.๗๕								
ศาลาขาว																
สวนแดง																
สนามชัย									๑.๐๐	๓.๐๐						
โพธิ์พระยา							๑.๐๐	๓.๐๐							๑.๐๐	๑.๐๐
สนามคลี					๑.๐๐	๖.๐๐										
รวม	๒.๐๐	๒๒.๐๐	๑.๐๐	๕.๐๐	๒.๐๐	๑๑.๐๐	๒๔.๐๐	๑๐๕.๒๕	๑.๐๐	๓.๐๐	๔.๐๐	๕.๐๐	๑.๐๐	๗.๐๐	๒.๐๐	๘.๐๐

ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลพื้นที่ และครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกไม้ยืนต้น อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลพื้นที่ และครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	ไม้ผล											
	มะม่วง		กล้วยน้ำว้า		กล้วยหอม		ฝรั่ง		พุทรา		มะนาว	
	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)
รั้วใหญ่	๕๗.๐๐	๖๔๐.๐๐										
ทับตีเหล็ก	๔๐.๐๐	๓๒๗.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐			๑.๐๐	๓.๐๐				
ท่าระหัด	๑๙.๐๐	๖๓.๕๐	๑๐.๐๐	๑๒.๗๕							๖.๐๐	๕.๐๐
ไผ่ขวาง	๑๓๐.๐๐	๕๐๗.๐๐	๘.๐๐	๑๖.๕๐					๑.๐๐	๘.๕๐	๑๓.๐๐	๕๘.๐๐
โคกโคเฒ่า	๒๕.๐๐	๒๑๔.๕๐					๒.๐๐	๑๑.๕๐	๔.๐๐	๒๓.๐๐		
ดอนตาล	๑๖๐.๐๐	๑,๒๕๗.๐๐	๔.๐๐	๑๓.๐๐							๖.๐๐	๒๔.๐๐
ดอนมะสังข์	๑๓๑.๐๐	๘๘๒.๐๐					๑.๐๐	๓.๐๐				
พิหารแดง	๑๙๓.๐๐	๑,๐๘๘.๐๐	๑๓.๐๐	๔๑.๐๐							๔.๐๐	๑๐.๐๐
ดอนกำยาน	๔๐.๐๐	๙๘.๐๐									๑๐.๐๐	๖.๐๐
ดอนโพธิ์ทอง	๕๔.๐๐	๒๘๖.๐๐	๑.๐๐	๒.๒๕			๑.๐๐	๗.๐๐			๑.๐๐	๑.๐๐
บ้านโพธิ์	๑๐๔.๐๐	๖๑๖.๐๐	๑๑.๐๐	๗๓.๕๐							๖.๐๐	๔๓.๐๐
สระแก้ว	๒๒๑.๐๐	๒,๐๖๖.๐๐									๑.๐๐	๑.๐๐
ตลิ่งชัน	๒๒๔.๐๐	๒,๕๗๕.๐๐	๓.๐๐	๖.๐๐	๑.๐๐	๒.๐๐			๕.๐๐	๑๗.๐๐	๒.๐๐	๑๐.๐๐
บางกุ่ม	๒๐.๐๐	๑๓๑.๐๐										
ศาลาขาว	๒๐.๐๐	๒๓๓.๐๐										
สวนแตง	๙๘.๐๐	๔๖๕.๐๐					๑.๐๐	๑.๐๐				
สนามชัย	๒๔๒.๐๐	๑,๓๕๖.๐๐					๑.๐๐	๓.๐๐				
โพธิ์พระยา	๘๑.๐๐	๕๓๔.๐๐	๑๑.๐๐	๒๐.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐					๕.๐๐	๑๙.๐๐
สนามคลี	๓๒๕.๐๐	๒,๔๓๙.๐๐										
รวม	๒,๑๘๔.๐๐	๑๕,๗๗๘.๐๐	๖๓.๐๐	๑๘๗.๐๐	๒.๐๐	๓.๐๐	๗.๐๐	๒๘.๕๐	๑๐.๐๐	๔๘.๕๐	๔๔.๐๐	๑๓๗.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลพื้นที่ และครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ต่อ)

ตำบล	ไม้ผล									
	มะละกอ		ลำไย		ส้มโอ		ส้มเขียวหวาน		มะขามเปรี้ยว	
	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)
รั้วใหญ่										
ทับตีเหล็ก										
ท่าระหัด										
ไผ่ขวาง										
โคกโคเฒ่า										
ดอนตาล										
ดอนมะสังข์										
พิหารแดง										
ดอนก่ายาน										
ดอนโพธิ์ทอง										
บ้านโพธิ์					๒.๐๐	๑๖.๕๐	๑.๐๐	๔.๐๐		
สระแก้ว									๑.๐๐	๑.๒๕
ตลิ่งชัน										
บางกุ้ง										
ศาลาขาว										
สวนแตง			๑.๐๐	๕.๐๐						
สนามชัย										
โพธิ์พระยา										
สนามคลี	๓.๐๐	๑๐.๐๐			๑.๐๐	๓.๐๐				
รวม	๓.๐๐	๑๐.๐๐	๑.๐๐	๕.๐๐	๓.๐๐	๑๙.๕๐	๑.๐๐	๔.๐๐	๑.๐๐	๑.๒๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ๒๕๖๓

ตำบล	พืชผัก															
	กระเจี๊ยบเขียว		คะน้า		ข้าวโพดฝักสด		พริก		เมล่อน		ผักบุ้งน้ำ		โหระพา		ถั่วฝักยาว	
	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)
รั้วใหญ่			๒.๐๐	๑.๐๐			๒.๐๐	๑.๐๐								
ทับตีเหล็ก																
ท่าระหัด			๗.๐๐	๑๖.๗๕			๔.๐๐	๙.๐๐					๖.๐๐	๓๐.๐๐	๒.๐๐	๑๘.๐๐
ไผ่ขวาง							๘.๐๐	๑๒๖.๐๐							๖.๐๐	๒๘.๐๐
โคกโคเฒ่า							๘.๐๐	๓๑.๐๐					๔.๐๐	๕.๐๐	๑๑.๐๐	๓๗.๐๐
ดอนตาล																
ดอนมะสังข์	๒.๐๐	๓.๐๐					๑๘.๐๐	๒๒.๐๐							๘.๐๐	๑๑.๐๐
พินารแดง							๔.๐๐	๓.๐๐					๒.๐๐	๒.๐๐		
ดอนกำยาน											๙.๐๐	๓.๐๐	๒.๐๐	๐.๗๕		
ดอนโพธิ์ทอง			๒.๐๐	๓๐.๕๐					๒.๐๐	๒๐.๒๕	๒.๐๐	๑๘.๗๕			๑.๐๐	๑.๒๕
บ้านโพธิ์							๖.๐๐	๕.๐๐					๓.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
สระแก้ว							๔.๐๐	๒.๐๐	๔.๐๐	๗.๗๕						
ตลิ่งชัน																
บางกุ้ง							๓.๐๐	๒.๐๐							๓.๐๐	๒.๐๐
ศาลาขาว			๕.๐๐	๑๐.๐๐												
สวนแตง			๑.๐๐	๑๐.๐๐							๑.๐๐	๒.๐๐	๑.๐๐	๑๐.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐
สนามชัย															๓.๐๐	๕.๐๐
โพธิ์พระยา					๑.๐๐	๔.๐๐	๑.๐๐	๒.๐๐								

สนามชัย														
ตำบล	พืชผัก													
	ตั้งโอ้		แตงโมอ่อน		ดอกขจร		ชะอม		ผักสลัด		กุยช่าย		แตงโม	
	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)
ไร่ใหญ่														
ทับตีเหล็ก														
ท่าระหัด														
ไผ่ขวาง	๑.๐๐	๖.๗๕												
โคกโคเฒ่า			๖.๐๐	๒๖.๐๐										
ดอนตาล					๒๓.๐๐	๔๙.๐๐								
ดอนมะสังข์					๑๒.๐๐	๑๗.๐๐								
พินารแดง														
ดอนกำยาน							๖.๐๐	๓.๐๐						
ดอนโพธิ์ทอง			๑.๐๐	๒.๕๐										
บ้านโพธิ์														
สระแก้ว									๑.๐๐	๓.๐๐				
ตลิ่งชัน														
บางกุ้ง														
ศาลาขาว														
สวนแตง														
สนามชัย							๒๑.๐๐	๑๘.๐๐						

โพธิ์พระยา									๑.๐๐	๓.๐๐	๒.๐๐	๖.๐๐		
สนามคลี													๑.๐๐	๕.๐๐
รวม	ตำบล	ไม้ดอก-ไม้ประดับ												๕.๐๐

ตารางที่

๒๐

แสดง

ข้อมูล

พื้นที่

และ

ครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกพืชผัก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ต่อ)

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลพื้นที่ และครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกไม้ดอก-ไม้ประดับ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

	บัวหลวง		มะลิ (เด็ดดอก)		ดาวเรือง		เตยหอม		กล้วยไม้ตัดดอก		มอนสเตอร่า	
	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)
รั้วใหญ่			๑.๐๐	๑.๐๐								
ทับตีเหล็ก												
ท่าระหัด												
ไผ่ขวาง							๔.๐๐	๑๙.๒๕				
โคกโคเฒ่า												
ดอนตาล												
ดอนมะสังข์												
พิหารแดง												
ดอนกำยาน					๓.๐๐	๐.๗๕						
ดอนโพธิ์ทอง							๒.๐๐	๒.๐๐	๑.๐๐	๓.๐๐		
บ้านโพธิ์												
สระแก้ว												
ตลิ่งชัน												
บางกุ้ง												
ศาลาขาว												
สวนแตง	๒.๐๐	๑.๐๐			๒.๐๐	๖.๐๐						
สนามชัย											๑.๐๐	๐.๕๐
โพธิ์พระยา												
สนามคลี					๑๐.๐๐	๘.๐๐						
รวม	๒.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑๕.๐๐	๑๔.๗๕	๖.๐๐	๒๑.๒๕	๑.๐๐	๓.๐๐	๑.๐๐	๐.๕๐

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลพื้นที่ และครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกไม้ดอก-ไม้ประดับ และสมุนไพร (อายุยาว) อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	ไม้ดอก-ไม้ประดับ										สมุนไพร (อายุยาว)	
	พุด (ไม้ตัดใบ)		เดปไม้แขวน		ไม้เถา		กล้วยไม้กระถาง		ดอกกรัก		พลู	
	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)
รั้วใหญ่												
ทับตีเหล็ก												
ท่าระหัด												
ไผ่ขวาง												
โคกโคเต่า	๑.๐๐	๒๐.๐๐	๑.๐๐	๕.๐๐								
ดอนตาล												
ดอนมะสังข์												
พิหารแดง												
ดอนกำยาน												
ดอนโพธิ์ทอง												
บ้านโพธิ์					๓๐.๐๐	๕๐.๐๐					๓.๐๐	๔.๐๐
สระแก้ว					๑๒.๐๐	๒๘.๐๐	๑.๐๐	๒.๐๐				
ตลิ่งชัน												
บางกุ้ง												
ศาลาขาว												
สวนแดง												
สนามชัย												
โพธิ์พระยา									๑.๐๐	๒.๐๐		
สนามคลี					๑๒.๐๐	๔.๐๐						
รวม	๑.๐๐	๒๐.๐๐	๑.๐๐	๕.๐๐	๕๔.๐๐	๘๒.๐๐	๑.๐๐	๒.๐๐	๑.๐๐	๒.๐๐	๓.๐๐	๔.๐๐

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๒.๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

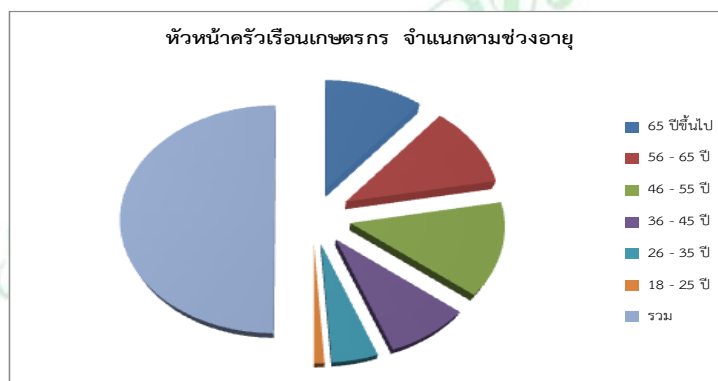
(๑) ครัวเรือนเกษตรกร

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๙,๓๒๙ ครัวเรือน โดยมีหัวหน้าครัวเรือน เกษตรกร อายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี จำนวน ๒,๕๓๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๑๙ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี จำนวน ๒,๐๙๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๔๔ อายุ ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๒,๐๒๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๖๗ อายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี จำนวน ๑,๕๙๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๒ อายุระหว่าง ๒๖-๓๕ ปี จำนวน ๘๘๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๘ และอายุระหว่าง ๑๘-๒๕ ปี จำนวน ๑๙๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๓ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอ เมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๒,๐๒๒	๒๑.๖๗
๕๖ - ๖๕ ปี	๒,๐๙๓	๒๒.๔๔
๔๖ - ๕๕ ปี	๒,๕๓๗	๒๗.๑๙
๓๖ - ๔๕ ปี	๑,๕๙๗	๑๗.๑๒
๒๖ - ๓๕ ปี	๘๘๔	๙.๔๘
๑๘ - ๒๕ ปี	๑๙๖	๒.๑
รวม	๙,๓๒๙	๑๐๐

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๖๒

ภาพที่ ๙ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๖๒)

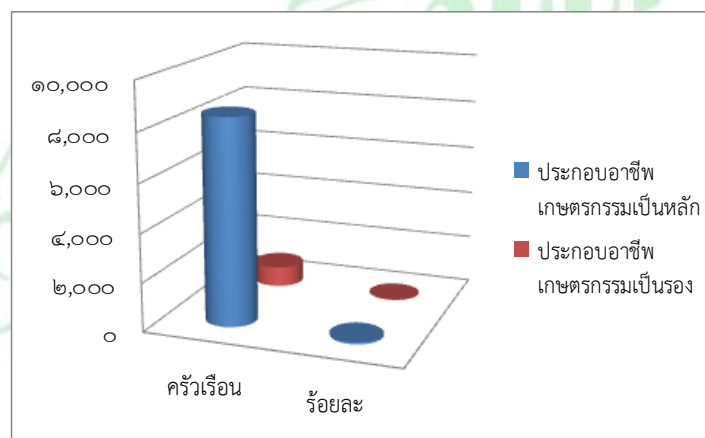
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๘,๔๙๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๐๕ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๘๓๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘.๙๕

ตารางที่ ๒๔ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๘,๔๙๔	๙๑.๐๕
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๘๓๕	๘.๙๕

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๖๒

ภาพที่ ๑๐ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๖๒)

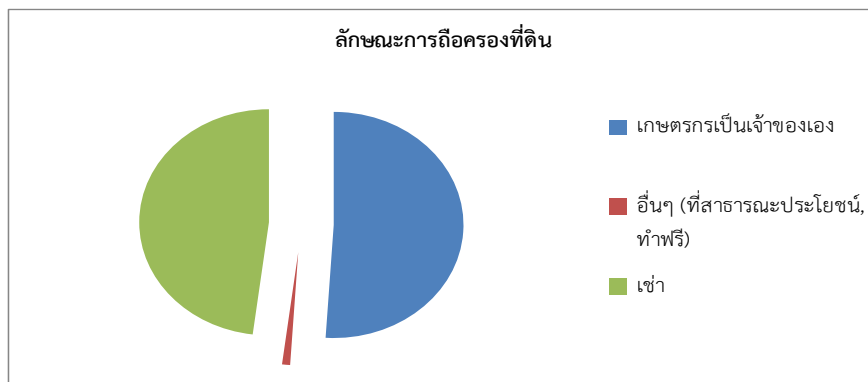
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๔,๗๕๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๑ รองลงมาคือเช่า จำนวน ๔,๔๗๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๘ และ อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๙๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑ และ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๕ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๔,๗๕๘	๕๑
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๙๓	๑
เช่า	๔,๔๗๘	๔๘

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๖๒

ภาพที่ ๑๑ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๖๒)

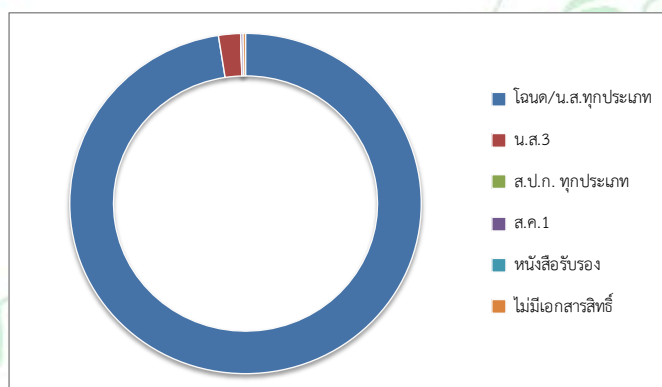
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๕,๒๗๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๕๓ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภท น.ส. ๓ จำนวน ๑๑๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๒ ไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๑๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๒ เอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ค.๑ จำนวน ๑๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๑ และเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๖ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)						รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	น.ส.๓	ส.ป.ก. ทุกประเภท	ส.ค.๑	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๕,๒๗๓	๑๑๐	๑	๑๑	๐	๑๒	๕,๔๐๗

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๖๒

ภาพที่ ๑๒ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๖๒)

๒) องค์การและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑๘ กลุ่ม มีสมาชิก ๓๖๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๒ กลุ่ม สมาชิก ๒๔๐ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๙๕ ราย วิสาหกิจชุมชน ๕๐ แห่ง สมาชิก ๓๘๓ ราย สหกรณ์ จำนวน ๐ แห่ง สมาชิก ๐ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๐ กลุ่ม สมาชิก ๐ ราย

ตารางที่ ๒๗ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
รั้วใหญ่	-	-	-	-	-	-	๔	๔๘	-	-	-	-
ทับตีเหล็ก	๑	๒๕	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ท่าระหัด	๑	๒๔	๑	๑๐	-	-	๒	๒๕	-	-	-	-
ไผ่ขวาง	๑	๓๒	-	-	๑	๑๕	-	-	-	-	-	-
โคกโคเตา	-	-	๑	๑๒	๑	๒๕	๒	๗๓	-	-	-	-
ดอนตาล	๑	๓๐	๑	๕๒	๑	๒๐	๓	๑๐๒				
ดอนมะสังข์	๒	๖๐	๑	๒๕	-	-	-	-	-	-	-	-
พิหารแดง	-	-	๑	๓๐	๑	๑๕	๑	๓๕	-	-	-	-
ดอนก่ายาน	๑	๓๐	๑	๓๒	๑	๒๑	๑	๓๕	-	-	-	-
ดอนโพธิ์ทอง	๑	๓๐	๑	๑๒	๑	๑๕	๑	๓๑	-	-	-	-
บ้านโพธิ์	๒	๔๕	๑	๑๕	-	-	๖	๑๑๒	-	-	-	-
สระแก้ว	๑	๒๙	๑	๑๕	๑	๑๕	๕	๘๗	-	-	๑	๑๕
ตลิ่งชัน	๒	๔๐	-	-	-	-	๖	๑๓๕	-	-	-	-
บางกุ้ง	-	-	-	-	-	-	๑	๖๐	-	-	-	-
ศาลาขาว	๑	๓๔	๑	๑๐	๑	๓๐	๓	๓๐	-	-	-	-
สวนแตง	๒	๗๐	๒	๒๕	๑	๑๕	๖	๑๘๐	-	-	-	-
สนามชัย	๑	๓๐	-	-	-	-	๑	๘	-	-	-	-
โพธิ์พระยา	๑	๔๐	๑	๑๕	๑	-	๑	๒๕	-	-	๑	๑๕
สนามคลี	๕	๑๓๕	-	-	๑	๒๐	๕	๖๕	-	-	-	-
รวม	๒๐	๕๘๔	๑๒	๒๐๑	๑๐	๑๗๑	๓๙	๘๑๔	๒๐	๕๘๔	๑๒	๒๐๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี ๒๕๖๒

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๙ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑๗ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๒ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑๗ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๖๓ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๐ ศูนย์

ตารางที่ ๒๘ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกต.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศสสัตว์	ปกริป	
รั้วใหญ่	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
ทับตีเหล็ก	-	๑	๑	-	๑	๔	-	-	-
ท่าระหัด	-	๑	๑	-	๑	๑	-	-	-
ไผ่ขวาง	-	๑	๑	-	๑	๑	-	-	-
โคกโคเฒ่า	-	๑	๑	-	๑	-	-	-	-
ดอนตาล	-	๑	๑	-	๑	๑	-	-	-
ดอนมะสังข์	-	๑	๑	-	๑	๑๒	-	-	-
พิหารแดง	-	๒	๑	-	๑	๒	-	-	-
ดอนกำยาน	-	๑	๑	-	๑	๕	-	-	-
ดอนโพธิ์ทอง	-	๑	๑	-	๑	๙	-	-	-
บ้านโพธิ์	-	๑	๑	-	๑	๘	-	-	-
สระแก้ว	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
ตลิ่งชัน	-	๑	๒	-	๑	๒	-	-	-
บางกุ้ง	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
ศาลาขาว	-	๑	๑	๑	๑	-	-	-	-
สวนแตง	๑	๑	๑	๑	๑	๙	-	-	-
สนามชัย	-	๑	๑	-	๑	-	-	-	-
โพธิ์พระยา	-	๑	๑	-	๑	๘	-	-	-
สนามคลี	-	๑	๑	-	๑	๔	-	-	-
รวม	๑	๑๘	๑๗	๒	๑๗	๖๓	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี ๒๕๖๒

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๖๒ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๑๒๔ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๒๗ ราย และอาสาสมัครฝนหลวง ๗ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๒๙ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตรกร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
รั้วใหญ่	-	-	-	-	๑	๖	-	-	-
ทับตีเหล็ก	-	-	-	-	๒	๕	-	-	-
ท่าระหัด	-	-	-	-	๑	๕	-	-	-
ไผ่ขวาง	-	-	-	-	๒	๖	-	-	-
โคกโคเต่า	-	-	-	-	-	๔	-	-	-
ดอนตาล	๑	-	-	-	๑	๕	-	-	-
ดอนมะสังข์	-	-	-	-	๑	๕	-	-	-
พินารแดง	-	-	-	-	-	๖	-	-	-
ดอนก่ายาน	-	-	-	-	๒	๙	-	-	-
ดอนโพธิ์ทอง	๑	-	-	-	๓	๖	-	-	-
บ้านโพธิ์	-	-	-	-	๒	๙	-	-	-
สระแก้ว	-	-	-	-	๑	๙	-	-	-
ตลิ่งชัน	๑	-	-	-	๑	๗	-	-	-
บางกุ้ง	-	-	-	-	๑	๔	-	-	-
ศาลาขาว	๑	-	-	๑	๑	๑๐	-	-	-
สวนแตง	๓	๑	-	-	๒	๙	-	๑	-
สนามชัย	-	-	๑	-	๔	๖	-	-	-
โพธิ์พระยา	-	-	-	-	๑	๗	-	-	-
สนามคลี	-	-	-	-	๑	๖	-	-	-
รวม	๗	๑	๑	๑	๒๗	๑๒๔	๐	๑	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี ๒๕๖๒

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๑๘ คน

ตารางที่ ๓๐ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
รั้วใหญ่	๑	นางสุภาวดี โพธิ์สุวรรณ	๒๐/๒ หมู่ ๑ ต.รั้วใหญ่ อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
ทับตีเหล็ก	-	-	-
ท่าระหัด	๑	นายสุชาติ สายศิลป์	๖๔ ม.๔ ต.ท่าระหัด อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
ไผ่ขวาง	๑	นายสว่าง อู่พันธุ์	๓๐/๑ ม.๕ ต.ไผ่ขวาง อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
โคกโคเต่า	๑	นายมนัส สุวรรณสุร	เลขที่ ๘๔ ม.๑ ต.โคกโคเต่า อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
ดอนตาล	๑	นายสมเกียรติ จิวเชื้อพันธุ์	๘๓ ม.๔ ต.ดอนตาล อ.เมืองฯ จ.สุพรรณบุรี
ดอนมะสังข์	๒	นายหล้า แก่นสาร น.ส.กนกวรรณ ยางทอง	๒๑๔ ม.๕ ต.ดอนมะสังข์ ๙๒/๑ ม.๔ ต.ดอนมะสังข์
พินารแดง	-	-	-
ดอนก่ายาน	๑	นายวินัย สมุลเวช	๑๖๑/๓ หมู่ ๙ ต.ดอนก่ายาน อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
ดอนโพธิ์ทอง		นายเชาวลิต ยิ้มโสภา	๑๑๕/๒ หมู่ ๖ ต.ดอนโพธิ์ทอง
บ้านโพธิ์	-	-	-
สระแก้ว	๑	นายสมเดช แต่งวงศ์	๙๓/๑ ม.๒ ต.สระแก้ว
ตลิ่งชัน	๒	-นายบำรุง ผลมุข -นายประเทือง นิมนวล	๑๘๒ ม.๓ ต.ตลิ่งชัน ๑๓๖ ม.๗ ต.ตลิ่งชัน
บางกุ้ง	๑	นายเกรียงศักดิ์ สง่างาม	๖๔ ม.๓ ต.บางกุ้ง
ศาลาขาว	๑	นายสมพงษ์ พงษ์สงค์	๑๔๘/๒ หมู่ที่ ๑

สวนแตง	๑	นายพิชิต เกียรติสมพร	๒๒/๒ หมู่ที่ ๔ ต.สวนแตง อ.เมือง สุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
สนามชัย	๑	นายเสน่ห์ บุญยสิทธิ์	เลขที่ ๗๖ ม.๖ ต.สนามชัย อ.เมือง สุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
โพธิ์พระยา	๑	นายโกสุม ม่วงพันธุ์	เลขที่ ๗๙ หมู่ ๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอ เมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
สนามคลี	๒	นายสุเมศ นิยมเพชร นายไพบุลย์ เชาว์วิเศษ	๕๐๐/๒ม.๓ ต.สนามคลี ๒๘๘/๒ ม.๖
รวม	๑๘		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี ๒๕๖๒

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลสวนแตง

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสวัสดิ์ ชีพนุรัตน์

บ้านเลขที่ ๑๔๔ หมู่ ๔ ต.สวนแตง อ.เมืองสุพรรณบุรี

สถานการณ์ของพื้นที่ : ประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยทำนาเป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ ๘๐ มีส่วนน้อยทำสวนคิดเป็นร้อยละ ๑๕ ปลูกผักและเลี้ยงสัตว์คิดเป็นร้อยละ ๕ ซึ่งการทำนาแต่เดิมนั้นก็เกิดปัญหาต่างๆ ได้แก่

๑. เมล็ดพันธุ์ที่นำมาปลูกขาดความน่าเชื่อถือในเรื่องสายพันธุ์ ชั้นพันธุ์ ความบริสุทธิ์ และเมล็ดแดง
๒. ประสบปัญหาเงินทุนในการจัดหาเมล็ดพันธุ์เพื่อเพาะปลูก
๓. ขาดความรู้ และที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาเมื่อประสบปัญหาโรคและแมลงรบกวน การใช้ปุ๋ย และสารเคมีเกินความจำเป็น
๔. ขาดการจัดการในการเก็บเกี่ยวข้าวเพื่อให้ได้คุณภาพเหมาะสมสำหรับการเป็นข้าวปลูกในฤดูต่อไป
๕. ไม่สามารถต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลางได้

แนวทางการพัฒนา : ๑. การบริหารจัดการฐานการเรียนรู้

๒. พัฒนาคณะกรรมการและสมาชิก อบรมให้ความรู้ด้านต่างๆ

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีจำหน่ายในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง

- หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การผลิตข้าวคุณภาพ
๒. เกษตรปลอดการเผา
 ๓. การใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน
 ๔. การจัดการศัตรูพืชโดยชีววิธี

หลักสูตรบังคับ : เกษตรทฤษฎีใหม่/เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

หลักสูตรเสริม : ๑. การปรับปรุงบำรุงดิน

๒. การผลิตชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืช

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๙ ศูนย์

ตารางที่ ๓๑ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านค่ายเก่า	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๑	ไร่ใหญ่	นางสุภาวดี โพธิ์สุวรรณ	๐๘๗๑๗๑๓๗๘๔
๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๓	ทับตีเหล็ก	นายธีระนันต์ โชติบุญ	๐๘๗๗๙๒๙๔๓๔
๓	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลระหัด	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๔	ท่าระหัด	นายสุชาติ สายศิลป์	๐๙๐๔๔๕๒๒๕๗
๔	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลไผ่ขวาง	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๑	ไผ่ขวาง	นายสว่าง อู่พันธ์	๐๘๗๑๖๖๘๓๖๒
๕	โรงเรียนข้าวชุมชนบ้านโคกโคเฒ่า	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๑	โคกโคเฒ่า	นายบุญเลิศ ทับทิมทอง	๐๘๙๐๖๑๔๖๒๐
๖	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลดอนตาล	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๔	ดอนตาล	นายประเสริฐ พันธุ์แดง	๐๘๑๐๐๙๑๐๗๖
๗	โรงเรียนชุมชนดอนมะสังข์	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๓	ดอนมะสังข์	นายเฉลิมพล ศรีวิเชียร	๐๘๓๖๙๖๙๖๕๖
๘	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลพิหารแดง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	พิหารแดง	นายวิชัย สาตร์ปราง	๐๘๖๘๓๖๓๖๒๕
๙	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลพิหารแดง	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๖	พิหารแดง	นายสระ สอดสี	๐๘๕๒๙๑๕๒๒๙
๙	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านพันตำลึง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๖	ดอนกำยาน	นางสาวดลพร แพนพันธุ์อ้วน	๐๖๕๕๗๖๔๐๗๙
๑๐	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหัวไม้ซุง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๓	ดอนโพธิ์ทอง	นายอุดร รูปโณม	๐๘๓๔๔๐๗๘๘๙
๑๑	ศูนย์เรียนรู้กลุ่มแปลงใหญ่ร่วมใจพัฒนา ตำบลบ้านโพธิ์	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๑	บ้านโพธิ์	นายเฉลิม นิมนวล	๐๘๗๑๕๖๒๘๒๗
๑๒	กลุ่มเกษตรกรไม้ผลบ้านเขาหิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๒	สระแก้ว	นายสมเดช แดงวงศ์	๐๘๖๖๒๗๓๑๓๘
๑๓	กลุ่มผู้ปลูกไม้ผลบ้านหนองศาลา	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๓	ตลิ่งชัน	นายบำรุง ผลมูข	๐๘๙๘๐๐๗๘๓๑
๑๔	ศูนย์ข้าวชุมชน	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว /		บางกุ้ง	นายเกรียงศักดิ์ ส่อง	๐๘๙๒๒๕๔๔๑๘

	ตำบลบางกุ้ง	ศูนย์ข้าวชุมชน			งาม	
๑๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลศาลาขาว	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๓	ศาลาขาว	นายเสริม เสือน้อย	๐๙๒๗๖๓๖๓๙๙
๑๖	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนสวนแตง	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๔	สวนแตง	นายพิชิต เกียรติสมพร	๐๘๙๑๗๔๒๕๗๒
๑๗	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลสนามชัย	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๒	สนามชัย	นายคำรณ ดวงจันทร์	๐๘๙๙๑๑๖๘๒๗
๑๘	กลุ่มผู้ใช้น้ำบ้านห้วยหมาก	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๒	โพธิ์พระยา	นายโกสุม ม่วงพันธุ์	๐๘๖๗๕๐๗๓๗๗
๑๙	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหนองขาม	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าวชุมชน	๓	สนามคลี	นายนายสุเมศ นิมีเพชร	๐๘๑๗๖๓๖๑๒๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี ๒๕๖๒

ภาพที่ ๑๓ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่ายอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๗ กลุ่ม ได้แก่ แปลงใหญ่ข้าวจำนวน ๕ กลุ่ม และแปลงใหญ่มะม่วงจำนวน ๒ กลุ่ม
แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ (ข้าว) อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ที่อยู่ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
กิจกรรม

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๒๒๐ บาท/ไร่ เป็น ๓,๐๕๙ บาท (๕ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๙๒๐ กก./ไร่ เป็น ๙๖๖ กก./ไร่ (๕ %)
- เป้าหมายรายได้ ๖,๘๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการระบาย ๓,๐๕๙ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ลดต้นทุนการผลิต
๒. เพิ่มผลผลิต
๓. เพิ่มคุณภาพผลผลิต
๔. ตลาด
๕. การบริหารจัดการ

ตารางที่ ๓๒ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ (ข้าว) อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ลดต้นทุนการผลิต					←	→							๓,๐๕๙	๖,๘๐๐
เพิ่มผลผลิต					←	→							๙๒๐	๙๖๖
เพิ่มคุณภาพผลผลิต					←	→							-	-
ตลาด							←	→					-	-
การบริหารจัดการ					←	→							-	-

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ (มะม่วง) อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ที่อยู่ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

กิจกรรม

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๖,๐๕๐ บาท/ไร่ เป็น ๕,๗๔๘ บาท (๕ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๑,๐๙๒ กก./ไร่ เป็น ๑,๑๔๗ กก./ไร่ (๕ %)
- เป้าหมายรายได้ ๓๔,๔๑๐ บาท/ไร่ (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับราคาของมะม่วงแต่ละพันธุ์ ค่าเฉลี่ย ๓๐ บาท)
- ประมาณการรายจ่าย ๕,๗๔๘ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๖. ลดต้นทุนการผลิต
๗. เพิ่มผลผลิต
๘. เพิ่มคุณภาพผลผลิต
๙. ตลาด
๑๐. การบริหารจัดการ

ตารางที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ (มะม่วง) อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

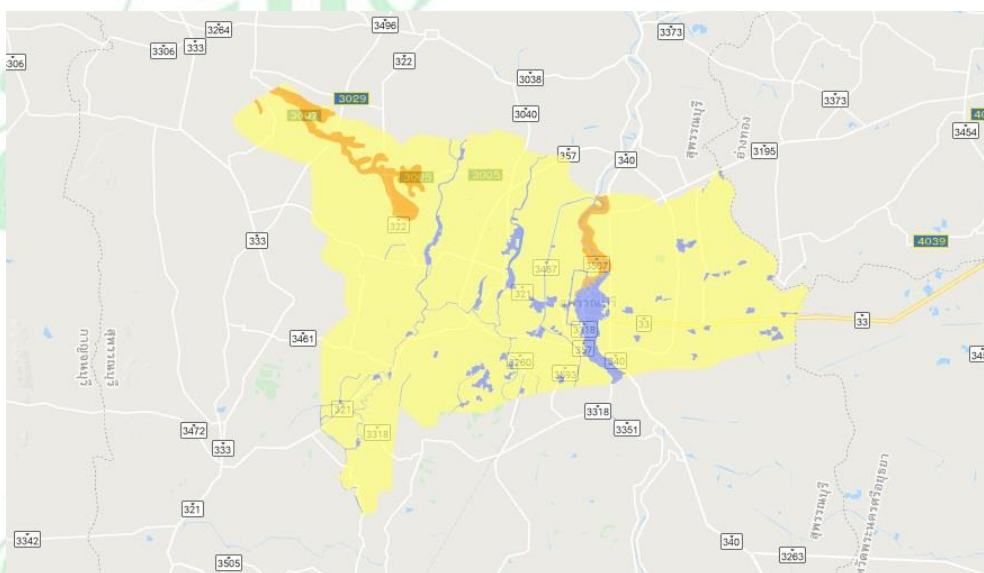
กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ลดต้นทุนการผลิต					←	→							๕,๗๔๘	๓๔,๔๑๐
เพิ่มผลผลิต					←	→							๑,๐๙๒	๑,๑๔๗
เพิ่มคุณภาพผลผลิต					←	→							-	-
ตลาด								←	→				-	-
การบริหารจัดการ					←	→							-	-

๒.๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

ตารางที่ ๓๔ แสดงทรัพยากรดินอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	-	-
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๑๑,๗๙๖	๓.๘๘
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๕,๖๗๔	๕.๑๕
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๒๗๖,๕๑๐	๙๐.๙๖

ภาพที่ ๑๔ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี ๒๕๖๒)

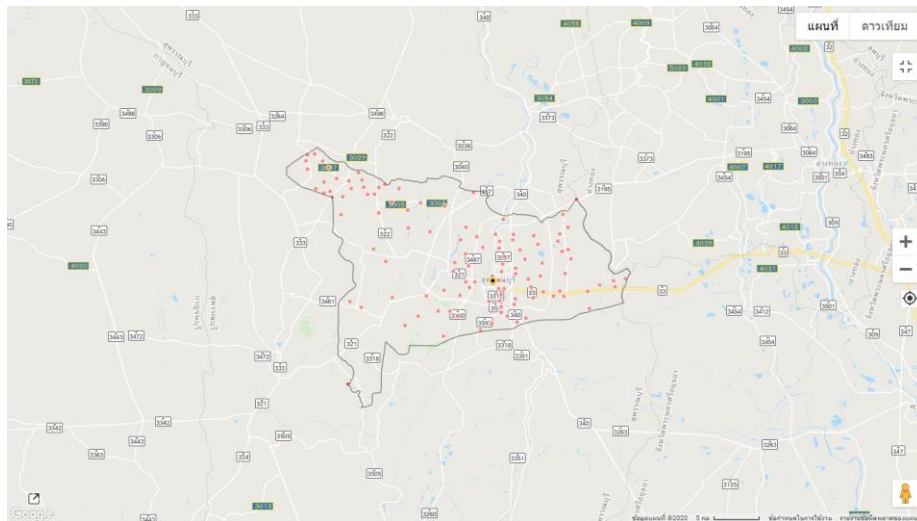
๒) ทรัพยากรน้ำ

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งสิ้น ๓๘๑ บ่อ แยกรายตำบลได้ ดังนี้

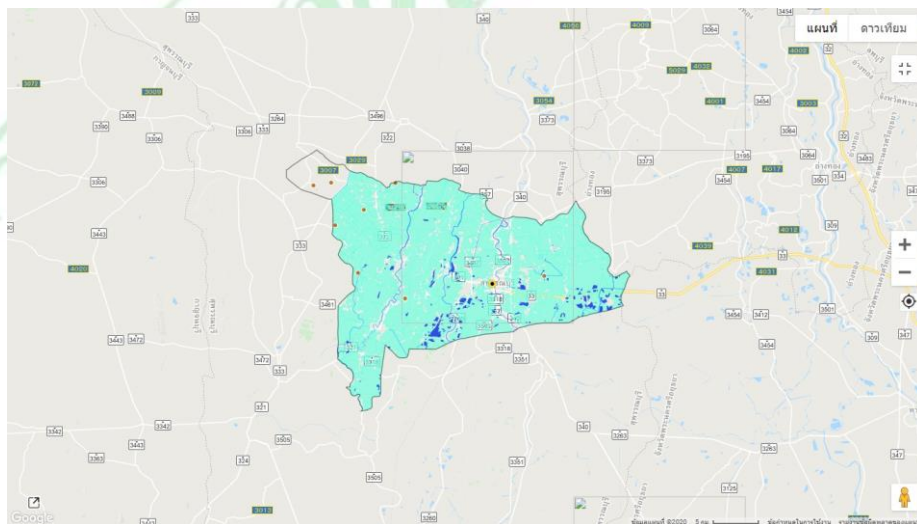
ตารางที่ ๓๕ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ร้วใหญ่	จำนวน ๒ บ่อ
ทับตีเหล็ก	จำนวน ๑๔ บ่อ
ท่าระหัด	จำนวน ๒๑ บ่อ
ไผ่ขวาง	จำนวน ๑๒๑ บ่อ
โคกโคเฒ่า	จำนวน ๓ บ่อ
ดอนตาล	จำนวน ๘ บ่อ
ดอนมะสังข์	จำนวน ๒๒ บ่อ
พินารแดง	จำนวน ๑๔ บ่อ
ดอนกำยาน	จำนวน ๒๐ บ่อ
ดอนโพธิ์ทอง	จำนวน ๖ บ่อ
บ้านโพธิ์	จำนวน ๙ บ่อ
สระแก้ว	จำนวน ๒ บ่อ
ตลิ่งชัน	จำนวน ๒๙ บ่อ
บางกุ้ง	จำนวน ๐ บ่อ
ศาลาขาว	จำนวน ๐ บ่อ
สวนแดง	จำนวน ๒ บ่อ
สนามชัย	จำนวน ๐ บ่อ
โพธิ์พระยา	จำนวน ๘ บ่อ
สนามคลี	จำนวน ๓๐ บ่อ

ภาพที่ ๑๕ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี ๒๕๖๒)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบ และในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติ น้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๙ แห่ง

ภาพที่ ๑๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี ๒๕๖๒)

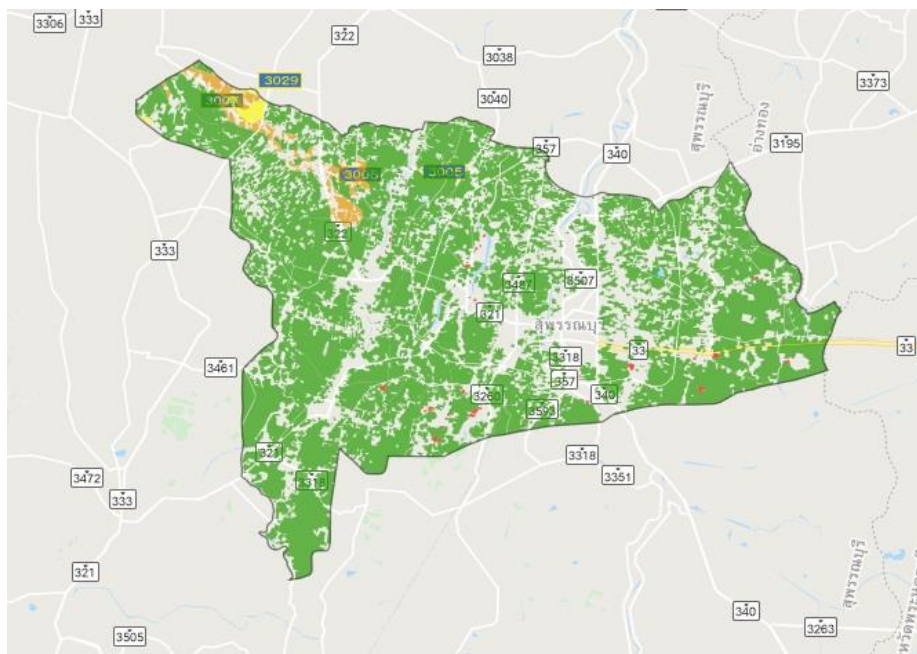
๒.๑.๓ สิ้นค้าเกษตรที่สำคัญ

ชนิดสินค้าข้าว

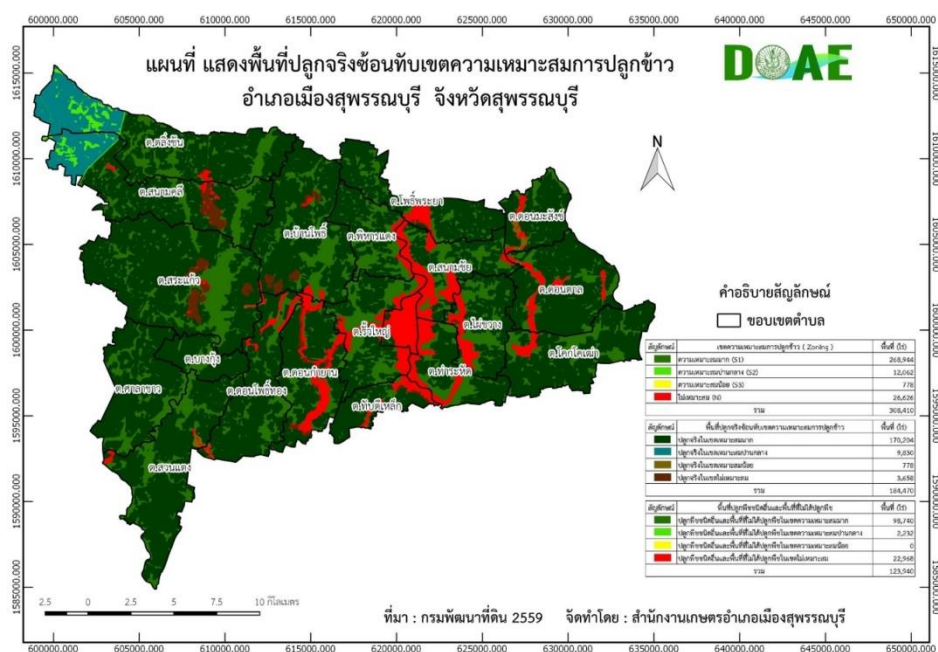
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ที่เหมาะสม ไม่เหมาะสม การปลูกข้าว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	พื้นที่ s๑	พื้นที่ s๒	พื้นที่ s๓	พื้นที่ N	รวม
ไร่ใหญ่	๑๑๘๔๐	๒๑๒๓	-	-	
ทับตีเหล็ก	๕,๒๘๐		๒๘	๑,๑๘๐	๖,๔๙๑
ท่าระหัด	๗,๘๘๘			๒,๒๗๙	๑๐,๑๖๗
ไผ่ขวาง	๓,๗๖๔			๑๒	๓,๗๗๖
โคกโคเตา	๑๖๓๙๘			๕๗๗	๑๖๙๗๕
ดอนตาล	๗,๘๘๘			๒,๒๗๙	๑๐,๑๖๗
ดอนมะสังข์	๔,๙๒๑				๔,๙๒๑
พินารแดง	๒๘๓๗				
ดอนกำยาน	๑๒,๕๒๗			๓,๓๖๔	๑๕,๘๙๑
ดอนโพธิ์ทอง	๑๓,๘๑๘			๑๑	๑๓,๘๒๙
บ้านโพธิ์	๑๖๓๒๓	๖๔			
สระแก้ว	๒๕,๐๖๕				๒๕,๐๖๕
ตลิ่งชัน	๑๔,๑๑๔	๕,๑๕๙	๙๔๕	๑๗๓	๒๐,๓๙๑
บางกุ้ง	๕,๘๒๒				๕,๘๒๒
ศาลาขาว	๑๖๔๗๐	๑			
สวนแตง	๑๓,๔๒๖			๔๙	๑๓,๔๗๕
สนามชัย	๘,๙๖๓		๑๓	๓,๒๓๒	๑๒,๒๐๘
โพธิ์พระยา	๘,๓๕๓			๒๕๘	๘,๖๑๑
สนามคลี	๒๓,๑๗๕			๒๑๙	๒๓,๓๙๔

ภาพที่ ๑๗ แสดงพื้นที่เหมาะต่อการปลูกข้าว จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี ๒๕๖๒)

ภาพที่ ๑๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกจริงซ้อนทับเขตความเหมาะสมการปลูกข้าวอำเภอเมืองสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี ๒๕๖๒)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๑๗๕,๘๒๘ ไร่ ๙,๔๐๕ ไร่ ๔๐๕ ไร่ โดยพื้นที่ปลูกมากต่ำบลสระแก้ว จำนวน ๒๒,๔๕๗ ไร่ จำนวน ๑,๐๒๗ ไร่ ร่องลงมาคือตำบลสวนแตง จำนวน ๑๕,๘๘๕ ไร่ ๘๘๕ ไร่ ร่องลงมาตามลำดับ

ตารางที่ ๓๗ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต ต่อไร่ (ตัน)
รั้วใหญ่	๑๓๐	๔,๒๕๘	๔,๒๕๘	๓,๖๑๙.๓๐	๐.๘๕
ทับตีเหล็ก	๒๒๔	๓,๘๒๙	๓,๘๒๙	๓,๒๕๔.๖๕	๐.๘๕
ท่าระหัด	๑๕๗	๒,๙๕๕	๒,๙๕๕	๒,๕๑๑.๗๕	๐.๘๕
ไผ่ขวาง	๓๒๘	๕,๑๔๔	๕,๑๔๔	๔,๓๗๒.๔๐	๐.๘๕
โคกโคเฒ่า	๓๙๐	๑๑,๐๗๗	๑๑,๐๗๗	๙,๔๑๕.๔๕	๐.๘๕
ดอนตาล	๕๒๒	๑๐,๑๘๐	๑๐,๑๘๐	๘,๖๕๓.๐๐	๐.๘๕
ดอนมะสังข์	๒๓๒	๓,๔๙๒	๓,๔๙๒	๒,๙๖๘.๒๐	๐.๘๕
พิหารแดง	๒๑๖	๔,๑๓๐	๔,๑๓๐	๓,๕๑๐.๕๐	๐.๘๕
ดอนกำยาน	๖๖๕	๘,๑๘๕	๘,๑๘๕	๖,๙๕๗.๒๕	๐.๘๕
ดอนโพธิ์ทอง	๖๔๕	๑๒,๔๖๔	๑๒,๔๖๔	๑๐,๕๙๔.๔๐	๐.๘๕
บ้านโพธิ์	๖๕๐	๑๒,๐๙๗	๑๒,๐๙๗	๑๐,๒๘๒.๔๕	๐.๘๕
สระแก้ว	๑,๐๒๗	๒๒,๔๕๗	๒๒,๔๕๗	๑๙,๐๘๘.๔๕	๐.๘๕
ตลิ่งชัน	๘๔๓	๑๖,๔๔๕	๑๖,๔๔๕	๑๓,๙๗๘.๒๕	๐.๘๕
บางกุ้ง	๑๖๘	๕,๑๓๘	๕,๑๓๘	๔,๓๖๗.๓๐	๐.๘๕
ศาลาขาว	๗๗๘	๑๐,๘๖๖	๑๐,๘๖๖	๙,๒๓๖.๑๐	๐.๘๕
สวนแตง	๙๕๗	๑๕,๘๘๕	๑๕,๘๘๕	๑๓,๕๐๒.๒๕	๐.๘๕
สนามชัย	๑๗๑	๓,๘๒๓	๓,๘๒๓	๓,๒๔๙.๕๕	๐.๘๕
โพธิ์พระยา	๔๒๐	๗,๙๒๖	๗,๙๒๖	๖,๗๓๗.๑๐	๐.๘๕
สนามคลี	๘๐๖	๑๓,๖๐๐	๑๓,๖๐๐	๑๑,๕๖๐.๐๐	๐.๘๕
รวม	๙,๓๒๙	๑๗๓,๙๕๑	๑๗๓,๙๕๑	๑๔๗,๘๕๘.๓๕	๐.๘๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี ๒๕๖๒

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี อำเภอเมืองสุพรรณบุรี นิยมปลูกข้าวพันธุ์ กข ๔๑ คิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของพื้นที่เพาะปลูก รองมาได้แก่พันธุ์ กข ๔๗ คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่เพาะปลูก และพันธุ์อื่นๆ ได้แก่ กข ๓๑, กข ๕๑, กข ๕๗, กข ๗๗ และปทุมธานี ๑ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ซึ่งแหล่งจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ได้มาจากศูนย์ข้าวชุมชนในตำบล และร้านค้า หรือแหล่งจำหน่ายที่ได้การรับรองและน่าเชื่อถือที่ใกล้เคียง

(๒) การเตรียมดิน แบ่งเป็นพื้นที่นาแบบหว่านน้ำตม และนาแบบใช้รถดำนาแบบเดินตาม ซึ่งการเตรียมดินจะแตกต่างกันที่จักรร่อนน้ำในนาหว่านน้ำตม ส่วนนาแบบดำนั้นจะไม่จักรร่อนน้ำจะปรับสภาพดินให้เรียบไปทั้งผืน

(๓) การปลูก นิยมปลูก ๒ รอบต่อปี คือ นาปี เริ่มปลูกในเดือน พฤษภาคม – กันยายน และนาปรัง เริ่มปลูกในเดือนพฤศจิกายน – มีนาคม ซึ่งจะปลูกข้าวจำนวนมากในเดือนพฤษภาคม และพฤศจิกายน

(๔) ระบบการให้น้ำ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี พื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน ส่วนใหญ่จะใช้น้ำจากคลองชลประทาน คลองหรือบึงธรรมชาติ แหล่งน้ำของตนเอง และบ่อบาดาล เป็นต้น

(๕) การดูแลรักษา ข้าวเป็นพืชที่ต้องมีการดูแลรักษาทุกช่วงอายุตั้งแต่ปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว หากดูแลรักษาไม่ดีผลผลิตที่ได้อาจไม่คุ้มทุน ดังนั้นจึงต้องมีระบบการจัดการดูแลที่ดี

(๖) การใส่ปุ๋ย โดยปกตินิยมใส่ปุ๋ย ๒ – ๓ ครั้ง ต่อรอบการผลิต และใส่ตามค่าวิเคราะห์ดิน

(๗) การเก็บเกี่ยว จะเก็บเกี่ยวในระยะพลับพริ้ง

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว หากเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ในฤดูถัดไปต้องลดความชื้นของข้าวโดยการนำไปตากแดด และมีที่สถานเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ ที่อากาศถ่ายเท สะอาด ไม่มีความชื้นและสามารถป้องกันศัตรูของข้าวได้

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู โดยปกติหากมีการจัดการดูแลที่ดี โรคและแมลงสามารถควบคุมได้ง่ายและทันท่วงที ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้สารเคมีใดๆ

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก เกษตรกรในอำเภอเมืองสุพรรณบุรีมีการปลูกข้าว ดังนี้

พืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
ข้าว		←.....→			←.....→			←.....→			←.....→		๑-๖

สัญลักษณ์

←.....→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเมืองสุพรรณบุรีมีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตข้าว แบบใช้รถดำนา เป็นเงิน ๖,๒๔๒ บาท และแบบนํ้าตมมีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๖,๒๑๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๓๘ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๒ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ (ตัวอย่าง)	แบบใช้รถดำนา		แบบหว่านน้ำตม	
	นาปี	นาปรัง	นาปี	นาปรัง
ค่าเตรียมดิน (พร้อมหว่าน)	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐
ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๔๕๐	๔๕๐
ค่าสารเคมี	๑,๑๑๗	๑,๑๑๗	๑,๗๑๕	๑,๗๑๕
ค่าปุ๋ยเคมี	๘๗๕	๘๗๕	๘๗๕	๘๗๕
ค่าจ้างแรงงาน	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๘๐๐	๘๐๐	๘๐๐	๘๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๕๐๐	๕๐๐	๔๕๐	๔๕๐
ค่าขนส่ง	๑๕๐	๑๕๐	๑๒๐	๑๒๐
ค่าเช่าที่ดิน	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
รวม	๖,๒๔๒	๖,๒๔๒	๖,๒๑๐	๖,๒๑๐

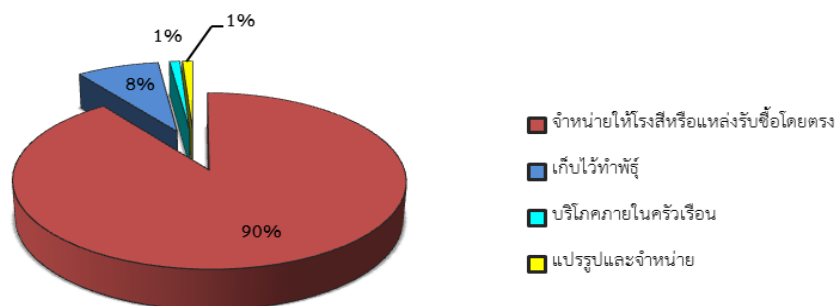
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๒)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

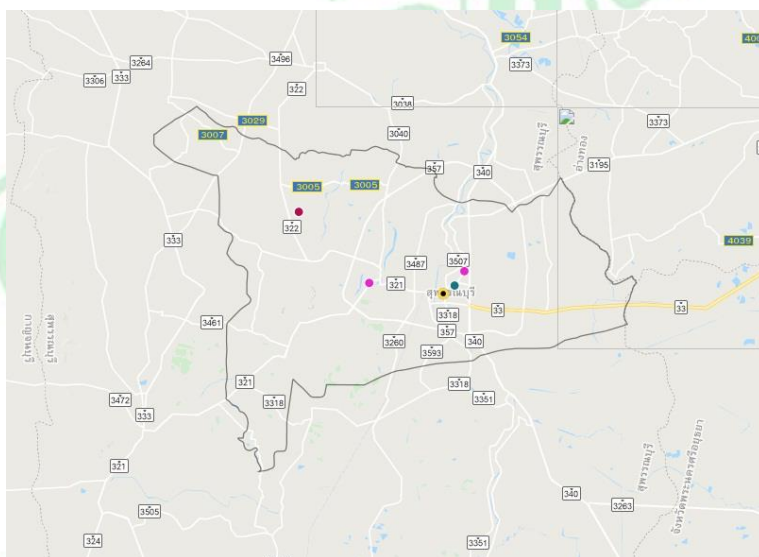
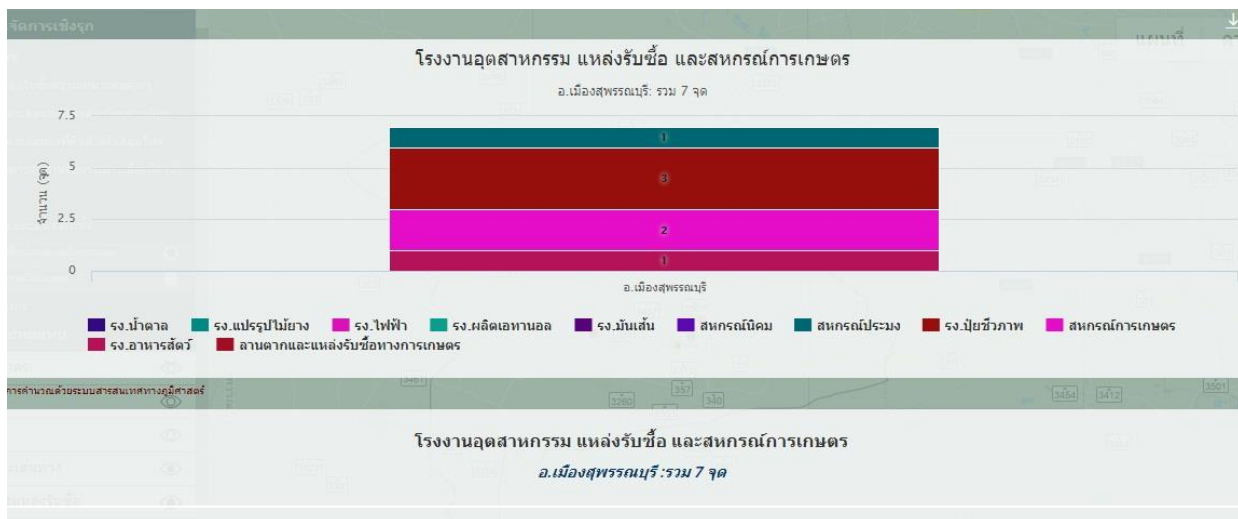
อำเภอเมืองสุพรรณบุรีส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับโรงสี หรือจูดรับซื้อผลผลิต ประมาณร้อยละ ๙๐ รองลงมาคือเก็บไว้ใช้ทำพันธุ์เพื่อผลิตในฤดูกาลต่อไป ประมาณร้อยละ ๘ เก็บไว้บริโภคภายในครัวเรือน และแปรรูปจำหน่าย อย่างละประมาณร้อยละ ๑

(๑) วิธีการตลาด

หลังจากเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตส่วนหนึ่งนำไปจำหน่ายให้กับโรงสีโดยตรง บางส่วน เก็บไว้เป็นพันธุ์ข้าวในการปลูกข้าวในฤดูต่อไป บางส่วนเก็บไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน และหากเหลือเพียงพอก็จะแปรรูปจำหน่ายต่อไป

ภาพที่ ๒๐ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๒๒ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
(ที่มา : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี ๒๕๖๒)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านข้าว จำนวน ๒๔ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ด้านข้าว จำนวน .๕ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่	สาขา
๑	นางจินตนา บัวผัน	๕	ไร่ใหญ่	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ทำนา
๒	นายธีระนันต์ โชติบุญ	๓	ทับตีเหล็ก	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ทำสวน
๓	นายสุชาติ สายศิลป์	๔	ท่าระหัด	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๑	ทำนา
๔	นางณัฐมล เกตุมณี	๕	ไผ่ขวาง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ทำนา
๕	นางสาว นิตยา ใจเฉื่อย	๑	โคกโคเฒ่า	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	เกษตรผสมผสาน
๖	นายคณิต จรณร	๓	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ทำนา
๗	นายหล้า แก่นสาร	๕	ดอนมะสังข์	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ทำนา
๘	น.ส.กนกวรรณ ยางทอง	๔	ดอนมะสังข์	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ทำนา
๙	นางสาวกำไร หล้าโต	๑	พิหารแดง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๑	ทำนา
๑๐	นายวิชัย สาตร์ปราง	๕	พิหารแดง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๑	ทำสวน
๑๑	นายวินัย สุมลเวช	๙	ดอนก่ายาน	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๑	ทำนา
๑๒	นายอุดร รูปโหม	๓	ดอนโพธิ์	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ทำนา
๑๓	นายพรชัย หวานฉ่ำ	๑	บ้านโพธิ์	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๑	ทำนา
๑๔	นายเฉลิม นิ่มนวล	๖	บ้านโพธิ์	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๑	ทำนา
๑๕	นายสมเดช แต่งวงศ์	๒	สระแก้ว	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ทำสวน
๑๖	นายบำรุง ผลมูข	๓	ตลิ่งชัน	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	เกษตรผสมผสาน
๑๗	นายเกรียงศักดิ์ สง่างาม	๓	บางกุ้ง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ทำนา
๑๘	นายเสริม เสือน้อย	๓	ศาลาขาว	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ทำนา
๑๙	นายพิชิต เกียรติสมพร	๔	สวนแตง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ทำนา
๒๐	นายคำรณ ดวงจันทร์	๒	สนามชัย	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ทำนา
๒๑	นายโกสุม ม่วงพันธุ์	๒	โพธิ์พระยา	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	เกษตรผสมผสาน
๒๒	นายอำไพ นิลน้ำคำ	๒	โพธิ์พระยา	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	เกษตรผสมผสาน
๒๓	นายสุเมศ ฉิมเพ็ชร	๓	สนามคลี	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ทำนา
๒๔	นายไพบุลย์ เขาวีเศษ	๖	สนามคลี	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ทำสวน

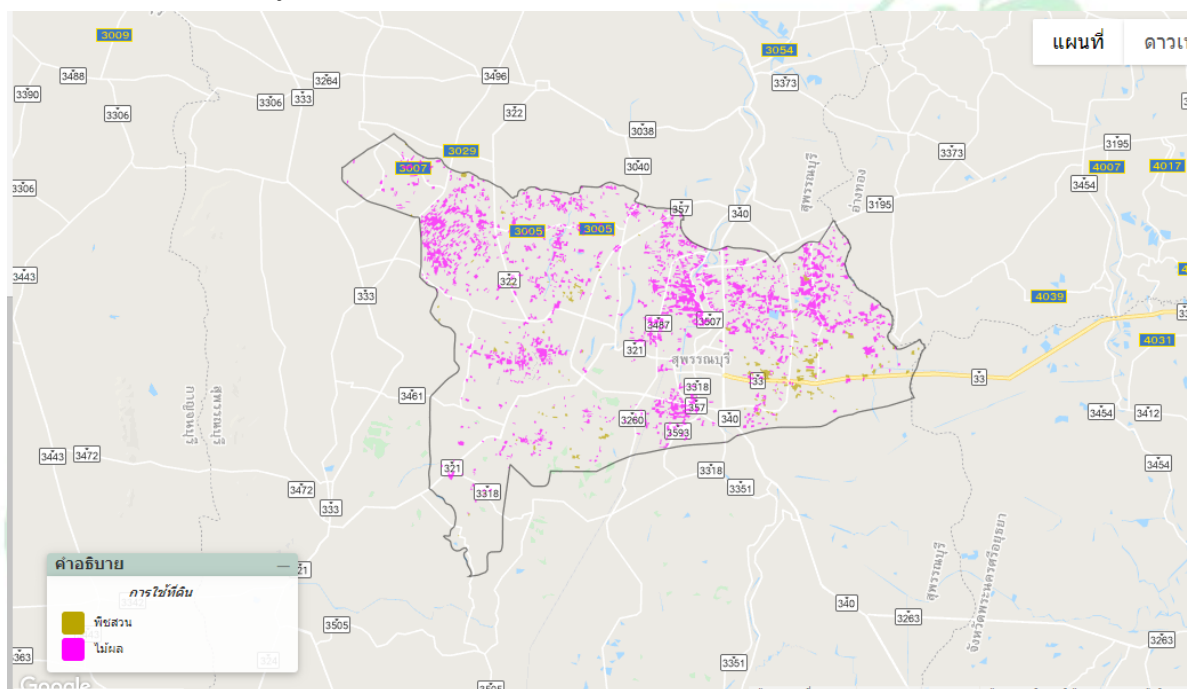
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี ๒๕๖๒)

ชนิดสินค้าไม้ผล

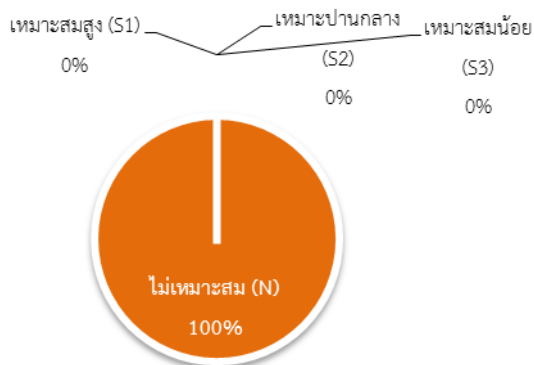
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอเมืองสุพรรณบุรีมีชุดดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล บริเวณตำบลลิงชั้น พิหารแดง โพธิ์พระยา ร้วใหญ่ สนามชัย และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมนอกเหนือจากตำบลดังกล่าวซึ่งมักพบปัญหาน้ำท่วม แต่ก็สามารถปลูกได้หากมีการจัดการดินและบำรุงรักษาดินที่ดี เนื่องจากในอำเภอเมืองสุพรรณบุรีส่วนใหญ่ดินมีปัญหาในเรื่องดินเปรี้ยวจัด ซึ่งเหมาะสมกับการปลูกข้าวมากที่สุด

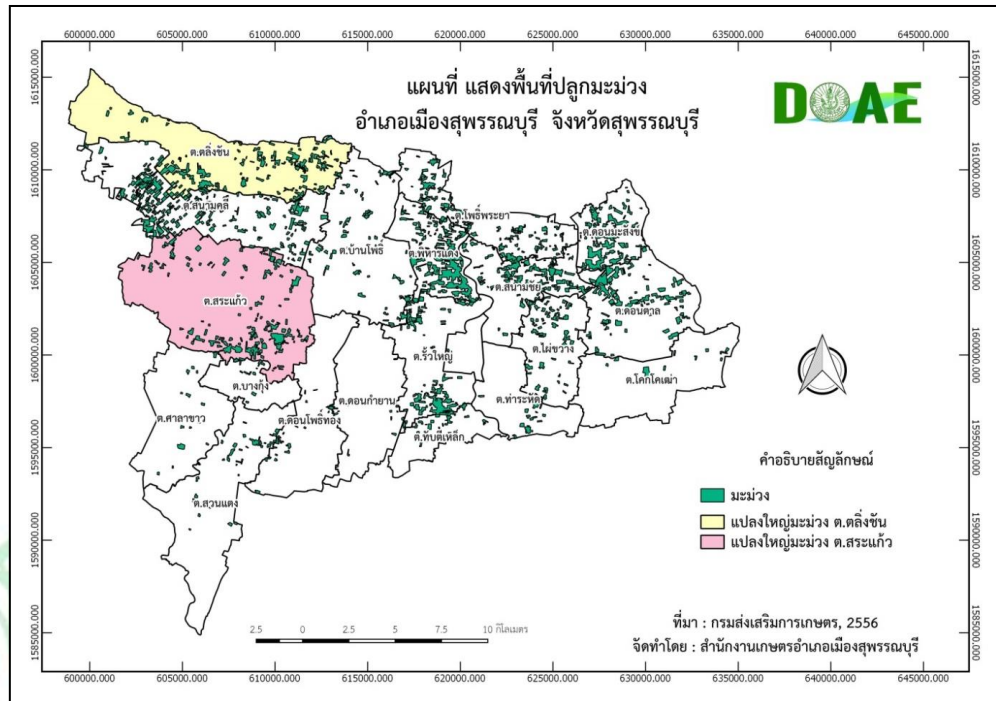

ภาพที่ ๒๓ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกไม้ผล (มะม่วง) อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๒)

ภาพที่ ๒๔ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(๒) พื้นที่ปลูกไม้ผล

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีพื้นที่ปลูกไม้ผล (มะม่วง) จำนวน ๑๔,๔๗๕ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลสนามคลี จำนวน ๒,๓๕๑ ไร่ รองลงมาคือตำบลสระแก้ว จำนวน ๑,๘๖๖ และตำบลตลิ่งชัน จำนวน ๑,๖๗๐ ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๒๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง (พื้นที่ปลูกจริง)
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๕๖)

(๔) พื้นที่ปลูกไม้ผล ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอเมืองสุพรรณบุรีมีพื้นที่ปลูกไม้ผล จำนวนทั้งหมด ๑๔,๔๗๕ ไร่ แบ่งเป็น มะม่วง ๑๔,๔๗๕ ไร่

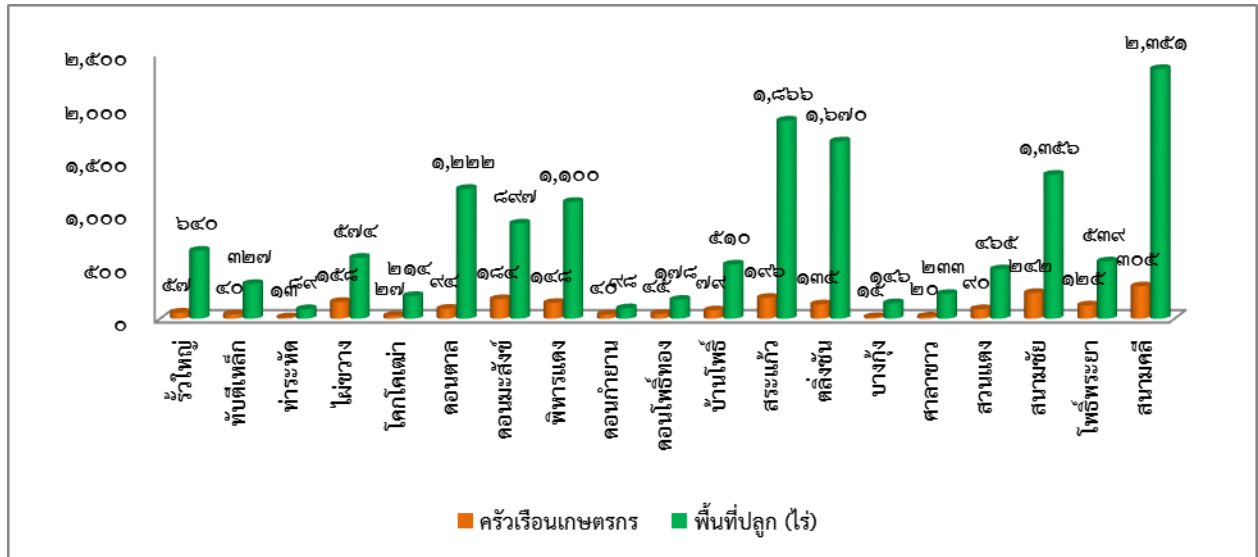
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอเมืองสุพรรณบุรีมีพื้นที่การปลูกไม้ผล (มะม่วง) จำนวน ๑๔,๔๗๕ ไร่ ๒,๐๑๓ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลสนามคลี จำนวน ๒,๓๕๑ ไร่ จำนวน ๓๐๕ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลสระแก้ว จำนวน ๑,๘๖๖ ไร่ ๑๙๖ ครัวเรือน และตำบลตลิ่งชัน จำนวน ๑,๖๗๐ ไร่ ๑๓๕ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๐ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
รั้วใหญ่	๕๗	๖๔๐	๖๔๐	๖๔๐.๐๐	๑.๐๐
ทับตีเหล็ก	๔๐	๓๒๗	๓๒๗	๒๖๑.๖๐	๐.๘๐
ท่าระหัด	๑๓	๘๙	๘๙	๗๑.๒๐	๐.๘๐
ไผ่ขวาง	๑๕๘	๕๗๔	๕๗๔	๔๕๙.๒๐	๐.๘๐
โคกโคเต่า	๒๗	๒๑๔	๒๑๔	๒๑๔.๐๐	๑.๐๐
ดอนตาล	๙๔	๑,๒๒๒	๑,๒๒๒	๑,๒๒๒.๐๐	๑.๐๐
ดอนมะสังข์	๑๘๔	๘๙๗	๘๙๗	๘๙๗.๐๐	๑.๐๐
พิหารแดง	๑๔๘	๑,๑๐๐	๑,๑๐๐	๘๘๐.๐๐	๐.๘๐
ดอนกำยาน	๔๐	๙๘	๙๘	๗๘.๔๐	๐.๘๐
ดอนโพธิ์ทอง	๔๕	๑๗๘	๑๗๘	๑๔๒.๔๐	๐.๘๐
บ้านโพธิ์	๗๙	๕๑๐	๕๑๐	๔๐๘.๐๐	๐.๘๐
สระแก้ว	๑๙๖	๑,๘๖๖	๑,๘๖๖	๑,๔๙๒.๘๐	๐.๘๐
ตลิ่งชัน	๑๓๕	๑,๖๗๐	๑,๖๗๐	๑,๖๗๐.๐๐	๑.๐๐
บางกุ้ง	๑๕	๑๔๖	๑๔๖	๑๑๖.๘๐	๐.๘๐
ศาลาขาว	๒๐	๒๓๓	๒๓๓	๒๓๓.๐๐	๑.๐๐
สวนแตง	๙๐	๔๖๕	๔๖๕	๓๗๒.๐๐	๐.๘๐
สนามชัย	๒๔๒	๑,๓๕๖	๑,๓๕๖	๑,๓๕๖.๐๐	๑.๐๐
โพธิ์พระยา	๑๒๕	๕๓๙	๕๓๙	๕๓๙.๐๐	๑.๐๐
สนามคลี	๓๐๕	๒,๓๕๑	๒,๓๕๑	๒,๓๕๑.๐๐	๑.๐๐
รวม	๒,๐๑๓	๑๔,๔๗๕	๑๔,๔๗๕	๑๓,๔๐๔	๐.๘๙

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๒๖ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

อำเภอเมืองสุพรรณบุรีส่วนใหญ่ปลูกมะม่วง แบบยกทรงสวน การให้น้ำมีทั้งแบบระบบน้ำหยด น้ำจากแหล่งธรรมชาติ และจากน้ำคลองชลประทาน นอกจากนี้ยังมีการปรับแต่งกิ่งการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อลดโรค ลดแมลง การใช้สารบังคับการออกดอกนอกฤดู และการห่อผลร่วมด้วย

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีการปลูกไม้ผล ฤดูการปลูกไม้ผลปลูกได้ทั้งฤดูกาลเนื่องจากเป็นไม้อายุยาว การเก็บเกี่ยวไม้ผลจะเก็บเกี่ยวได้เมื่ออายุ ๓ ปีขึ้นไป ตามฤดูกาลจะเก็บเกี่ยวในเดือนมีนาคมถึงเมษายน ถ้านอกฤดูจะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนธันวาคมถึงกุมภาพันธ์ โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผลอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มะม่วง	←▽→	←▽→	←▽→	△								→

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเมืองสุพรรณบุรีมีต้นทุนการผลิตไม้ผล เป็นเงิน ๑๔,๖๗๕ บาท/ไร่

ตารางที่ ๔๑ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วงต่อไร่ ปี ๒๕๖๒ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ	บาท
ไถดะ ตัวอย่าง	๘๐๐๐
ยกร่อง	
พันธุ์	๓๐๐๐
ค่าแรงปลูก	๓๐๐
ยาคุมหญ้า/ยาฆ่าหญ้า	๑๐๐๐
ปุ๋ย	๘๗๕
ดายหญ้า	
เก็บเกี่ยวเหมา (รถชุด+บรรทุก)	๓๐๐
ค่าเช่า	๑๐๐๐
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๒๐๐
รวม	๑๔,๖๗๕

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒)

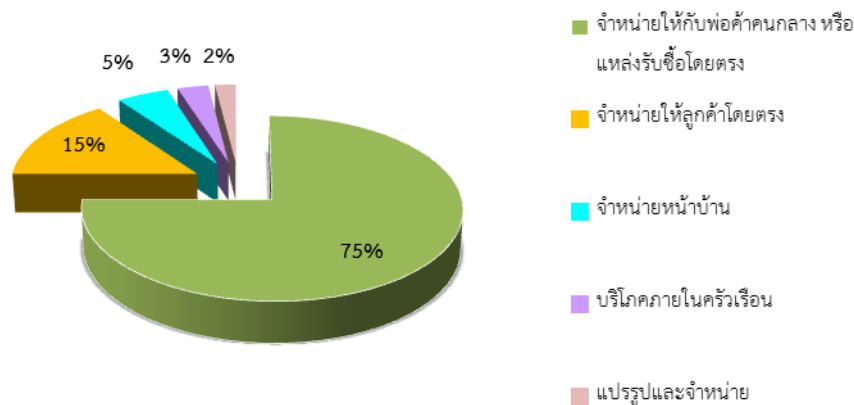
ผลผลิตเฉลี่ย	๐.๘ ต้น/ไร่
ราคาปัจจุบันตันละ	๒๐,๐๐๐ บาท
เป็นเงิน	๑๖,๐๐๐ บาท
หักต้นทุน	๑๔,๖๗๕ บาท
กำไร	๑,๓๒๕ บาท

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

อำเภอเมืองสุพรรณบุรีส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับพ่อค้าคนกลาง (หน้าสวน) หรือจูดรับซื้อผลผลิต ร้อยละ ๗๕ รองลงมาคือขายให้กับลูกค้าโดยตรง ร้อยละ ๑๕ และจำหน่ายหน้าบ้าน ร้อยละ ๕ ตามลำดับ ที่เหลือจะเก็บไว้บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๓ และแปรรูปจำหน่าย ร้อยละ ๒

(๑) วิธีการตลาด

โดยปกติเมื่อใกล้ระยะเก็บเกี่ยวผลผลิตจะมีพ่อค้าคนกลางมาที่หน้าสวนเพื่อตกลงราคาซื้อขาย หากเกษตรกรไม่ขายส่วนใหญ่ก็จะนำไปขายแหล่งรับซื้อโดยตรง เช่น ตลาดไท นอกจากนี้เกษตรกรบางรายปลูกจำนวนไม่มากเมื่อมีผลผลิตก็นำมาขายหน้าบ้าน และหากผลผลิตล้นตลาดก็จะทำการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าและขายให้กับคนในชุมชนและนอกชุมชน

ภาพที่ ๒๘ แสดงวิธีการตลาดมะม่วง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอเมืองสุพรรณบุรีไม่มีจุดรับซื้อผลผลิตโดยตรง มีพ่อค้ากลางมารับซื้อผลผลิตหน้าสวนและเกษตรกรนำไปจำหน่ายให้กับจุดรับซื้อผลผลิตด้วยตนเอง หรือจำหน่ายหน้าบ้านให้กับคนในชุมชนและนอกชุมชน

(๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเมืองสุพรรณบุรีไม่มีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านไม้ผล แต่มีองค์ความรู้ความชำนาญในการผลิตไม้ผล สามารถเป็นต้นแบบได้

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- การผลิตสารชีวภัณฑ์ในการกำจัดโรคแมลงและศัตรูพืช
- การตรวจวิเคราะห์ดิน
- การบำรุงดูแลรักษา

ตารางที่ ๔๒ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายเอกราช จิตต์บรรจง	๔	ไร่ใหญ่	เมือง	๒๕๖๒	ทำนา
๒	นายธีระนันต์ โชติบุญ	๓	ทับตีเหล็ก	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๓	นายสุชาติ สายศิลป์	๔	ท่าระหัด	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๔	นายสว่าง อุพันธ์	๕	ไผ่ขวาง	เมือง	๒๕๖๒	เกษตร
๕	นายมนัส สุวรรณสุร	๑	โคกโคเตา	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๖	นายคณิต จรณร	๓	ดอนตาล	เมือง	๒๕๖๑	เกษตร
๗	นายฉัตรชัย ช่างขวนา	๒	ดอนมะสังข์	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๘	นางสาวกำไร หล้าโต	๑	พิหารแดง	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๙	นายวินัย สุ่มลเวช	๙	ดอนกำยาน	เมือง	๒๕๖๐	ทำนา
๑๐	นางสาวเหลียม ขำโสภา	๑	ดอนโพธิ์ทอง	เมือง	๒๕๖๐	ทำนา
๑๑	นายเฉลิม รีมนวล	๖	บ้านโพธิ์	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๑๒	นายสมเดช แดงวงศ์	๒	สระแก้ว	เมือง	๒๕๖๑	ทำสวน
๑๓	นายบำรุง ผลมูข	๓	ตลิ่งชัน	เมือง	๒๕๖๒	เกษตร
๑๔	นายเกรียงศักดิ์ สง่างาม	๓	บางกุ้ง	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๑๕	นายสมพงษ์ พงษ์สงค์	๑	ศาลาขาว	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๑๖	นายชูเกียรติ สุพรรณคง	๔	สวนแดง	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๑๗	นายเสน่ห์ บุญญสิทธิ	๖	สนามชัย	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๑๘	นายทองหยด เทพทอง	๖	โพธิ์พระยา	เมือง	๒๕๖๑	ทำสวน
๑๙	นายไพบุลย์ เชาววิเศษ	๖	สนามคลี	เมือง	๒๕๖๑	ทำสวน

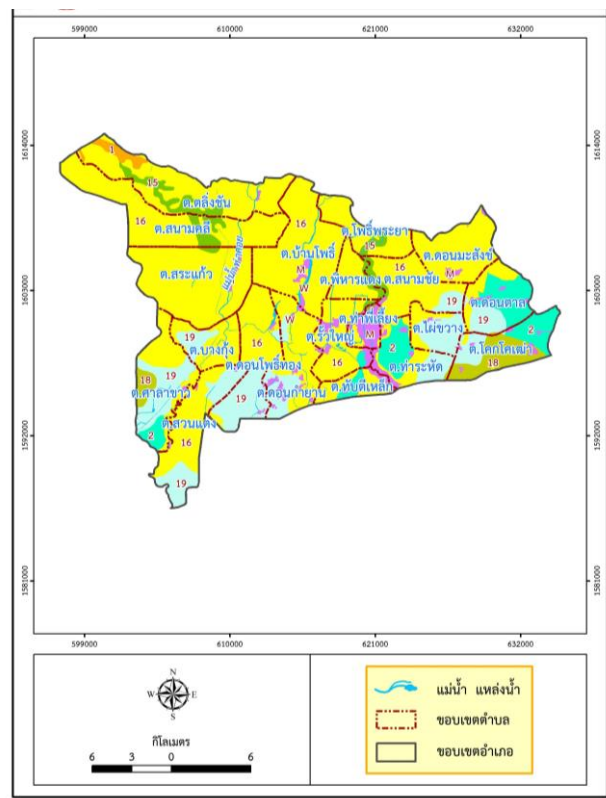
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๓)

ชนิดสินค้าพืชผัก

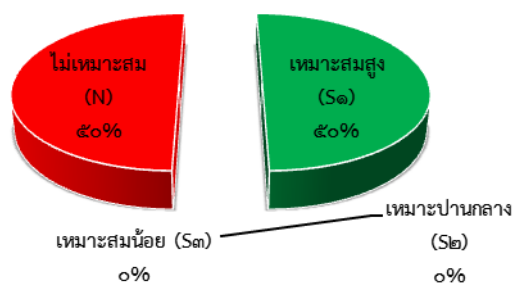
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอเมืองสุพรรณบุรีมีชุดดินที่เหมาะสมสำหรับปลูกพืชผัก แต่มีปัญหาการระบายน้ำไม่ดี มักมีน้ำแช่ขัง ชุดดินไม่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชผัก แต่ก็สามารถปลูกได้หากมีการจัดการดูแลรักษาดินที่ดี

ภาพที่ ๒๙ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกพืชผัก
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๓)

ภาพที่ ๓๐ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับพืชผัก
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(๒) พื้นที่ปลูกพืชผัก

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีพื้นที่ปลูกพืชผัก จำนวน ๑,๐๔๕.๕ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลไผ่ขวาง จำนวน ๒๔๑.๗๕ ไร่ รองลงมาคือ โคกโคเฒ่า จำนวน ๑๗๑ ไร่ และตำบลสระแก้ว จำนวน ๑๓๙.๗๕ ไร่ ซึ่งอยู่ในระดับความเหมาะสม (S๑) บางพื้นที่ปลูกสลับกับการทำนากรณีน้ำไม่มี

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีพื้นที่การปลูกพืชผักจำนวน ๑,๐๔๕.๕ ไร่ ๓๖๕ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลไผ่ขวาง จำนวน ๒๑ ครัวเรือน ๒๔๑.๗๕ ไร่ รองลงมาคือ ตำบลโคกโคเฒ่า จำนวน ๕๖ ครัวเรือน ๑๗๑ ไร่ และตำบลสระแก้ว จำนวน ๔๒ ครัวเรือน ๑๓๙.๗๕ ไร่

ตารางที่ ๔๓ แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	พืชผัก	
	รวม	
	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)
ไร่ใหญ่	๔.๐๐	๒.๐๐
ทับตีเหล็ก	๐.๐๐	๐.๐๐
ท่าระหัด	๒๗.๐๐	๑๐๘.๗๕
ไผ่ขวาง	๒๑.๐๐	๒๔๑.๗๕
โคกโคเฒ่า	๕๖.๐๐	๑๗๑.๐๐
ดอนตาล	๒๓.๐๐	๔๙.๐๐
ดอนมะสังข์	๕๕.๐๐	๖๘.๐๐
พินารแดง	๘.๐๐	๗.๐๐
ดอนกำยาน	๑๘.๐๐	๗.๒๕
ดอนโพธิ์ทอง	๙.๐๐	๗๔.๕๐
บ้านโพธิ์	๒๔.๐๐	๑๘.๕๐
สระแก้ว	๔๒.๐๐	๑๓๙.๗๕
ตลิ่งชัน	๐.๐๐	๐.๐๐
บางกุ้ง	๙.๐๐	๖.๐๐
ศาลาขาว	๙.๐๐	๒๖.๐๐
สวนแดง	๖.๐๐	๒๗.๐๐
สนามชัย	๒๔.๐๐	๒๓.๐๐
โพธิ์พระยา	๕.๐๐	๑๕.๐๐
สนามคลี	๒๕.๐๐	๖๑.๐๐
รวม	๓๖๕.๐๐	๑,๐๔๕.๕๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๓

ตำบล	พืชผัก										พื้นที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
	พริก		ข่า		ถั่วฝักยาว		บวบ		รวม				
	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)			
ไร่ใหญ่	๒.๐๐	๑.๐๐							๒.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๐.๒๐	๒๐๐.๐๐
ทับตีเหล็ก									๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๒๐๐.๐๐
ท่าระหัด	๔.๐๐	๙.๐๐			๒.๐๐	๑๘.๐๐	๓.๐๐	๒๔.๐๐	๙.๐๐	๕๑.๐๐	๕๑.๐๐	๑๐.๒๐	๒๐๐.๐๐
ไผ่ขวาง	๘.๐๐	๑๒๖.๐๐			๖.๐๐	๒๘.๐๐	๒.๐๐	๒๐.๐๐	๑๖.๐๐	๑๗๔.๐๐	๑๗๔.๐๐	๓๔.๘๐	๒๐๐.๐๐
โคกโคเฒ่า	๘.๐๐	๓๑.๐๐			๑๑.๐๐	๓๗.๐๐	๒๔.๐๐	๖๘.๐๐	๔๓.๐๐	๑๓๖.๐๐	๑๓๖.๐๐	๒๗.๒๐	๒๐๐.๐๐
ดอนตาล									๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๒๐๐.๐๐
ดอนมะสังข์	๑๘.๐๐	๒๒.๐๐			๘.๐๐	๑๑.๐๐			๒๖.๐๐	๓๓.๐๐	๓๓.๐๐	๖.๖๐	๒๐๐.๐๐
พินาแดง	๔.๐๐	๓.๐๐							๔.๐๐	๓.๐๐	๓.๐๐	๐.๖๐	๒๐๐.๐๐
ดอนกำยาน									๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๒๐๐.๐๐
ดอนโพธิ์ทอง					๑.๐๐	๑.๒๕	๑.๐๐	๑.๒๕	๒.๐๐	๒.๕๐	๒.๕๐	๐.๕๐	๒๐๐.๐๐
บ้านโพธิ์	๖.๐๐	๕.๐๐			๒.๐๐	๒.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๙.๐๐	๘.๐๐	๘.๐๐	๑.๖๐	๒๐๐.๐๐
สระแก้ว	๔.๐๐	๒.๐๐	๒๘.๐๐	๑๒๕.๐๐					๓๒.๐๐	๑๒๗.๐๐	๑๒๗.๐๐	๒๕.๔๐	๒๐๐.๐๐
ดิ่งชัน									๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๒๐๐.๐๐
บางกุ้ง	๓.๐๐	๒.๐๐			๓.๐๐	๒.๐๐			๖.๐๐	๔.๐๐	๔.๐๐	๐.๘๐	๒๐๐.๐๐
ศาลาขาว			๔.๐๐	๑๖.๐๐					๔.๐๐	๑๖.๐๐	๑๖.๐๐	๓.๒๐	๒๐๐.๐๐
สวนแดง					๑.๐๐	๑.๐๐			๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๐.๒๐	๒๐๐.๐๐
สนามชัย					๓.๐๐	๕.๐๐			๓.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๑.๐๐	๒๐๐.๐๐
โพธิ์พระยา	๑.๐๐	๒.๐๐							๑.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๐.๔๐	๒๐๐.๐๐
สนามคลี	๕.๐๐	๑๒.๐๐			๑๐.๐๐	๓๐.๐๐	๓.๐๐	๔.๐๐	๑๘.๐๐	๔๖.๐๐	๔๖.๐๐	๙.๒๐	๒๐๐.๐๐

รวม	๖๓.๐๐	๒๑๕.๐๐	๓๒.๐๐	๑๔๑.๐๐	๔๗.๐๐	๑๓๕.๒๕	๓๔.๐๐	๑๑๘.๒๕	๑๗๖.๐๐	๖๐๙.๕๐	๖๐๙.๕๐	๑๒๑.๙๐	๓,๘๐๐.๐๐
-----	-------	--------	-------	--------	-------	--------	-------	--------	--------	--------	--------	--------	----------

ตารางที่ ๔๔ แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก (๔ ลำดับแรก) อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

สัญลักษณ์ $\longleftrightarrow$ ช่วงฤดูปลูก $\triangle$ ปลูกสูงสุด
 $\longleftrightarrow$ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ∇ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกพืชผัก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีต้นทุนการผลิตพืชผักเป็นเงิน ๕,๙๗๕ บาท ต่อไร่

ตารางที่ ๔๕ แสดงต้นทุนการผลิตพืชผักต่อไร่ ปี ๒๕๖๒ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ	บาท
ค่าเตรียมแปลงปลูก	๖๐๐
ค่าเมล็ดพันธุ์	๘๐๐
ค่าสารเคมี	๕๐๐
ค่าปุ๋ยเคมี	๘๗๕
ค่าจ้างแรงงาน	๓๐๐
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๒๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๓๐๐
ค่าเช่า	๑๐๐๐
ค่าอุปกรณ์อื่นๆ	๑๐๐๐
รวม	๕๕๗๕

ผลผลิตเฉลี่ย	๐.๕	ตัน/ไร่
ราคาปัจจุบันตันละ	๒๐,๐๐๐	บาท
เป็นเงิน	๑๐,๐๐๐	บาท
ต้นทุน	๕,๕๗๕	บาท
กำไร	๔,๔๒๕	บาท

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี คือขายให้กับลูกค้าโดยตรง ร้อยละ ๑๐ และจำหน่ายในตลาดชุมชน ร้อยละ ๑๐ ตามลำดับ ที่เหลือจะเก็บไว้บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๓ แบ่งเพื่อบ้าน ร้อยละ ๑ และแปรรูปจำหน่าย ร้อยละ ๑

(๑) วิธีการตลาด

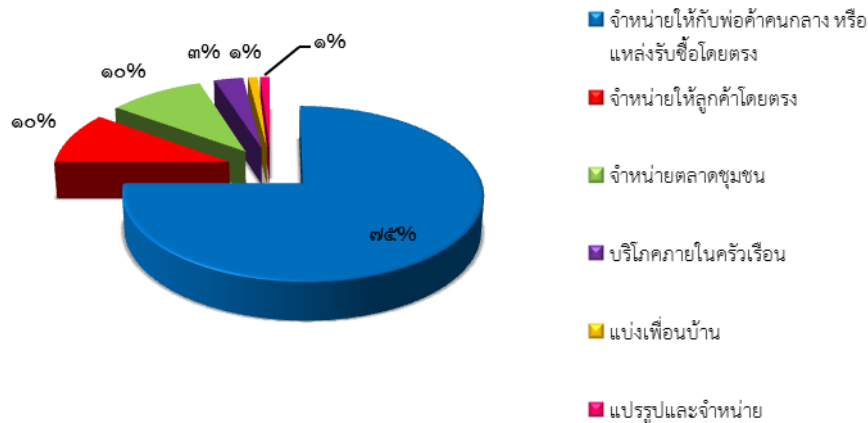
โดยปกติเมื่อใกล้ระยะเก็บเกี่ยวผลผลิตจะมีพ่อค้าคนกลางมาที่หน้าสวนเพื่อตกลงราคาซื้อขาย หากเกษตรกรไม่ขายส่วนใหญ่นำไปขายแหล่งรับซื้อโดยตรง เช่น ตลาดไท นอกจากนี้เกษตรกรบางรายปลูกจำนวนไม่มากเมื่อมีผลผลิตก็จะเก็บไว้บริโภคภายในครัวเรือน และแบ่งเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ยังมีการแปรรูปผลผลิตเพื่อยืดอายุเก็บรักษาผลผลิตอีกด้วย

ลำดับ	รายการ	ราคา	หน่วย
๑	พริก คละ	๒๗.๕๐ - ๑๕๐.๐๐	บาท/กก.
๒	ข่า คละ	๒๕.๐๐ - ๔๐.๐๐	บาท/กก.
๓	ถั่วฝักยาว คละ	๓๕.๐๐ - ๔๐.๐๐	บาท/กก.
๔	ถั่วฝักยาว คัด	๔๕.๐๐ - ๕๐.๐๐	บาท/กก.
๕	บวบ คละ	๑๗.๐๐ - ๒๖.๐๐	บาท/กก.

ภาพที่ ๓๓ แสดงราคาพืชผักที่เกษตรกรขายได้
ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ : วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ตลาดที่สำคัญ ได้แก่

- พ่อค้าคนกลาง ร้อยละ ๗๕
- ผู้บริโภคโดยตรง ร้อยละ ๑๐
- ตลาดชุมชน ร้อยละ ๑๐
- บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๓
- แบ่งเพื่อนบ้าน ร้อยละ ๑
- แปรรูปและจำหน่าย ร้อยละ ๑

ภาพที่ ๓๔ แสดงวิถีการตลาดพืชผักของ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอเมืองสุพรรณบุรีไม่มีจุดรับซื้อผลผลิตโดยตรง มีพ่อค้ากลางมารับซื้อผลผลิตหน้าสวนและเกษตรกรนำไปจำหน่ายให้กับจุดรับซื้อผลผลิตด้วยตนเอง หรือจำหน่ายในตลาดชุมชน

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเมืองสุพรรณบุรีไม่มีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านพืชผัก แต่มีองค์ความรู้ความชำนาญในการผลิตพืชผัก สามารถเป็นต้นแบบได้

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- การผลิตสารชีวภัณฑ์ในการกำจัดโรคแมลงและศัตรูพืช
- การตรวจวิเคราะห์ดิน
- การบำรุงดูแลรักษา

ตารางที่ ๔๖ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายเอกราช จิตต์บรรจง	๔	ไร่ใหญ่	เมือง	๒๕๖๒	ทำนา
๒	นายธีระนันต์ โชติบุญ	๓	ทับตีเหล็ก	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๓	นายสุชาติ สายศิลป์	๔	ท่าระหัด	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๔	นายสว่าง อุพันธ์	๕	ไผ่ขวาง	เมือง	๒๕๖๒	เกษตร
๕	นายมนัส สุวรรณสุร	๑	โคกโคเตา	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๖	นายคณิต จรณร	๓	ดอนตาล	เมือง	๒๕๖๑	เกษตร
๗	นายฉัตรชัย ช้างขาวนา	๒	ดอนมะสังข์	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๘	นางสาวกำไร หล้าโต	๑	พิหารแดง	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๙	นายวินัย สุมลเวช	๙	ดอนกำยาน	เมือง	๒๕๖๐	ทำนา
๑๐	นางสาวเหลียม ขำโสภา	๑	ดอนโพธิ์ทอง	เมือง	๒๕๖๐	ทำนา
๑๑	นายเฉลิม รีมนวล	๖	บ้านโพธิ์	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๑๒	นายสมเดช แดงวงศ์	๒	สระแก้ว	เมือง	๒๕๖๑	ทำสวน
๑๓	นายบำรุง ผลมูข	๓	ดิ่งชัน	เมือง	๒๕๖๒	เกษตร
๑๔	นายเกรียงศักดิ์ สง่างาม	๓	บางกุ่ม	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๑๕	นายสมพงษ์ พงษ์สงค์	๑	ศาลาขาว	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๑๖	นายชูเกียรติ สุพรรณคง	๔	สวนแดง	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๑๗	นายเสน่ห์ บุญญสิทธิ	๖	สนามชัย	เมือง	๒๕๖๑	ทำนา
๑๘	นายทองหยด เทพทอง	๖	โพธิ์พระยา	เมือง	๒๕๖๑	ทำสวน
๑๙	นายไพบูลย์ เชาววิเศษ	๖	สนามคลี	เมือง	๒๕๖๑	ทำสวน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๓)

๒.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๔๗ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ดิน	ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	ปรับปรุงบำรุงดิน	ทุกตำบล	๑
๒. น้ำ	น้ำท่วม/แล้ง	-	ทุกตำบล	๒
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ) ๑. ราคา	ราคาผลผลิตต่ำ(ข้าว)	นโยบายภาครัฐ	ทุกตำบล	๑
๒. แหล่งรับซื้อ	ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต (พืชผัก, ไม้ผล)	เพิ่มช่องทางการขายสินค้าเกษตร	ทุกตำบล	๒
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. เกษตรกรรายเดี่ยว	ขาดการรวมกลุ่มเกษตรกร	จัดตั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	ทุกตำบล	๑
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. ขายผลผลิตในรูปแบบสด	ความเสียหายของผลผลิต การเกษตรสูง	แปรรูปผลผลิตให้มีความหลากหลาย	ทุกตำบล	๑

๒.๒.๑ การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๔๘ การจัดทำ TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	๑. พื้นที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตรอยู่ในเขตชลประทาน ส๑	๑. เกษตรกร - สูงวัย - ขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาอาชีพ และขาดความรู้ด้านการวางแผนการผลิตและการตลาด - ไม่ให้ความสำคัญต่อมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย - กิจกรรมรายเดียว
	๒. มีเกษตรกรต้นแบบ และศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่ ส๒	๒. ต้นทุนการผลิตสูง
	๓. การคมนาคมขนส่งสะดวก ส๓	๓. กลุ่มเกษตรกรทั่วไปไม่มีการรวมกลุ่มกันแต่มีการดำเนินกิจกรรมที่ไม่ต่อเนื่อง W๓
	๔. มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนที่มีกิจกรรมหลากหลาย มีศูนย์ข้าวชุมชนที่สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวได้ดี ส๔	๔. มีเงินทุนประกอบอาชีพไม่เพียงพอ และมีหนี้สินครัวเรือน
	๕. ผู้นำท้องถิ่นให้ความสำคัญร่วมมือด้านการเกษตร ส๕	
	๗. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	
	๘. มีโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตร, มีสถานที่รับซื้อผลผลิตเกษตร(โรงสีข้าว)	
โอกาส (O)	SO : กลยุทธ์เชิงรุก (ใช้จุดแข็งเกะกุมโอกาส)	WO : กลยุทธ์เชิงแก้ไข (เอาชนะจุดอ่อนโดยใช้โอกาส)
๑. นโยบาย โครงการภาครัฐ และการสนับสนุนจากเอกชน ๐๑	๑. ส่งเสริมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ (zoning) ส๑๐๑	๑. สนับสนุนการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF) W๑๐๑
๒. เกษตรกรสามารถมีโอกาเข้าถึงสื่อ และข่าวสารทางเทคโนโลยี ๐๒	๒. ส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรมการผลิต ส๒๐๒ ส๓๐๒ ส๖๐๒	๒. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน W๑W๓๐๑
๓. มีแหล่งเงินทุนกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อการเกษตร	๓. ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มองค์กร สถาบันเกษตรกร และศูนย์ข้าวชุมชน ส๔๐๑	๓. สนับสนุนให้มีการทำแผนการผลิตสินค้า W๑W๒๐๑
๔. กระแสนิยมท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๔. ส่งเสริมให้มีศูนย์กลางการผลิตสินค้าและแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย ส๑-ส๓๐๒๐๔	๔. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน W๑๐๑
๕. อยู่ใกล้แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร (ตลาดไท ตลาดเกษตร สุพรรณบุรี)		
๖. กระแสรักสุขภาพ และความต้องการอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น		
ภัยคุกคาม (T)	ST : ยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน (ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงอุปสรรค)	WT : ยุทธศาสตร์เชิงรับ (ลดจุดอ่อนหลีกเลี่ยงอุปสรรค)
๑. การแข่งขันของตลาดสินค้าเกษตรที่สูงขึ้น t๑	๑. ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน ส๑๐-๒	๑. สร้างการรับรู้ในเรื่องมาตรฐานสินค้า และความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม W๑๐t๑๒
๒. ราคาสินค้าเกษตรไม่คงที่ และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น t๒	๒. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร ส๔๑t๑๔	๒. สร้างความเข้าใจให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม การวางแผนการผลิตและการตลาด W๑t๒
๓. การเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ชุมชนเมือง ก่อให้เกิดค่าจ้างแรงงานสูง t๓	๓. พัฒนาเกษตรกรให้เป็น smart farmer และ smart farmer ต้นแบบ ส๑๓ ส๑๓	๓. สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลด้านการบริหารจัดการภัยธรรมชาติ (ระบบเตือนภัย) W๑t๔
๔. ภัยธรรมชาติ t๔	๔. บูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีในการวางแผนการผลิต ส๑๓-๒	

๕. ความต่อเนื่องของนโยบายเกษตร ๕	๕. พัฒนารฐานข้อมูลด้านภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติ ให้ถูกต้องแม่นยำ s๑๔	
----------------------------------	--	--

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑. ส่งเสริมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ (zoning)
๒. ส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรมการลดต้นทุนการผลิต
๓. ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มองค์กร สถาบันเกษตรกร และศูนย์ข้าวชุมชน
๔. ส่งเสริมให้มีศูนย์กลางการผลิตสินค้าและแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๑. สนับสนุนการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF)
๒. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน
๓. สนับสนุนให้มีการทำแผนการผลิตสินค้า
๔. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๑. ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน
๒. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร
๓. พัฒนาเกษตรกรให้เป็น smart farmer และ smart farmer ต้นแบบ
๔. บูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีในการวางแผนการผลิต
๕. พัฒนาระบบข้อมูลด้านภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติ ให้ถูกต้องแม่นยำ

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๑. สร้างการรับรู้ในเรื่องมาตรฐานสินค้า และความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
๒. สร้างความเข้าใจให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม การวางแผนการผลิตและการตลาด
๓. สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลด้านการบริหารจัดการภัยธรรมชาติ (ระบบเตือนภัย)

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า

๓.๑.๑ ข้าว

-เป้าหมาย/เป้าประสงค์ เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต พัฒนาการผลิตรายสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร

โครงการที่ ๑ ลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

๓.๑.๒ ไม้ผล (มะม่วง)

-เป้าหมาย/เป้าประสงค์ เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP เกษตรกรผู้ผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

-กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร

โครงการที่ ๑ ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร(GAP) มะม่วง

๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๒.๑ วิสาหกิจชุมชน

-เป้าหมาย/เป้าประสงค์ สนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชน

-กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ ที่ดิน

-เป้าหมาย/เป้าประสงค์ ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาตอซังข้าว เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง

-กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างการรับรู้ในเรื่องความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

โครงการที่ ๑ การผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว

ตารางที่ ๔๙ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ								ผู้รับผิดชอบ		
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕	
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.		งาน	งปม.
พัฒนาการผลิตสินค้า	๑. โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต ๒. เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน	๕๗๐ คน/ปี	ศพก.หลัก และ ศพก.เครือข่าย	๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร) ๔ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	๕๗๐ คน	๑,๕๕๗,๐๕๐	๕๗๐ คน	๑,๕๕๗,๐๕๐	๕๗๐ คน	๑,๕๕๗,๐๕๐	๕๗๐ คน	๑,๕๕๗,๐๕๐	๕๗๐ คน	๑,๕๕๗,๐๕๐	สนง.กษอ.เมืองสุพรรณบุรี
	๒.โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร(GAP)มะม่วง	๑. เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP ๒. เพื่อให้เกษตรกรผู้ผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP	๑๐๐ คน/ปี	ศพก. เครือข่าย	๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร) ๔ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	๑๐๐ คน	๕๓,๔๓๕	๑๐๐ คน	๕๓,๔๓๕	๑๐๐ คน	๕๓,๔๓๕	๑๐๐ คน	๕๓,๔๓๕	๑๐๐ คน	๕๓,๔๓๕	

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ								ผู้รับผิดชอบ		
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕	
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.		งาน	งปม.
พัฒนา เกษตรกร / กลุ่ม/องค์กร	๑.โครงการพัฒนา ศักยภาพวิสาหกิจ ชุมชน	๑. เพื่อสนับสนุนกลไก การทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้สามารถ ขับเคลื่อนการส่งเสริม วิสาหกิจชุมชนได้อย่าง มีประสิทธิภาพ														สนง.กษอ.เมือง สุพรรณบุรี
	กิจกรรมที่ ๑	๒. เพื่อส่งเสริมการ ประเมินศักยภาพและ จัดทำแผนพัฒนา กิจการของวิสาหกิจ ชุมชน	๙๐ คน	สถานที่อบรมหน่วยงาน ภายนอก	๑.ประสานงาน หน่วยงานภาคี ๒.จัดเตรียมจัดทำ เอกสารประกอบการ สัมมนา ๓.สัมมนาตามประเด็น เนื้อหา และวิธีการ ๑. พิจารณาคัดเลือก วิสาหกิจชุมชน ๒. ประเมินศักยภาพ ๓. จัดกิจกรรมพัฒนา ๔. ประเมินศักยภาพ กิจการอีกครั้งเมื่อ สิ้นสุดกิจกรรม	๙๐ คน	๓๖,๐๐๐	๙๐ คน	๓๖,๐๐๐	๙๐ คน	๓๖,๐๐๐	๙๐ คน	๓๖,๐๐๐	๙๐ คน	๓๖,๐๐๐	
	กิจกรรมที่ ๒		๘๐ คน			๘๐ คน	๖๐,๐๐๐	๘๐ คน	๖๐,๐๐๐	๘๐ คน	๖๐,๐๐๐	๘๐ คน	๖๐,๐๐๐	๘๐ คน	๖๐,๐๐๐	
พัฒนาพื้นที่ และ ทรัพยากร การเกษตร	๑.โครงการการ ผลิตสารชีวภาพ เพื่อลดการเผาตอ ซังข้าว	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้ เรียนรู้การผลิต สารชีวภาพอย่าง ถูกต้อง ๒. เพื่อส่งเสริมการใช้ สารชีวภาพทดแทนเพื่อ ลดการเผาตอซังข้าว	๓๘๐ คน	ศพท.หลัก และ ศพท. เครือข่าย	๑.ประชาสัมพันธ์และ ชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับ สมัครเกษตรกรเข้าร่วม โครงการ ๓.ฝึกอบรมและจัด กระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร) ๔. ติดตามและ ประเมินผลการ ดำเนินงานตาม โครงการ	๓๘๐ คน	๓๐๓,๙๐๕	๓๘๐ คน	๓๐๓,๙๐๕	๓๘๐ คน	๓๐๓,๙๐๕	๓๘๐ คน	๓๐๓,๙๐๕	๓๘๐ คน	๓๐๓,๙๐๕	สนง.กษอ.เมือง สุพรรณบุรี

ภาคผนวก

สงวนลิขสิทธิ์
สำนักงานเกษตร
อำเภอแม่ฮ่องสอนบุรี

๑. ชื่อโครงการ ลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

หลักการและเหตุผล

ข้าวเป็นพืชอาหารหลักที่สำคัญของประเทศไทย ในการปลูกข้าวของไทยนั้น มีพันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูกอยู่มากมาย การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ดีเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการเพิ่มผลผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว โดยไม่ต้องเพิ่มทุนการผลิตในส่วนที่ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ทั้งนี้หากได้พันธุ์ข้าวที่ดีย่อมส่งผลในการเพิ่มผลผลิตข้าวต่อไร่ สูง มีคุณภาพเมล็ดมาตรฐาน คุณสมบัติในการต้านทานโรคและแมลงศัตรูข้าวได้ดี มีคุณค่าทางโภชนาการสูงเป็นที่ ต้องการของตลาดและผู้บริโภคทั่วไป จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ข้าว โดยการคัดเลือกพันธุ์ข้าว ที่ดี เหมาะกับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มช่วยเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกร ผู้ปลูกข้าวสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้ดี

ในปัจจุบันเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตทางด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยเกษตรกรหันมาใช้สารเคมีเป็นส่วน ใหญ่โดยไม่คำนึงความปลอดภัย ต่อผู้ผลิต และตัวผู้บริโภคเอง ส่งผลให้มีสุขภาพชีวิตที่ต่ำลง เนื่องจากได้รับสารเคมี สะสมเข้าไปในร่างกายมากจนมากเกินไป อีกทั้งปัจจัยการผลิตต่างๆ มีราคาสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรสูญเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ต่อปีสูงมาก ปัญหาต่อมาพืชผลที่ผลิตได้มีปริมาณที่ต่ำลง และมีคุณภาพลดลง เนื่องจากพืชผลทางการเกษตร

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต
๒. เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

เป้าหมาย

ศพก.หลัก และ ศพก. เครือข่าย เกษตรกร ๑๙ ตำบล ตำบลละ ๓๐ คน จำนวน ๕๗๐ คน

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก.หลัก และ ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	๑๙ ตำบล ๆ ละ ๑๐๐ คน เกษตรกรจำนวน ๑,๙๐๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	๑๙ ตำบล ๆ ละ ๓๐ คน เกษตรกรจำนวน ๕๗๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๘ ครั้ง (๒ สัปดาห์/ครั้ง) - ๑๙ ตำบล ๆ ละ ๓๐ คน เกษตรกรจำนวน ๕๗๐ คน
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	๑๙ ตำบล ๆ ละ ๓๐ คน เกษตรกรจำนวน ๕๗๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑๙ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๙,๕๐๐ ๖๖,๕๐๐ ๔,๗๕๐ ๙,๕๐๐
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๖๖,๕๐๐ ๔,๗๕๐ ๙,๕๐๐
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- ค่าอาหารกลางวัน ๘ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๑๖ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละ ๒๐๐ บาท จำนวน ๕๗๐ คน) - แปลงเรียนรู้ (ป้ายละ ๑,๐๐๐ บาท) - สมมนาคุณวิทยากร (๔ ครั้งๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ (วันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๘ วัน) - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - กระเป๋าผ้าใส่เอกสาร ใบละ ๑๒๐บาท	๖๘๔,๐๐๐ ๓๑๙,๒๐๐ ๑๑๔,๐๐๐ ๑๙,๐๐๐ ๙๑,๒๐๐ ๔๕,๖๐๐ ๓๔,๒๐๐ ๕,๗๐๐ ๖๘,๔๐๐
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๔,๗๕๐
รวมงบประมาณ		๑,๔๗๖,๓๐๐/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตข้าว ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๕๗๐ ราย
๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตร้อยละ ๕
๓. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่ได้มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ๕๐ เปอร์เซนต์

หมายเหตุ โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณจำนวน ๑,๔๗๖,๓๐๐ บาท/ปี

๒.ชื่อโครงการ โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร(GAP) มะม่วง

หลักการและเหตุผล

มาตรฐาน GAP เป็นมาตรฐานที่ครอบคลุมการผลิตสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร ตั้งแต่ปัจจัยการผลิต การผลิต การเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การบรรจุหีบห่อ และการขนส่งการผลิต โดยกระบวนการผลิตจะต้องปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค ปราศจากการปนเปื้อนของสารเคมี ไม่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมมีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ผลผลิตสูงคุ้มค่าการลงทุน การผลิตตามมาตรฐาน GAP ก่อให้เกิดความยั่งยืนทางการเกษตร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม

ในปัจจุบันตลาดและผู้บริโภคหันมาให้ความสนใจในการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ อาหารที่มีความปลอดภัยผ่านกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ทักษะและความชำนาญสามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ แต่เกษตรกรในฐานะผู้ผลิตยังไม่มีความรู้ทักษะและความชำนาญในการผลิตที่มีการควบคุมและต้องปฏิบัติตามมาตรฐานระบบการผลิต ด้วยเหตุนี้ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อพัฒนาเกษตรกรให้สามารถยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร(GAP) มะม่วง โดยส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืชตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐานเกิดความยั่งยืนในระบบการผลิตและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP
๒. เพื่อให้เกษตรกรผู้ผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จำนวน ๑๐๐ ราย

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๑๐๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๑๐๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๑ ครั้ง/ปี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๑๐๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน กระดาษ A๔ ๕ รีม ปากกาเคมี จำนวน ๑๐ ด้าม การดาษฟาง แผ่นละ ๖ บาท ๑๐ แผ่น - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๓,๕๐๐ ๖๒๕ ๓๐๐ ๖๐ ๕๐๐
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน (กระดาษ a๔ ๕ รีม) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๓,๕๐๐ ๖๒๕ ๕๐๐
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๒ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละ ๑๐๐ บาท จำนวน ๑๐๐ คน) - สมนาคุณวิทยากร (๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - แฟ้มกระดุม ใบละ ๒๐ บาท	๑๕,๐๐๐ ๗,๐๐๐ ๑๐,๐๐๐ ๑,๒๐๐ ๕๐๐ ๖,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๒,๐๐๐
๔. ติดตามและประเมินผลการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน กระดาษ A๔ ๕ รีม	๖๒๕

ดำเนินงานตามโครงการ		
รวมงบประมาณ		๕๓,๔๓๕/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP จำนวน ๑๐๐ ราย

๒. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่ได้มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ๕๐ เปอร์เซนต์
หมายเหตุ โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร(GAP) มะม่วง งบประมาณจำนวน ๕๓,๔๓๕ บาท/ปี

สอนศิลปศึกษา
 ดำเนินงานเกษตร
 อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

๓. ชื่อโครงการ พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นกฎหมายที่ให้การสนับสนุนการประกอบกิจการของ เศรษฐกิจชุมชนบนพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง โดยส่งเสริมให้ชุมชนนำความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาพัฒนาเป็นสินค้าและบริการที่เป็นเอกลักษณ์ โดยสนับสนุนให้มีการรวมตัวกันประกอบกิจการในลักษณะของ วิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะสร้างงาน สร้างรายได้และทำให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ รวมถึงเป็นรากฐานในการสร้างความมั่นคง ให้กับเศรษฐกิจของประเทศ การดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนมีขั้นตอนและกลไกการดำเนินงานที่สำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ การรับรองสถานภาพวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา วิสาหกิจชุมชน ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน รวมถึงการทำหน้าที่นายทะเบียนวิสาหกิจชุมชน และการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามภารกิจที่เกี่ยวข้องกับกรมส่งเสริม การเกษตร

โดยวิสาหกิจชุมชนมีความแตกต่างกันทั้งประเภทการประกอบกิจการและศักยภาพของกิจการ การส่งเสริม วิสาหกิจชุมชนจึงต้องใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาให้วิสาหกิจชุมชนพัฒนาไปเป็นผู้ประกอบการชุมชนที่ แข็งแรง ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรที่ทำให้ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุไม่เพียงทำให้ กรมส่งเสริมการเกษตรเกิดการหมุนเวียนอัตรากำลังทำให้มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานรุ่นใหม่เพิ่มขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ต้องมีการพัฒนาศักยภาพในการดำเนินด้านส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนเองก็ประสบกับปัญหาสมาชิกที่ ดำเนินงานมีอายุสูงขึ้นและไม่สามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องหาบุคลากรรุ่นใหม่เข้ามาดำเนิน กิจการต่อ ซึ่งอาจรวมไปถึงการส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่เข้ามาเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการ ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เพื่อส่งเสริมการประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชน

การดำเนินการ

กิจกรรมที่ ๑ สัมมนาตัวแทนวิสาหกิจชุมชนระดับอำเภอ

จัดประชุม/สัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน และสนับสนุนการดำเนินงานวิสาหกิจ ชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณากำหนดแนวทาง วิธีการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนภายในอำเภอ ประสานและบูรณาการงานส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนระหว่างหน่วยงานภาคีและองค์กรที่ เกี่ยวข้องภายในอำเภออย่างเป็นเอกภาพ รวมถึงการติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ภายในอำเภอ ปีละ ๑ ครั้ง ๆ ละ ๑ วัน

วิธีการดำเนินงาน

๑. ประสานงานหน่วยงานภาคี เพื่อนำประเด็นต่างๆ เข้าสู่การประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน จังหวัด

๒. จัดเตรียมจัดทำเอกสารประกอบการสัมมนา ซึ่งประเด็นสำคัญ ประกอบด้วย

๒.๑ นโยบายรัฐบาล เช่น

- การสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ

- การสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนในการลดต้นทุนการผลิตหรือเพิ่มประสิทธิภาพ
- ข้อมูลวิสาหกิจชุมชน/สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและวิสาหกิจชุมชนที่ทำการเกษตรในรูปแบบ “แปลงใหญ่”

- ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนภายใต้นโยบายมาตรการของรัฐบาล เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นต้น

๒.๒ การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ เช่น

- ความก้าวหน้าการจดทะเบียนจำแนกตามประเภทกิจการ
- การประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน
- แผนพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชน โดยเฉพาะความต้องการขอรับการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ

- การพิจารณาบูรณาการส่งเสริมสนับสนุนแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนตามภารกิจของหน่วยงานภาคี

- ผลการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการวิสาหกิจชุมชนในรอบปีที่ผ่านมา
- เรื่องเกี่ยวกับนโยบาย แผนการพัฒนาและส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน หรือเรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

- ข้อเสนอแนะ และ/หรือปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ถ้ามี)

๓. ดำเนินการจัดสัมมนาตามประเด็น เนื้อหา และวิธีการ วันเวลาที่กำหนด

เป้าหมาย

ตัวแทนวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จำนวน ๘๐ ราย (วิสาหกิจชุมชนละ ๒ คน) และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ๑๐ ราย รวมทั้งสิ้น ๙๐ ราย

สถานที่ดำเนินงาน

สถานที่อบรมหน่วยงานภายนอก เช่น ห้องประชุมสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าว สถาบันพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี โรงแรม เป็นต้น

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (ปีละ ๑ ครั้ง)

งบประมาณ

ภายในวงเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท

สามารถใช้จ่ายงบประมาณตามรายการ ดังนี้

๑. ค่าอาหาร รายละไม่เกิน ๑๕๐ บาท/มื้อ/ครั้ง
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม รายละไม่เกิน ๓๕ บาท/มื้อ
๓. ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำนักงานเพื่อใช้ในการสัมมนา
๔. ค่าจัดจ้างในการจัดทำเอกสารประกอบการสัมมนา
๕. ค่าจัดจ้างทำไวนิล
๖. ค่าจ้างเหมาในการจัดสถานที่

หมายเหตุ รายการใช้จ่ายงบประมาณข้างต้นสามารถพิจารณาตามความเหมาะสม รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการสัมมนา ดังนี้

- ๑) ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๙๐ ราย ๆ ละ ๑๕๐ บาท/มื้อ รวม ๑ มื้อ เป็นเงิน ๑๓,๕๐๐ บาท
 ๒) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๙๐ ราย ๆ ละ ๓๕ บาท/มื้อ รวม ๒ มื้อ เป็นเงิน ๖,๓๐๐ บาท

บาท

- ๓) ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำนักงานเพื่อใช้ในการสัมมนา ภายในวงเงิน ๕,๐๗๕ บาท
- กระดาษถ่ายเอกสาร เอ ๔ จำนวน ๕ รีม ๆ ละ ๑๓๕ บาท เป็นเงิน ๖๗๕ บาท
 - สมุดปกอ่อน จำนวน ๘๐ เล่ม ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๑,๖๐๐ บาท
 - ปากกาลูกกลิ้ง (สีน้ำเงิน) จำนวน ๘๐ ด้าม ๆ ละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท
 - แฟ้มกระดุมใส จำนวน ๘๐ แฟ้ม ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๑,๖๐๐ บาท
- ๔) ค่าจัดจ้างจัดทำเอกสารประกอบการสัมมนา จำนวน ๙๐ เล่ม ภายในวงเงิน ๔,๕๐๐ บาท
 ๕) ค่าจัดจ้างทำไวนิล ขนาด ๓ เมตร x ๒ เมตร ภายในวงเงิน ๑,๐๐๐ บาท
 ๖) ค่าจ้างเหมาในการจัดสถานที่ ภายในวงเงิน ๔,๙๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

สำนักงานเกษตรอำเภอสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนดำเนินการประเมินศักยภาพกิจการและนำผลที่ได้จากการประเมินมาจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน ปีละ ๒ ครั้ง ๆ ละ ๑ วัน

วิธีการดำเนินงาน

๑. พิจารณาคัดเลือกวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๐ วิสาหกิจชุมชน (สมาชิกวิสาหกิจชุมชนละ ๑๐ ราย) เพื่อเข้าร่วมโครงการ ฯ จาก

- วิสาหกิจชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่
- วิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป (โครงการบูรณาการ)
- วิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (ถ้ามี)
- วิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนรุ่นใหม่
- วิสาหกิจชุมชนอื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น

๒. ประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชนตามแบบประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชนและบันทึกในระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน

๓. สนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนนำผลการประเมินศักยภาพมาจัดทำแผนพัฒนากิจการ เพื่อแก้ไขปัญหาของวิสาหกิจชุมชน

๔. จัดกิจกรรมพัฒนาตามแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน โดยเน้นการพัฒนาในส่วนที่มีผลคะแนนการประเมินศักยภาพในระดับต่ำ

๕. ในกรณีที่แผนพัฒนากิจการจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ให้จัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖. ประเมินศักยภาพกิจการอีกครั้งเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม โดยเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงกับศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งแรก

เป้าหมาย

วิสาหกิจชุมชนในพื้นที่อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จำนวน ๑๐ กลุ่ม (วิสาหกิจชุมชนละ ๑๐ ราย) และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ๑๐ ราย รวมทั้งสิ้น ๘๐ ราย

สถานที่ดำเนินงาน

สถานที่อบรมหน่วยงานภายนอก เช่น ห้องประชุมสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าว สถาบันพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี โรงแรม เป็นต้น

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (ปีละ ๒ ครั้ง)

งบประมาณ

ภายในวงเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท

สามารถใช้จ่ายงบประมาณตามรายการ ดังนี้

๑. ค่าอาหาร รายละเอียดไม่เกิน ๑๕๐ บาท/มื้อ/ครั้ง
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม รายละเอียดไม่เกิน ๓๕ บาท/มื้อ
๓. ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำนักงานเพื่อใช้ในการสัมมนา
๔. ค่าจัดจ้างในการจัดทำเอกสารประกอบการสัมมนา
๕. ค่าจัดจ้างทำไวนิล
๖. ค่าจ้างเหมาในการจัดสถานที่

หมายเหตุ รายการใช้จ่ายงบประมาณข้างต้นสามารถพิจารณาตามความเหมาะสม รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการสัมมนา ดังนี้

- ๑) ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๘๐ ราย ๆ ละ ๑๕๐ บาท/มื้อ รวม ๑ มื้อ เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท
- ๒) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๘๐ ราย ๆ ละ ๓๕ บาท/มื้อ รวม ๒ มื้อ เป็นเงิน ๕,๖๐๐ บาท

บาท

- ๓) ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำนักงานเพื่อใช้ในการสัมมนา ภายในวงเงิน ๖,๓๒๕ บาท
 - กระดาษถ่ายเอกสาร เอ ๔ จำนวน ๕ รีม ๆ ละ ๑๓๕ บาท เป็นเงิน ๖๗๕ บาท
 - สมุดปกอ่อน จำนวน ๗๐ เล่ม ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๑,๔๐๐ บาท
 - ปากกาลูกกลิ้ง (สีน้ำเงิน) จำนวน ๗๐ ด้าม ๆ ละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๑,๐๕๐ บาท
 - แฟ้มกระดุมใส จำนวน ๗๐ แฟ้ม ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๑,๔๐๐ บาท
 - กระดาษฟาง จำนวน ๑๐๐ แผ่น ๆ ละ ๖ บาท เป็นเงิน ๖๐๐ บาท
 - ปากกาเคมี ๒ หัว จำนวน ๔๐ ด้าม ๆ ละ ๓๐ บาท เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท
- ๕) ค่าจัดจ้างทำไวนิล ขนาด ๓ เมตร x ๒ เมตร ภายในวงเงิน ๑,๐๐๐ บาท
- ๖) ค่าจ้างเหมาในการจัดสถานที่ ภายในวงเงิน ๔,๙๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

ผลผลิต (Output)

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเข้าร่วมประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชน
๒. วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่ร่วมประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชนสามารถแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชนไปใช้พัฒนาวิสาหกิจชุมชนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๕

๒. วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ ๘๐

ตัวชี้วัด

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนสามารถจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนได้ ๗๐ ราย

หมายเหตุ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน งบประมาณจำนวน ๙๖,๐๐๐ บาท/ปี

สอนศิลป์ดีดี
ด้านงานเกษตร
อำเภอแม่เมาะสุพรรณบุรี

๔. ชื่อโครงการ การผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาต่อซังข้าว

หลักการและเหตุผล

คนไทยส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและประเทศไทยจะอาศัยการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยเฉพาะพืชผลทางการเกษตรเป็นสินค้าที่ส่งออกที่สำคัญนำรายได้เข้าประเทศได้ปีละมหาศาลและผลักดันประเทศไปเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารของโลกแต่ปัจจุบันการเกษตรได้รับผลกระทบจากการซื้อปุ๋ยเคมีที่มีราคาสูงมากส่งผลกระทบต่อราคาต้นทุนการผลิตสูงขึ้นประกอบกับคนไทยนิยมทำการเกษตรเคมีมากกว่าวิธีรูปแบบตามธรรมชาติ การใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรประเทศไทยมีแนวโน้มมากขึ้นแต่กำลังความสามารถในการผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรของประเทศไทยนั้นไม่เพียงพอจึงจำเป็นต้องนำเข้าปุ๋ยเคมีเข้าจากต่างประเทศทำให้ประเทศไทยเสียดุลการค้า การใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณมากแทนธาตุอาหารที่เป็นอินทรีย์วัตถุและการใช้สารเคมีฆ่าแมลงแทนสมุนไพร เพื่อการกำจัดศัตรูพืช ก่อให้เกิดปัญหาด้านต่าง ๆ เช่น

๑. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เกิดจากสารปนเปื้อนของสารเคมีในแหล่งน้ำและดินทำให้ระบบนิเวศของสิ่งมีชีวิตเสียไป

๒. ปัญหาต่อความปลอดภัยสุขภาพของเกษตรกรซึ่งจะส่งผลให้สุขภาพชีวิตของเกษตรกรต่ำลงเนื่องจากได้รับสารเคมีเข้าไปในร่างกายมากๆ ตลอดจนปัญหาการตกค้างของสารเคมี ผลผลิตทางการเกษตร ส่งผลให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค

ในขณะที่การใช้ปุ๋ยและสารเคมีส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นประจวบกับมีการรณรงค์ให้เกษตรกรหันมาให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม คุณภาพของพืชผักและใส่ใจผู้บริโภคมากขึ้น ปัจจุบัน เกษตรกรมีความสนใจการเกษตรแบบธรรมชาติและหรือเกษตรยั่งยืนกันมากขึ้น จึงใช้สิ่งต่างๆ ในธรรมชาติที่อยู่ใกล้ตัว มาทดลองและประยุกต์ให้เป็นประโยชน์มากขึ้น การเกษตรแบบธรรมชาติโดยใช้เทคนิคทางด้านจุลินทรีย์ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือในธรรมชาตินี้ เป็นภูมิปัญญาที่ได้พัฒนาในหลายประเทศ เช่น เกาหลี ไทย เป็นต้น จนได้น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมักชีวภาพไว้ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมักชีวภาพหรือปุ๋ยน้ำชีวภาพ แล้วแต่จะเรียกซึ่งมีความหมายเหมือนกัน

จึงมีแนวความคิดที่จะนำวัสดุที่เหลือใช้ทางการเกษตร เช่น สับปะรด และกากน้ำตาล นำมาผลิตเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ ดังนั้นการเอา จุลินทรีย์ ช่วยในการเร่ง ปฏิกริยาการย่อยสลายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เหลือใช้ให้เป็นปุ๋ยชีวภาพเพื่อทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการเกษตรเพื่อลดต้นทุนการผลิตการเกษตร ลดการนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศที่มีราคาสูง ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาต่อสุขภาพต่อเกษตรกรและผู้บริโภคด้วย

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง
๒. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาต่อซังข้าว

เป้าหมาย

ศพก.หลัก และ ศพก. เครือข่าย เกษตรกร ๑๙ ตำบล ตำบลละ ๒๐ คน จำนวน ๓๘๐ คน

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก.หลัก และ ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	๑๙ ตำบล ๆ ละ ๒๐ คน เกษตรกรจำนวน ๓๘๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	๑๙ ตำบล ๆ ละ ๒๐ คน เกษตรกรจำนวน ๓๘๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๑ ครั้ง/ปี - ๑๙ ตำบล ๆ ละ ๒๐ คน เกษตรกรจำนวน ๓๘๐ คน
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	๑๙ ตำบล ๆ ละ ๒๐ คน เกษตรกรจำนวน ๓๘๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑๙ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) ตำบลละ ๕๐ ราย	๙,๕๐๐ ๓๓,๒๕๐

	- วัสดุสำนักงาน กระดาษ A๔ ต่ำบล ๒ รีม ปากกาเคมี ๓๐ บาท/ด้าม จำนวน ๓๘๐ ด้าม) การดาษฟาง แผ่นละ ๖ บาท ต่ำบลละ ๑๐ แผ่น - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๔,๗๕๐ ๑,๑๔๐ ๑,๑๔๐ ๙,๕๐๐
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) ๒๐ ราย - วัสดุสำนักงาน (กระดาษ a๔ ต่ำบลละ ๑ รีม) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๑๓,๓๐๐ ๒,๓๗๕ ๙,๕๐๐
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๒ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละ ๒๐๐ บาท จำนวน ๕๗๐ คน) สับปะรด ๓ ส่วน กิโลกรัมละ ๓๐ บาท ต่ำบลละ ๙๐ กิโลกรัม กากน้ำตาล ๑ ส่วน ลิตรละ ๓๐ บาท ต่ำบลละ ๒ แกลลอน แกลลอนละ ๑๕ ลิตร - สมมนาคุณวิทยากร (๑ ครั้งๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ (วันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๑ วัน) - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - แฟ้มกระดุม ใบละ ๒๐ บาท	๕๗,๐๐๐ ๒๖,๖๐๐ ๕๑,๓๐๐ ๑๗,๑๐๐ ๒๒,๘๐๐ ๕,๗๐๐ ๒๒,๘๐๐ ๓,๘๐๐ ๗,๖๐๐
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๔,๗๕๐
รวมงบประมาณ		๓๐๓,๙๐๕/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตสารชีวภาพ จำนวน ๓๘๐ ราย
๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถลดการเผาตอซังลง ร้อยละ ๕๐

หมายเหตุ โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณ

จำนวน ๓๐๓,๙๐๕ บาท/ปี